

د کتاب پیژندنه:

|||||

د کتاب نوم : تالنده

لیکوال : محمد حجازي

ژباړن : صالح محمد صالح

د خپرندوی یادونه

په کندهار کې د کتابونو د چاپ لپاره کوم ځانگړی ارگان نه شته، له دې کبله زیات لیکوالان چې غواړي خپل اثار چاپ کړي، نو کوټې، لاهور یا پېښور ته ځي، هلته په زیات لگښت او ستونزو سره خپل کتابونه چاپوي.

نارنج خپرندویه اداره ویاړي چې په لومړي ځل په کندهار کې د کتابونو د چاپ او خپراوي لپاره یو اقدام کوي او په دې سیمه کې د داسې یوه غوره بهیر د پیلېدا ویاړ یې ترلاسه کړ.

موږ به تر خپله وسه کوښښ کوو، خپلې ټولنې، کلتور، ادب او هېواد ته داسې اثار وړاندې کړو، چې وکړای شي تېر زیانونه جبران او د بیارغونې او سمونې لپاره لاره اواره کړي. د ټولنې هیله دا ده چې ملي گټو ته په پام سره کتابونه وټاکي او بیا یې په ښه معیار سره چاپ کړي.

تالنده هم لومړی کتاب دی، چې د نارنج خپرندویې ټولنې له خوا چاپېږي او هیله ده چې موږ د نورو کتابونو د چاپ او خپراوي لپاره نور هم گړندي شو.

لوستونکي د دغه ناول لوستلو ته رابولو او دعا کوو، چې پاک خدای دې په هېواد کې د ملي یووالي روحیه غښتلې کړي.

په گران هېواد کې د بشپړ امن په هیله

نارنج خپرندویه ټولنه

کندهار- 1382 ل کال

برېښنالیک:

د گرځنده ټلېفون شمېره: 070-3

پسرلی و، زه لا خوان وم، د بن تر خنگ د چایو او خوړو لوبښي برېښېدل، گلونو ماډلن خپرولې او پانې یې یوه- یوه پر مور رالوبدلې.

هغه ورځ سهاره مریم زموږ مېلمنه وه، تر ډېره وخته چې مو څومره زړه کېده ومو ویل، وامو وربدل او وموخنډل. هغه بیا هم راته وږه ښکارېده، له ماشومتوبه مو په گډه لوبې کولې، بله مانا یې هم نه درلوده. یو گل د هغې پر سگر راولوبد او په وېښتو کې یې بند شو، زړه مې ودرزېد، د نړۍ رنگ راته بدل شو. مریم، بله بڼه او بېله مانا خپله کړه. د هغه ژر گل له کبله مې په ذهن کې یو بڼه گلونه راوټوکېدل.

تردې وروسته چې هر وخت ژر گلونه وینم، هغه بڼه مې رايادېږي، هغه شېبه مې په زړه کې د مینې، خواشینۍ او د یادگار خپې راژوندۍ کوي، زه یې نه شم ستایلی. تر هېڅکله لیرې بیا هم د وطن په یاد کې یم.

کله چې امریکایي ختیځکپوه "ډاکټر ریچرډاتینګ" په واشنگټن کې راسره په پارسي ژبه د تهران او د فیشراباد غره په باره کې خبرې وکړې، تا به ویل چې د مریم په وېښتو کې هغه بند شوی گل یې په سترگو کې وینم او د یوه عمر خاطرې، مینه، رنځ او خوند د ایران له تاریخ سره یو ځای د ده له خولې اورم.

هغه نه پوهېده، خو ماته د امریکا تر ښایستو ډېر گران و، ډېر وخت به مې له هغه سره تېراوه. امریکا د عظمت هېڅکله دی، خو هغه څه چې زیات زما زړه ورکاږي، د خلکو مینه یې ده. هلته د هر ملت او توکم (نژاد) خلک د مینې په مزي سره تړل شوي دي. پلازمېنه (پایتخت) یې زیاتې ښېگڼې لري. د دغه ښار سمسورتیا او زرغونوالی مې ډېر خوښېږي. دغه ځای یو ښایسته بڼه دی چې د پراخو ځنگلونو او لویو رودونو تر منځ پروت دی. پر دې دومره ښېگڼو سربېره که د هغه امریکایي سړي خبرې او راشه درشه نه وای، نو دغه سمسور بڼه او مهربانه خلک به بیا هم راباندې غمېدل.

یوه ورځ یې د غرمې ډوډۍ لپاره وللم، په بازار کې یوڅه وگرځېدو، د یوه هوټل په لوحه کې مې یو ارمني توری ولوست. ودرېدم، ومې ویل:

"ښه نه ده چې ډوډۍ همدلته وخورو؟"

هغه وویل:

"ښه هوټل هم دی، همدلته به تم شو."

خو ما ونه ویل چې هغه هوټل مې د ارمني توري لپاره ولې وټاکه. دغه هوټل ځکه راته غوره وېرېښېد چې د شرق یا د ایران یاد په کې ولټوم. همداسې هم وو:

له ورېه (دروازه څارونکي) څخه مې پوښتنې - گروپرنې وکړې، راته څرگنده شوه چې د هوټل د خاوند پلار ایراني و او د ده هم څو پارسي توري په یاد وو.

مېز ته کښېناستو او په خوړلو مو پیل وکړ. سر مې اوچت کړ: سپینه سپورمې راختلې وه، زموږ پرمخامخ یوه بل مېز ته یې سپینه رڼا راپاشله. مخامخ مېز ته د ناست سړي یوازې شا ښکارېده او بس!

د امریکا ښکلي زیات نوم لري، خو یوې ښکلې هم زما زړه او سترگې ځان ته نه وې ورکارلي. نه یې ښکلې جامې وې، نه په زړه پوری سینگار او نه هم اوبدل شوې زلفې، ما یوازې دوی لیدلې، چې د بریندو پرېستو په شان له زینت او سینگار پرته ښکلې وې. دوی نه یوازې په ساختګي سرو او سپینو پوډرونو، رنگارنگ جامو او ځلاندو ګانو ځانونه ښکلي او زړه راکښګونکي کړي نه وو، بلکې د سترګو، وروزو، خولې، لاسونو او غاړو هغه حرکتونه یې هم نه لرل، چې هم سړی ځان ته راوبولي، هم وشړي، هم یو سړی په غوسه کړي، هم ورسره سوله وکړي.

ښکلې مېرمنې په عمومي ځایونو کې په نیم نظر د کتونکي سترګې تر ښکار لاندې نیسي، کله چې خپلې ښېګڼې نندارې ته وړاندې کړي، په ناز او نخږې سره خپل خاوند در ښيي، که شتمنه وي نو د حال په ژبه وايي:

"وګورئ پر څومره قېمتي ګاډي سپره یم!"

خو که نېستمه وي، د سترګو او وروزو په اشارو ژاړي:

"وګورئ چې زړونه مو زموږ پر حال وسوځي، آیا د سپرېدو لپاره دغه ماته وسیله زما وړ ګڼئ؟"

خو؛ موږ ته نژدې، د هغې ناستې مېرمنې سترګې بل لوري ته نه اوبښې، یوازې یې خپل خاوند ته کتل، لکه یوه مور چې خپل ماشوم ته خواړه ورکوي، یوه ګوله به یې خوړله او د خپل خاوند دوو ګولو ته به یې په ځیر سره کتل. د هغه پیاله به یې ډکوله او له لوی لوبښي څخه به یې ورته خواړه اچول. بیا به یې وچه ډوډۍ ورته ورنژدې کړه، څېرې ته به یې ځیر شوه چې خواړه یې خوښ دي که نه؟ خبرې به یې ورسره کولې، له خندا څخه یې اټکل کېده چې خوندورې خبرې کوي. کله _ کله به ناڅاپه د هغې ښځې سترګې او صورت د ډبرې غوندې بې حرکتې پاتېده. هر ځل به مې چې د هغې پرېستې په څېره کې د غم او حیرانۍ دغه څپه تر سترګو شوه، زړه به مې کترې _ کترې توی شو. زما ملګري ډاکټر وویل:

"ګورم چې هغه مېز ستا نظر او فکر غلا کړی."

ومې ویل:

"ځکه چې په هېچا کې مې هم دومره ښکلا، ساده ګي او مهرباني نه وه لیدلې."

ډاکټر زیاته کړه:

"خو که د دې مهربانۍ لامل، د دې مینې او ښکلا کیسه واورې، حیراني به دې سل برابره زیاته شي". د هوټل کارکوونکی راغی او زموږ په خبرو کې راولوېد، ملگري مې پیسې ورکړې، نور نو را اوچت شولو، ځکه نور کسان هم زموږ له کبله ولاړ پاتي وو او په موږ کې یې سترگې گگندلې وې. کله چې ډاکټر ورته پیسې شمېرلې، زه یو ځل بیا را تاو شوم او د هغې مېرمنې د خاوند څېرې ته ځیر شوم، چې وگورم د دې ښکار، ښکاري څنگه زمري دی؟.

سر یې کښته و او ډوډۍ یې خوړله، ما نور نه شواي کولای ورته زیات وگورم، ځکه د هغې مېرمنې په سترگو کې د غوسې یوه ځلا را ښکاره شوه، که مې مخ نه وای را گرځولای، ښايي ښکښلې به یې هم راته کولای .

له هوټل څخه را ووتو. ډاکټر وویل:

"د دې مېرمنې او خاوند کیسه دېره په زړه پورې ده، هېڅوک یې هم په ښه توگه نه شي بیانولای ."
ما ور زیاته کړه:

"ایا امکان لري چې دغه کیسه د هغوی په خپله ژبه واورم؟"

"_هو! کېدی شي ."

غلی شوم، ځکه په تمه وم چې دی به راته وایي: "یو دوست مې له دې کورنۍ سره اشنا دی، له هغه څخه به وغواړم چې ستا د لیدو_ کتو تیاری وکړي."

خو هېڅکې یې هم ونه ویل؛ روان وو، آخر یوه کتابتون ته ورسېدو، زه یې هم دننه بوتلم.

زه د کتابونو په ننداره بوخت شوم. ډاکټر یو کتاب را ونيوه او راغی. کله چې له کتابتون څخه راووتو، رانیول شوی کتاب یې ماته راکړ او ویې ویل:

"د دې ښځې او خاوند د ژوند کیسه، د هغوی په خپل قلم لیکل شوې، په لیکنه کې یې دواړو ونډه اخیستې، ویې لوله او ورته حیران شه."

☒☒☒

ما او ډاکټر ژمنه کړې وه، چې هغه شپه به سینما ته هم ځو، خو ما عذر وغوښت، ډاکټر هم راسره ومنله، ځکه ویې لیدل چې د هغه کتاب له لوستلو سره څومره زیاته مینه لرم .

که په عادي حالت کې وای، نو هغه کتاب به مې په هوسایۍ سره لوستلای او د نورو کتابونو په شان به مې هېرولای، خو د هغه مهربانه خاوند او مېرمنې له لیدو سره سم، په دې معما باندې پوهېدو ته زیات ناکارار وم، د کتاب توري به مې ژر_ ژر لوستل، آن ځینې جملې به مې نه لوستلې او راڅخه تېرېدې به، له دې کبله د کتاب لوستلو یو-

يا دوه ساعته وخت ونيو، هغه څه چې له يوه كال او له نن څخه وروسته تاسو ته ليكم، هغه نه هېرېدونكې خاطرې او مطالب دي، چې په هغه كيسه كې راته لاسته راغلل.

دغه كيسه دوې برخې لري، لومړۍ برخه يې لږه مفصله ده چې خاوند ليكلې، پاتې نوره يې چې لږه ده، د مېرمنې له خوا ليكل شوې ده:

دا هم لومړۍ برخه:

هر څوك له خپل ماشومتوب څخه يوه خاطره لري، هغه لومړنۍ نقش چې له ماشومتوبه زما په زړه كې پاتې دى، د هغې ورځې يادگار دى چې انۍ (انا) به مې د كورنۍ او گاونډيو ماشومان را ټولول او د ښكلا سيالي په يې پيلوله .

د كورنۍ پر نورو غړو سربېره به په هغه مجلس كې څو نورې مېرمنې او نارينه هم وو، چې تر هغه ورځ به مو نه وو ليدلي، خو اوس ترې په عذاب وو.

يوه سړي اوږده ږيره درلوده، زه ډېر ترېنه وېرېدم، هغه يوه خوږه ډوډۍ راته ونيوله او راته وپې خندل. هغې بېځايه خندا او تورې- اوږدې ږيرې ته ډېر حيران شوم، نه پوهېدم چې هغې خندا او مهربانۍ ته تسليم شم او كه له اوږدې ږيرې څخه ووېرېدم.

نه پوهېدم چې دوى كوم مراسم ترسره كړل او څه يې وويل، خو ناڅاپه ټول ما ته متوجه شول، راته خندل يې، هر چا به په خپل وار پر زنگانه كښېنولم او ښكلولم به يې. په هغه ورځ ونه پوهېدم چې دا د ښكلا سيالي وه او زه گټونكى شوى يم.

څو ورځې وروسته مې، كه څه هم د نورو په وينا ځان ترټولو ماشومانو ښكلى گانه، خو بيا هم په مقصد نه پوهېدم.

خو؛ له بده مرغه هغه ورځ هم را ورسېده چې د هغه مجلس او هغې سيالۍ په مقصد پوه شوم او د ځان په ښايست هم خبر شوم. كاشكې تل د ماشومتوب په ناپوهۍ او اېهام كې پاتېداى، يا هم ناڅاپه د بوداتوب عقل او پوهه را په برخه كېداى، چې د ناپوهۍ په مانا پوهېداى. افسوس كوم، په ځوانۍ كې ښايست هغه توره ده چې دوه تېره لوري ولري او د لېوني په لاس كې وي.

د هرې ورځې په تېرېدو سره به د ځان ښايست ته ډاډه او مغروره كېدم، كه كومه ورځ به مې په دې اړه فكر نه كاوه، نورو به را يادول: خپل انځور به مې په ذوق لرونكو سترگو كي لیده. ليدل به مې د هندارې د عكس په پرتله زيات ښايسته او زړه راكښونكى يم. د ځان په حق كې مې دا د نورو دنده گڼله، چې ستاينه او مننه مې وكړي او له ټولو مې باج غوښت.

پوهېدم چې مور و پلار مې د خپلو نورو اولادونو په پرتله له ما سره ډېره مينه کوي، خپلوان او دوستان يې راته کښېنول، نازولم به يې؛ زما د زېږېدنې په ورځ به هم ډېگرې تحفې او د لوبو سامانونه رارسېدل.

په ښوونځي کې د ټولو هلکانو بد اېسېدم، تر خپله وسه يې ځورولم او ويل به يې:

"ته غوره مال، ځانغوښتونکي او کبرجن يې، مور د سره لوبې نه کوو."

ښايي دوی به رښتيا وپيله، زه پر خپل ښايست ډېر مغرور وم، خو د دوی دغه دښمني د حسادت له مخې هم وه، نو نجونو ولې د هغوی پر خبرو ري نه واهه؟

يوه ورځ يې په ښوونځي کې د نڅا او موسيقي پر وخت، هلکان او نجونې دوه کتاره ودرول او ويې ويل چې نن به انتخاب د نجونو وي، هره نجلۍ بايد د نڅا لپاره ځان ته يو هلک وټاکي .

"هلن" چې تر ټولو ښکلې نجلۍ وه راغله او ماته مخامخ ودرېده.

د ټولگي ټولو هلکانو ورسره مينه لرله او زړونه يې له هغې سره نڅا، لوبې او خبرې اترې غوښتې، خو دغه هلکان له خپلو دوو مشرانو ټولگيوالو څخه وېرېدل، له وېرې د هلن خوا ته نه ورنژدې کېدل، زموږ چاره او د غچ اخیستنې وسيله دا وه، هر وخت چې مو زړونو غوښت د هغو دوو رقيبانو شاوخوا راټول شو، دوی به په سوکانو يو او بل سره وهل، تر خولو او پزو به يې وينې راتلې. د دغو دوو رقيبانو د جگړې له کبله به يوازې هلن خواشيني کېده، ژړل به يې. نور به نو ټولو هلکانو خوشحالي کوله او خندل به يې .

يقين مې درلود چې هلن ته به په دغو دوو رقيبانو کې يو ډېر گران وي، خپله مينه به يې په خوله ځکه نه يادوله چې د دوی تر منځ جگړه ونه نښلي. خو کله چې ما ته مخامخ ودرېده او زه يې وټاکلم، پوه شوم چې له بل هېچا سره هم مينه نه لري، ټولو لاسونه وپرکول او خوشحاله شول، نورو ټولگيوالو په کړس – کړس او زورورې خندا سره له هغو دوو رقيبانو خپل غچ واخيست.

که څه هم د کم جرټۍ يا هم ځانغوښتنې له کبله، هېگڅوخت هلن ته ورنژدې شوی نه وم او د مينې يا غوره مالۍ يوه خبره مې هم ورسره نه وه کړې، خو يوازېنۍ نجلۍ چې د ځان د ښکلا په مقابل کې راته وړ وېرېښېده، همدغه هلن وه.

د نڅا به بهير کې به هلکانو راته سترگه وهله، يا به يې خندل، هغه نعمت ته به يې اشاره کوله، چې زما په برخه شوی و، زما سره دومره تلوسه نه وه، داسې مې احساسول، لکه خپل حق چې رارسېدلی وي، يا به هم دا د دښمنۍ او له هغو دوو زورورو رقيبانو سره د جگړې وېره وه، چې نه يې پرېښودم خوشحاله واوسم. هر ځل به چې هغه دوه تنه رانژدې کېدل، د سر او سترگو په اشارو به يې راته گواښ کاوه، زړه به مې په درزېدو شو.

هلن وويل:

"كاشكې مې ته نه ټاكلای."

پوه شوم چې څه وايي، خو ځان مې غلی کړ او ومې پوښتل:

"ولې؟"

"_ ځکه چې ټولې ښېگنې په يوه وجود کې نه سره راغونډېږي، ښايسته کسان بېرندوکي وي، د دې لپاره چې صورت يې خراب نه شي، له جگړې څخه وېرېږي."

ورباندې په غوسه شوم:

"دا څه اېلتې وايې! ما نه پېژنې؟ که وخت يې راشي، وبه گورې چې په غيرت او مېړانه کې هم کوم کمی نه لرم."

تا به ويل چې ټوله فضا په دې لاپو او باتو ډکه شوه او د حريفانو غوږونو ته ورسېده، د هغوی په سترگو کې تونده غوسه او گواښونه ليدل کېدل، ولرژېدم.

کله چې نڅا پايته ورسېده، په خولو لوند خيشت وم. ځان مې لیده چې څو دقيقې وروسته به د حريف په دوو _ درېيو سوکانو پر ځمکه راغورځم او ټول هلکان به راباندې ملنډې وهي. هلن په بېزارۍ سره راڅخه تښتي او په موسکي نظر فاتح حريف ته افرين وايي.

د دې لپاره چې څوک مې ونه گوري، حاضر به يم چې له هر سوري څخه وتښتم، بيا به ښوونځي ته نه ستنېږم .

خو د تفريح زنگ ووهل شو، پرته له دې چې له نورو سره يو ځای انگر ته ووځم او له قوي حريف سره مخ شم، بله چاره نه وه. کله _ کله وېره هم د زړورتيا کار ورکوي: په مېړانه او زړورتيا سره وړاندې لارم او ښځه مې شاوخوا ته کتل چې د هغو دوو رقيبانو سترگې وگورم او ورته ښه ځير شم.

تا به ويل چې دوی له يوه کشر سره په جگړه شرمېږي يا هم زما پر وحشيانه نظرونو حيران شوي او وېرېدلي دي .

يو تن يې را څخه تېر شو خو هېڅکې يې هم راته ونه ويل. ورپسې شوم او په لوړ آواز مې وويل:

"له هغو تونډو نظرگرونو او سر ښورولو څخه دې مقصد څه و!"

مخ يې ر واړاوه او دومره دروند سوک يې راکړ، که مې پر مخ لگېدلای، پر ځمکه به لوېدم.

زما تر اوسه سوک وهل نه وو زده، خو دغه لوبه مې زياته ليدلې وه او له فنونو سره يې څه ناڅه اشنا وم. ښايي ما هم کوم فن وکاراوه، يا دا چې د وېرې له وجې ټيټ شوم، ځان مې له سوک څخه بچ کړ.

زما د حریف (فیلیپ) لوړوالي او زما د قد لنډوالي هم راسره مرسته وکړه، هغه شپاړس کلن و، خو؛ زه څوارلس کلن. زموږ ترمنځ دوه کاله توپیر و، دغه توپیر زموږ په قد او قوت کې هم څرگند و.

هغو کسانو چې زموږ ننداره یې کوله، افرینونه را کړل. پر فیلیپ یې وخنډل. د هلکانو هڅونو او پوزخند، دواړه لېوني کړل، سره لاس او گربوان یې کړلو.

د افرینونو او د دې لپاره چې هلن مې وگوري، څنگه د زمري زوی مې ټاکلی، پر ځان مې هر ډول زخم، درد او رنځ ومانه او پر دښمن مې برید وکړ، فیلیپ په زوره پر پښه په لغته ووهم، زه راوڅرخېدم، خو په خپل ټول قوت مې ځان له لوېدو وساته، کله چې مې مخ راواړاوه، لکه خوب چې وینم، فیلیپ پرمخې پروت و او راجگېدی نه شو!

لاړم تر لاس مې ونيو چې را اوچت یې کړم او دغه شخړه په مېرانه سره پایته ورسوم، هڅه یې وکړه را اوچت شي، خو کینه پښه یې ژوبله وه او تگ یې نه شواى کولای، ټولو ورسره مرسته وکړه او د ښوونځي د رئیس دفتر ته مو بوت، لکه چې د پښې بجلکه یې بېځایه شوې وه. فیلیپ یې ډاکټر ته ورساوه، هلکانو زه انگر ته وایستم، له خوښۍ څخه یې چغې وهلې او پورته _ پورته غورځېدل.

په هغه ساعت کې د حیرانۍ او خوښۍ له کبله گنگس او مست وم، نه پوهېدم چې څه فکرونه مې په ذهن کې راگرځېدل، وروسته مې چې هر څومره په پر له پسې ډول سوچ کاوه، لا حیرانېدم.

هلکان خو رانده نه وو، دوی اصلاً ونه لیدل چې فیلیپ د زور یا خطا له کبله په زوره پر ځمکه ولوېد، دا یوازې یوه حیرانوونکې پېښه وه، نه زما مېرانه یا زوروتیا! هلکانو ولې هغه یوازې پرېښود او زه یې په لاسونو اوچت کړم؟

ډېر کلونه وروسته مې سترگې خلاصې شوې او ومې لیدل چې خلك هغه کسان په لاسونو پورته کوي، چې بخت او تقدیر غوره کړي، گنې تر هغو زورور حریفان هم شته.

هلکانو هره ورځ دا باور خپلاوه چې زه زورور یم. هغو کسانو هم دا خبره کوله، چې زما بې هنري یې لیدلې وه. هلکانو د مینې، تاریخ جوړونې او هم یې له دې وجې چې یو زورور حریف ته مې ماتې ورکړې وه په خپل خیال او تصور سره داسې کیسې جوړولې او سینگارولې به یې، چې زه به هم په شک کې شوم، کرار _ کرار باوري شوم چې د رقیب په پرتله زیات زورور یم!

له دې وېرې چې فیلیپ به بیا روغ او بیا به له ما سره په جنگ شي، ځورېدم، ځکه چې شهرت ته به مې هم زیان رسېده. د غوسې او خواشینۍ له کبله مې ستونی له ژړا ډکېده او سترگو ته به مې اوبښکې راتلې.

له نېکه مرغه چې فیلیپ راغی، لکه څنگه چې ما تمه درلوده، په سترگو کې یې هغه قهر نه لیدل کېده، ته وا عمومي درواغو پر هغه هم اغېز کړی! د مېرو په دود، خو په حقیقت کې د احتمالي ماتې له وېرې مې وړاندې گام

کښېښود . لاس مې ورکړ، روغه مو سره وکړه، کله چې د هلن خبره راغله، نو ومې لیدل چې دی یې ډېر مینه وال دی، لکه څنگه چې څوک خپل دوست ته یو گل ډالی کوي، ورته ومې ویل:

"هلن تا ته در سپارم."

ښايي دا ډالی به له دې کبله وه چې ځان د فیلیپ له دشمنۍ څخه وساتم، خو یوازې دا خبره علت نه شوه کېدی، ځکه د هغه په څېره او حرکاتو کې مې د وېرې کومه نڅښه نه لیدله. عمده علت هغه ډاډ و، چې ما پر خپل ښایست درلود، د پهلوانۍ صفت ما ته دومره ځلاند نوم را بخښلی و، چې نجونې به د پتنگانو غوندې را نه تاوېدې؛ ما باور درلود، ما که فیلیپ ته یو گل وړاندې کړ، د ژوندانه د باغ ټول گلونه به مې په واک کې وي. ما غوښتل پر خپلو ښېگڼو د ځوانمردۍ صفت هم ورزیات او ښکلي لا ځان ته را ماتې کړم.

هغه کړاوونه مو چې گاللي، هغه که خیالي دي یا رښتیني، هره ذره یې زموږ په نظر د غره غوندې ښکاري! هېڅکله هم نه هېرېږي، خو هغه دردونه مو چې نورو ته ور په برخه کړي، لکه ورېځ چې په اسمان کې روانه وي، ټول مو هېر شوي. هغه ورځ مې چې خپل گل فیلیپ ته وړاندې کړ، د هلن په رپېدونکو شونډو او الوتې رنګ هېڅ ونه پوهېدم، چې د کوم پټ درد کیسه یې راته کوله، ومې ویل:

"زه لارم"

هلن مې د بېحسې مجسمې غوندې پر ځای پرېښوده...

غواړم د ځان په اړه ډېر څه ولیکم، څه ظلمونه مې چې کړي پر ټولو اعتراف وکړم او هغه زخمونه مې چې د نورو خلکو پر زړونو کړلي، د قلم په څوکه انځور کړم، چې هغه تویې شوې وینې هم د لوستونکو په سترگو کې منعکسې کړم.

افسوس، چې قاتل نه پوهېږي، پر مقتول څه تېرېږي، گڼې نور خلک به یې نه وژل. قاتل هغه وخت دا درک کولای شي، چې خپله د جلا د تر تبغ لاندې راشي، خو هغه وخت یې بیا هېڅ هم له لاسه پوره نه وي.

که هغه وخت "نن" وای، ما به ځان قرباني کړی وای، خو هلن به مې نه ځوروله، خو څه گټه لري، اوس راڅخه وخت تېر دی او تېر شوی وخت بېرته نه شو راگرځولای.

کلونه تېر شول، موږ سره ونه لیدل. یوه ورځ مې په یوه ورځپاڼه کې د یوې مېرمنې انځور ولید، چې راته اشنا وېرېښېده. ورځپاڼه مې رانیوله، تر انځور لاندې مې ژر-ژر څو کرښې ولوستې، څرگنده شوه، چې د انځور خاوند یو کتاب لیکلی، موضوع یې د پېغلو نجونو بېځایه او خامې مینې دي. عکس ته ښه ځیر شوم، ومې لیدل چې د هلن دی. هغه ناکامه نجلی چې تر اوسه زما له ظلمه چغې وهي. ته وا د څو کلنې خواری او هڅو له کبله لیکواله شوې

ده، چې وکړای شي او په خپله سينه کې هغه پټه شوې چغه راپورته کړي، چې له ماشومتوبه يې ساتلې ده. تېروتنه مې نه وه کړې، ځکه وروسته وپوهېدم چې د داستان مهم کسان هماغه هلن، فيليپ او ويليام (زه) وم.

لکه يو پښېمانه محکوم چې د خپلې گناه شرحه د قاضي له خولې څخه اوري او هيله کوي دغه شکنجه ژر پایته ورسېږي او د اعدام وخت راشي، ما هم په ورځپاڼه کې هره ورځ هغه لږۍ لوستله او ليدل مې چې زما د گناه په سبب هلن ته څومره بدمرغۍ او کړاوونه ورپېښ شوي دي. دا د هغه لومړني غم اغېز دی چې د تورې پردې په شان مې د هغې پر ژوند اوار کړی، د هغې تورې پردې تر شا يې چې هر څه ليدلي، ټول ورته تور، بدرنگه او ځورونکي ښکاره شوي دي.

لاړم چې زړه او ځان مې د هغې پښو ته وغورځوم.

☒ ☒

ما وبخښئ، که چيرې تکړه ليکوال وای، بايد د هلن د برخليک په اړه مې څه نه ليکلای، ځکه تر دې وړاندې نورې پېښې پرته دي، چې بايد تاسو ته يې ووايم.

هغه وخت چې ما په ورځپاڼه کې هغه لږۍ تعقيبوله او د پښېمانۍ اوبښکي مې تويولې، د يوې پېښې په زنځير کې ټينگ تړل شوی وم، چې د خلاصون قدرت او توان مې نه درلود.

هو! زه بايد هغه پېښې تاسو ته وليکم، چې زه څنگه شى يم او زما د خاطر ساز کومې نغمې غږوي، له کومو ناخوالو يې چغې وهلي او روزگار څه را باندي راوستلي دي. بيا به هغه وخت پوه شئ چې زما په عجيب او پېچلي برخليک کې هلن څومره ونډه درلوده.

د دې لپاره چې له هلن څخه زما د بېلتون خبره گونگه پاتې نه شي، نو د ماشومتوب نړۍ ته به سر وربښکاره کړو او د هغه په اړه څه ووايو:

هلن مې له لاسه ورکړه، خو د بېلتون پر درد مې د کبر، غرور او پښېمانۍ خوند ور زيات کړ، دغه خوند ډېر ژر د رقابت او پښېمانۍ په ترڅو ولړل شو، که هغې دوې درې ورځې وفا کولای، صبر به مې پایته رسېده او تلم به، بخښنه به مې ترې غوښته، خو ډېر ژر راڅخه نهيلې شوه او له فيليپ سره مله شوه، ما يې يوازې په لږزانده زړه ننداره وکړه.

په زړه کې مې د حسادت اور بل شو، ټول بدن يې راته وسوځاوه، ناڅاپه له ټولو نجونو بېزاره شوم، که څه هم زما د پهلوانۍ جلال او بېنيازې جذبې پر هغوی جادو کړی و، ټولو هيله درلوده چې زما لهوالې وي، خو څومره چې ما ته را نژدې کېدې، هومره به د هلن ښايسته-خواشینی صورت، آرام او زړه راکښونکی چلند زما سترگو ته درېده، زما زړه به يې ځان ته راکښه.

ډېر ځله مې نيت وکړ چې له رقيب سره په شخړه شم او خپل گل بېرته ترېنه واخلم، خو وپېرېدم، چې بخت به مې بيا ياري راسره ونه کړي، کېدی شي دا ځل حريف د خپلې خطا له کبله پر ځمکه گوزار نه شي، زه به د پهلوانۍ شهرت له لاسه ورکړم او هلن به بېرته زما شي. دوست مې تر خپل نوم او شهرت څار کړ، له دې نه وم خبر، چې د دوست په پيدا کولو کې نوم او شهرت گټل ښه دي.

دا لومړنی زخم و چې زما په زړه کې يې ځای ونيو، خو افسوس چې د زړه زخم نه رغېږي، ځکه هره ورځ نوی نېښې پرې لگېږي.

په ظاهره به مې له هلن سره سوړ چلند کاوه او ځان به مې بې پروا ښوده، خو هر ځل به مې په دې ناوړه چلند زړه او ذهن ځورېده. په کور کې به مې بده وضعه کوله، يا به غلی او خواشینی ناست وم. مور به مې، زما په بدلون اندېښنه څرگندوله، زما نبض به يې لیده او هر گړی به يې زما د حال پوښتنه کوله:

"که څه غواړې، يا کوم غم لرې، ما ته يې ووايه."

کله چې مې پلار پوه شو، کومه ناروغي نه لرم، سور او شين واوښت، په امرانه نظر يې زما مور، زما له مهربانۍ څخه منع کړه.

يوه شپه مې ډېر وژړل، په ژړا کې ویده شوم، په خوب کې مې وليدل چې له فيليپ سره غېږ نيسم او نژدې دی چې پر ځمکه گوزار شم، يوه غيبی لاس تکیه کړم، هغه لاس د هلن و، غوښتل مې دغه لاس مچ کړم، خو لاړه، په تگ-تگ کې يې وويل:

"ستا سره روغه نه کوم."

کله مې چې سترگې روڼې کړې، مور، پلار او ډاکټر مې وليدل چې سر ته مې ناست وو، پوه شوم چې ناروغ يم. ما ته يې بېځايه دوا راکوله، همدغه ناروغي زما ښه دوا وه، ځکه چې مور به مې د خوب په خونه کې ډېر ساعتونه سر ته ناسته وه، زما لاس به يې په لاس کې نيوه، اوښکې به يې راوچولې او په مينه ناک اواز به يې ويل:

"مه ښوره، ډېرې خبرې هم مه کوه، هسې نه چې تبه دې نوره هم زياته شي."

يو مازیگر چې د خوب او وينتابه تر منځ حالت کې وم، لنډې - لنډې خبرې مې کولې. مادلن ورېدل چې راته ويل:

"ووايه، بيا يې ووايه..."

زما بدن يې راته موږه، ما د يوه کوچني ابشار په شان چې زمزمه کوي، په زگېرويو کې د ځان، هلن او فيليپ په باب داستانونه جوړول، چې پای يې نه درلود.

ښه مې ياد دي چې ومې ويل:

"هلن ستا په شان ښکلې ده. د هغې گل پلورونکې نجلۍ په شان ده، چې زما د پلار پر مېز په هغه تابلو کې انځور شوې ده. هغه تابلو دلته راوړه او ما ته يې مخامخ پر دېوال وڅړوه، خو چې پلار مې پوه نه شي. پلار مې تر فيليپ ډېر زورور دی..."

ناروغي مې يو څه اوږده شوه، کله چې روغ شوم، ښوونځی تړل شوی و. په رخصتۍ کې مې مور و پلار زما د ناروغي، د فيليپ او هلن په باب هېڅ خبره ونه کړه، که ما به په دې اړه کومه خبره کوله، دوی به ځانونه ناگاره اچول.

څومره چې به رخصتي پای ته نژدې کېده، زما اندېښنه په زياتېده. کله به له دې کبله ځورېدم، چې بيا به ښوونځي ته ځم، هلن او فيليپ به گورم، ډېر به مې افسوس کاوه چې ولې مې درملنه وشوه؟

څو ځلې مې هڅه وکړه چې مور ته مې ورشم، له لاسه يې ونيسم، زارۍ ورته وکړم چې ما دومره ډېرو خواشينيو ته پرې نه ږدي، داسې کار دې وکړي چې د هلن او فيليپ د ليدلو له کبله ونه ځورېم.

يادېږي مې چې مور به مې په ماشومتوب کې د بېرندوکو (وېرېدونکو) ماشومانو کيسې کولې، خنډل به يې ورباندې. له دې کبله به ما هم شکايت نه کاوه، د زړه د غوښتنې خلاف به مې سينه ډېوله، خپل سوک به مې مور ته ورنښوده او ويل به مې:

"په خداى! که په ښوونځي کې مې څوک وځوروي، خوله به يې ور ماته کړم."

خو ارمان چې زړه مې غوښتل مور مې پوه شي، چې هغه ټولې خبرې درواغ دي. له نېکه مرغه چې پوهېدل، ځکه، کله چې رخصتي پايته ورسېده، زه يې بل ښوونځي ته بوتلم او هلته يې شامل کړم، نه هغې وويل چې ولې، نه ما هم په دې اړه پوښتنه وکړه.

د هلن او فيليپ د ليدو وېرې او تلوسې مې په زړه کې يو نرم سوز را پيدا کړ، چې تر اوسه نه دی غلى شوی.

☒ ☒ ☒

پلار مې انجنير و، په خپل فن کې يې ځانگړى شهرت درلود، خو د صفت خاوند که د خپلو افکارو او هنر لېوال وي، بې له شکه چې له مادي لاسته راوړنو څخه بې برخې پاتېږي. کله چې به مې پلار، له دسترخوانه پاڅېده او د کار خونې ته روانېده، مور، خاله او عمه به مې چې په مياشت کې يو وار زموږ مېلمنې وې، خبرو ته کښېناستلې، ډېر به مې اورېدل چې زما د پلار د کار او ذوق ستاينه به يې کوله، خو د هغه د کوټه بخت له کبله به يې افسوس کاوه.

شپاړس کلن وم چې پلار مې د آخرت په سفر لار، خو زه يې بو نه تلم. د هغه تر مړينې وروسته مې مور د دې لپاره چې په ژوند کې د تنگسې او نېستې احساس ونه کړم، د کور په وضعه کې بدلون رانه وست، بلکې تر حد زياته مهربانه شوه. هر څه چې به مې ترې غوښتل، راته تيارول به يې. ما د پلار پرځای په کور کې مشرتوب کاوه:

د هغې گل پلورونکې تابلو مې خپلې خونې ته يووړه او خپل کټ ته مې پر مخامخ دېوال وځړوله، د يوې بربندې مېرمنې هغه مجسمه مې چې، د پلار په خونه کې مې پر مېز پرته وه، د خپلې کوټې پر مېز کښېښوده.

هغه خوند چې د ښکلو شيانو له کبله رارسېده، زما د پلار مړينه يې لامل وه. ټولو دوستانو او اشنايانو به د هغه د مړينې له کبله خواشينې څرگندوله. هر چا که به هغه دنگه ونه، درنه څېره، هغه تور او سپين وېښتان او بادبه چلند يو ځل لیده، نو مينه به يې ورباندې پيدا شوه. دومره ښه جامه به يې اغوستله، چې خلکو به د درزي د دکان پته ځنې اخیسته. هغه د رضایت او خوښۍ د څرگندونې لپاره يو نرۍ موسککا درلوده، چې تر زرو مننو او مهربانيو ښکلې وه. کله چې به خپه و، هېڅ يې هم نه ويل، سر به يې کښته نيولی و. هر وخت يې مناسبه خبره او کاته درلود، تا به ويل له پخوا څخه يې تيار کړي. د هغه لوړ غږ او غالمغال مې تر اوسه نه دی اورېدلی، نه مې يادېږي چې هغه دې زما له مور سره کومه جگړه کړې وي.

د پلار تر مړينې يو کال وروسته، د دې لپاره چې د کتابتون کتابونه مې ښه په واک کې وي، د هغه د کار مېز ته به کښېناستلم، کله چې به مې مور لیدلم، يوه شېبه به راته ولاړه وه، يا به راته مخامخه کښېناسته او که به کوم کتاب زما په لاس کې و، د هغه له لورې برخې به يې زما ننداره کوله، زما درس ويلو ته به ځير وه. پوهېدم چې په ما کې، زما پلار لټوي. ځکه هره ورځ به مې څېره پلار ته ورته کېده. سره له دې چې د اندام په نارکۍ، دنگه ونه او د څېرې په کرښو کې پلار ته ورته وم، د هرې ورځې په تېرېدو سره مې حرکات هم د هغه غوندې کېدل.

يوه ورځ چې ښاغلی توماس له خپلې لور مادلن سره زموږ کره راغی، زما مور ته يې وويل:

"که د ويليام (يانې زما) پر سر، که لږ سپين پوډر وپاشئ کټ مټ به د خپل پلار غوندي شي."

مور مې سوږ اسوبلی وکېښ، له ترخې موسکا سره يې وويل:

"پر خدای (☩) گرانه يم، که خاوند يې راڅخه واخيست، ويليام يې راکړ، د خپل پلار په شان ښه او زړه سواندی دی، کټ مگټ د هغه غوندي پر ښکلا مين دی، خو افسوس..."

د کينې يو غبار يې پر څېره خپور شو، چې د صورت گل يې ور مړاوی کړ.

پرېشانه شوم، ومې ويل:

"ووايه مورې! ولې افسوس؟ زه به هره ستونزه اواره کړم."

زما د مور او توماس (د مادلن د پلار) تر منځ د سترگو ځانگړي نظرونه وغزېدل، خو چا زما د پوښتنې ځواب رانه کړ.

توماس مې پېژانده، څو ځلې زموږ کره راغلی و او زما د پلار څو انځورونه او نور ځينې نور هنري کارونه يې پلورلي وو. تود او خوږ غږېده، خوږې کيسې ورسره زياتې وې .

پلار به مې ويل :

"د ده په شان مې بل هنرمند نه دی ليدلی، چې د هنر په پېژندنه کې دې دومره لاسبری وي."

زما د پلار تر مړينې وروسته زموږ کره نه و راغلی، دا په خپله په زبات رسوله، چې زموږ د کورنۍ دوست نه دی. بلکې د کومې تابلو يا بل قيمتي څيز د رانيولو لپاره راغلی دی.

ما گومان وکړ د مور سره ساه به مې کېدی شي، له دې کبله وه، چې نه شي کولای له توماس څخه نوي څيزونه رانيسي او زموږ د ښکلا په گنجينه کې زياتونه وکړي، اوس چې ښايي توماس نهيلی ستون شي، خواشينې ده.

ومې ويل:

"مور جانې! په کور کې دومره ډېر هنري اثار لرو، گومان کوم نورو اثارو ته هېڅ ضرورت نه لرو ."

سر يې کښته واچاوه او هېڅ يې هم ونه ويل، توماس پر مېز باندې خپلې گوتې وخوځولې، مادلن په يوه ځغلنده نظر، زما خاطر له شوق او حسرت څخه ډک کړ. شوق مې له دې کبله و، چې تر دې مهاله مې دومره ښکلې سترگې نه وې ليدلې او حسرت مې له دې کبله، چې هغه دوې زړه راکښونکې سترگې په هغسې ښکلي او نازنين صورت کې نه وې ځای شوې!

توماس وويل:

"زما هغه تابلو هېره ده، بايد يو ځل بيا يې وگورم."

مور مې د پلار د کار خونې ته روانه شوه، موږ هم ورپسې شوو، کله چې ننوتو، مادلن او پلار يې (توماس) د خونې پر شمالي دېوال د راځوړندې تابلو ته په ننداره بوخت شول، مادلن د هغې تابلو په ليدو سره، لکه له خوبه چې راويښه شوې وي، له هغه سرښت او چوپتيا څخه رابهر شوه. دوه _ درې وارې وړاندې وروسته شوه، په شوق او لېوالتيا سره يې وويل:

"دغه تابلو د "الفرد" نومي انځورگر کار دی، دی لکه يو فاتح چې شاپه ځمکه په زور سره ابادوي، لکه يو پوه ناصح چې په جادويي خبرو د يوه زړه دوزخ په جنت بدلوي، دغه انځورگر هم له هرې کنډوالې څخه گنج راباسي او هر مړه زړه ته ساه وربخښي. په يوه انځور کې يوه دنيا ځايوي، يانې په يوه تابلو کې خپل نندارچي له هر ليدو وړ څيز

څخه مړوي. که غوږ شئ: د دغه شپونکي له شپيلۍ څخه، د ټولې نړۍ د مينې کيسه اورئ، د دنيا موخه معنويت په کې وينئ، چې د اسمان د ورېښمين شال له شا څخه دغه تابلو تاسې ځان ته را کاري، ته وا ونو وزرونه شنه کړي او غواړي والوزي، ته وا سيندونه له خوښۍ څخه رېږدي.

د دغه هنرمند په سترگو، جماد او نبات هر څه ساه او اروا لري، په دې تابلو کې ټول ځای شوي توکي، د يوې سندرې سندرغاړي دي، د مينې او ښکلا د سندرې؛ د دغه شپانه مهربانه زړه او سوځنده مينه د هغه له څېرې څخه څرگندېږي؛ د پسونو همدردې او خواخوږې يې، د هغو په سترگو کې ښکاري، د ورمو همغږي د پاشلو ورېځو او د نڅاگرو پاڼو په شور کې اورئ، ته وا دغه شپونکي، ځمکه، اسمان، ونه، اوبه او پسونه ټول د يوه وجود نه بېلېدونکي غږي وي. د دوی تر منځ داسې حد او پوله نه ښکاري، چې دوی سره بېل کړي، ټول سره تړلي او همراز دي.

واه! لکه څنگه چې دغه انځورگر مور ته رانښيي، نړۍ څومره ښايسته او د ژوند لپاره مناسب ځای دی. ښکلا، ښه والی او ښکمرغي، د يوه ترې مسافر ستونې ته داسې څڅوي، لکه رنې اوبه. دا انځور نه، بلکې ژوند بخښونکی ساز او خبرې دي. "...

مادلن خبرې کولې، خو ما ليدل چې د انځور تابلو لويه شوه او هغه يې په ځان کې ورکه کړه، د طبيعت څه ښکلاوې او جمال چې و، پر هغې خپور شو او قد يې دومره دنگ شو چې تا به ويل د ناز ونه ده. هغې خبرې کولې خو ما ته په غوږ کې د موسيقۍ پاروونکې نغمه راتله، داسې ښکارېدله لکه هغه شپونکي، پسونه او دښته چې د خپلو زړونو له خبرو ما ته سندرې جوړوي، تر اوسه مې د يوې نجلۍ له خولې هم دومره ښکلی اواز نه و اورېدلی.

يوه ناوړه غږ دغه عيش او حالت خراب کړ او زه يې په خود کړم: توماس خپلې لور (مادلن) ته غوسه وکړه چې ولې دومره ډېرې خبرې کوي:

"الفرد، ښه انځورگر دی، دغه انځو يې هغه وخت کړی. چې لا ځوان و. د انځورگرۍ هنر ښه او بد لري، که دغه انځور يې له بې هنرو او خرابو څخه نه وي، منځنی کار يې دی. ما دغه تابلو په دوه سوه او پنځوسو ډالرو رانيولې وه، د لسو ډالرو په گټه مې د ويليام پر ارواښاد پلار وپلورله. اوس يې هم په هماغه بيه راتيسم."

مور لاسونه سره وموړل او له ځان سره يې وويل:

"دوه سوه او شپېته ډالره!"

په حيرانتيا او خپگان سره مې ترې پوښتنه وکړه:

"غواړې دغه تابلو وپلورې؟"

"افسوس چي بله چاره نه لرو."

په غوسه شوم او زياته مې كړه:

"زه سر له سبا نه ښوونځي ته نه ځم، كار كوم..."

خو توماس تم نه شو، سملاسي يې تابلو له دېوال څخه كښته كړه.

وامې وړېدل چې تابلو په خوشحالي سره ويل:

"زما د ماډلن سترگې خوښېږي، چې زما ښكلاوې وگوري، نه ستا ږندې سترگې..."

☒ ☒ ☒

پلار و لور، په خوښۍ سره تابلو يووړه، زه خپلې خونې ته لاړم، لكه يو صندوق چې له هرې خوا يې گوزارونه ليدلي وي، ټول اندامونه او مغزونه مې مات شوي او كوټل شوي وو.

ډېر حيران وم، چې ولې د ژوند د ستونزو له كبله د كور د سامانونو پلورلو ته اړ شوي يو، وپرېدمه هم، ځكه اول ځل و، چې د محتاجۍ بلا مې ځان ته مخامخه لیده. ناڅاپه مې د مور برخليک د يوه اورني سيخ غونډې په زړه كې ژوندی شو، هغه مور چې زما د پلار تر مړينې وروسته يې تر دې ځايه د ژوند بار په اوږو وړی و او اوس د مجبوري له كبله په زنگنو شوې وه.

زما له ضمير څخه چغه پورته شوه چې ولې دې په دې مورد كې يو ځل هم سوچ ونه كړ، د حيوان غونډې بې پروا او بېفكره وې!

له سوځوونكو غوسو او غموونكو سوچونو سره مې يو ځای د ماډلن د خبرو نغمې په غوږ كې ازانگې خپرولې: هغه نغمه چې د اسمان له سريندې څخه مې غوښتله، هغه وروستی ټكي مې هم موندلی و، چې په ښكلا كې مې لټاوه. يوه شېبه به ځان راته د ماډلن مينه وال او مين وېرېښېد، خو لا به مې د زړه پر اور اوبه نه وې پاشلې، چې د خوښۍ چينه به مې د افسوس او حسرت په اير وږېده:

افسوس به مې كاوه چې هغه نازك زړه، هغه ځواكمن او لطيف ذوق، هغه بېسارې پوهه او هغه مينه زېږوونكې سترگې ولې په يوه ناوړه اندام كې ځای شوې دي؟

چغې به مې كړې:

"ای خدایه! په قهرېږې خو نه، كه دغه لطيفه اروا او ښايسته جسم سره بېل كړې؟ د صورت جمال يوه ته ورکړې، د اروا کمال بل ته.

که دغه دواړه يوه انسان ته ورکړې، کېدی شي په هغه کې ستا د لویوالي پرستش وکړو؟".

☒☒☒

د ماښام زنگ ووهل شو، له پرېشانو خیالونو وتښتېدم، ډوډۍ ته راکښته شوم، خو هغه خیالونه تر ما مخکې راغلي وو او زما مخې ته ناست وو. که مې غوښتل کومه خبره وکړم، د خیال په څرخ کې به تاوېدله او ژبې ته به مې نه راتله. مور مې هم غلې وه، مور دواړو سرونه کښته نیولي وو، چې د یو بل مخ ته ونه گورو.

اخر مې مور سر رااوچت کړ او وپې ویل:

"ولې دومره سوچونه کوې!"

غږ یې دومره زیات بدل شوی و، چې زه ورته ډېر حیران او ځیر شوم، ومې لیدل چې سترگو او قواری یې هم زیات بدلون موندلی. د هغې خلاصې ټنډې او مورنۍ خندا تر شا یې هڅه کوله، د غم او وېرې دېو زما له نظره په بند کې پټ وساتي.

ومې ویل:

"په دې موده کې دې ولې په خپلو غمونو درشریک نه کړم، ولې دې د ژوند له ستونزو ناخبره ساتلم؟".

هیڅ ځواب یې را نه کړ، یو ځل بیا دواړه غلي شولو. ماښام مهال لاره او ما ته یې یوه پیاله قهوه راوړله.

ویې ویل:

"که وتوانېدې، نن شپه کتاب مه لوله، خبرې به وکړو."

ومې ویل:

"په دې شرط چې ما د مشورې وړ او د خپل راز محرم وگنې."

"_دا چې تر اوسه مې د ژوند په ستونزو کې نه یې را گډ کړی، دا مانا نه لري، چې ته د همفکرۍ وړتیا نه لرې. بلکې ما نه غوښتل له ښوونځي او درسونو څخه دې فکر بلې خوا ته واوړي.

تر اوسه مې هر څه زغملي او دغه دروند بار مې یوازې ولېږداوه، خو له نن شپې اړ یمه، له تا سره یو تریخ او وېروونکی حقیقت شریک کړم، د ژوندانه ور دې پر مخ پرانیزم، ستا څخه هم تمه لرم چې له هېڅ سختۍ او ستونزې ونه

وېرېرې او د نارینه غوندې د ژوند د جگړې لپاره تیاری ونیسې. که څه هم ما غوښتل د هغې تابلو له پلورنې بېخبره پاتې شې، ځکه زړه مې نه غوښتل دومره ژر دې دغې صحنې ته را وکارم... خو

په سترگو کې یې اوبښکې ډنډ او په ستوني کې یې ژړا راغوته شوه، د دې لپاره چې ځان غلی کړي، اوچته شوه او ما ته یې یوه مڼه راوړله. ما هم کرار – کرار ځان، د مڼې په سپینولو بوخت کړ، هغه له خپگان څخه بهر شوه، راغله او ما ته نژدې کښېناستله، تر لږ ځنډ وروسته یې وویل:

"گرانه زویه! ستا د پلار غوندې مې بل خواریکښ او لایق کس نه و لیدلی، خو هغه یو عیب درلود، چې دغه ټول غوره صفات به یې اغېزمنول، هغه عیب یې له قمار سره مینه وه."

له ځایه لږ اوچت شوم او چغې مې کړې:

"زما پلار او قمار!"

په حسرت سره یې سر وښوراوه او ویې ویل:

"هو! قمار، خو هغه قمار نه چې په ورقو(قطعو) یې کوي، د هغه قمار تازه کارونه وو، د شرکت بازی قمار، کله چې به یې د تېر وخت د ماتې سمونه کوله او څه پیسې به لاسته ورغلې، هغه اهریمن او تور شیطان چې دنده یې زموږ د کور وړانول وو، نوي فکرونه ورکول، تر هغه وخته یې چې په ده دغه فکرونه نه عملي کول، کرارېده به نه. هغه ستا پلار برباد کړ."

که کومه ورځ دې غوښتل او وخت دې درلود، کولای شې د کارخانې هغه اسناد چې په الماری کې دي، ولولې او زموږ د نننۍ نېستۍ او فقر له سببه خبر شې.

که ستا پلار دغه عیب نه لرلای، یا د هغه په وینا: که بخت ورسره یاري کولای، ما به نن نه غوښتل چې ستا ساده زړه په دې ځورونکو رازونو وځوروم.

خو خدای (ﷻ) دې وکړي د دې خبرتیاوو له کبله کومه اشتباه ونه کړې او په خپل خیال کې دې پلار گناهکاره ونه گڼې: که نورو ستا د پلار د دنگې ونې، متناسب اندام، زړه راکښونکي مخ او ښایست صفتونه کول، زه یې پر رښتینولۍ، پاک زړه او نورو انساني ښېگڼو مینه ومه، سره له دې چې زیاتې سختۍ به مو لیدلې، خو د ده پاکبازی، مېړانې او زغم ته به مې چې لیدل، ما به هم د تسلیم سر تپتاوه. هر څه به مې په سره سینه زغمل.

له نېکه مرغه ستا د پلار ښېگڼې په تا کې شته، خو وېره لرم، د هغه هغه صفات هم په تا کې نه وي چې د ځور او کړاو سبب یې کېده. د ساري په توگه، هغه له هنري اثارو سره دومره مینه درلوده، چې کله به یې کوم انځور یا مجسمه لیدله او ده به یې د رانیولو توان نه درلود، نو ناست به و او غوسه به یې کوله.

زه وينم چې ته هم د خپل پلار په شان له ښکلا سره بې حده مينه لرې "...

ومې ويل:

"که پلار مې ښکلاپرست نه وای. دومره ښکلې او لطيفه مور به مې نه وه."

له نړۍ موسکا سره يې وويل:

"خدای (X) ښه پوهېږي، چې زه د خپلو کميو او نیمگړتیاوو له کبله زیاته خوربدلم او پوهېدم به چې د پلار لطيف ذوق دې زما له ښایست څخه راضي نه دی."

زیاته مې کړه:

"ستا د ښکلا نه خوښول بې انصافي ده."

"_ ما ستا له پلاره داسې خبره نه ده اورېدلې، چې ما وخوروي. خو د زړه پر حال، هیلو او غوښتنو يې تر هغه زیاته پوهېدم، ته د خپل پلار ژوندۍ بېلگه يې. زه گورم چې د هرې نجلۍ څومره ډېر عیبونه یادوې.!"

"_ هو رښتیا مورې! داسې انگېرم چې نن شپه کومه ورکه مومم، پر نجونو چې مې گوتنیونه کوله، خیالي نه وه، یوازې به مې د هغوی پر بڼې او شکلونو نیوکه نه کوله، بلکې ما هغه نیمگړتیاوې هم راسپړلې، چې د هغوی په ارواوو، ذوق او زړونو کې به وې."

ويې خندل او ويې ويل:

"کله چې ما دلن خبرې کولې، ما ولیدل چې یوې نجلۍ هم ځان ته دومره نه وې راکښلې."

تندی مې تود شو، چغې مې کړې:

"دا څه وايې! زه پر دې دومره بدرنگې نجلۍ زړه بايلم! ایا دا کېدی شي؟!"

خوله يې له خندا ټوله شوه او زیاته يې کړه:

"ښايي دا لومړنی دروغ وي، چې له تا يې اورم."

دواړه غلي شوو، نه پوهېږم وجه يې پر ما دلن د زړه بايلنې خپگان و او که له د دروغ ويلو شرم؟!

خوله مې گندلې وه. تر ډېره غلی وم، اوښکې مې له سترگو راوړغړېدې او د مور پر لمن مې تويې شوې، د هغې لاس مې مچ کړ او بخښنه مې وغوښتله.

ويې ويل:

"هېڅ خبره هم راڅخه مه پټوه. هره خبره چې وي ماته يې وايه، هغه ستونزه چې له دوستانو سره شريکه شي اوارېږي. پلار به دې هم که کوم خپگان درلود، له ما سره به يې شريکاوه او ويل به يې چې: زه وخت نه لرم، خپگان مې ته واخله. ډېرې لويې ستونزې به مو په گډه غوڅې کړې، کله چې به لويو ستونزو موږ يوموتي او همفکره ليدلو، له موږ څخه تښتېدلې."

ومې ويل:

"موږ جانې! ښه دې وويل، يوې نجلۍ هم د ما دلن په څېر له ما څخه زړه نه و وړې، يانې ما په يوې نجلۍ کې هم دومره ښايسته اروا او هنري ذوق نه و ليدلی."

ويې ويل:

"ته د خپل پلار يانې زما د خاوند په شان راته گران يې، ځکه چې د هغه ټول صفات په تا کې پټ دي. له صورت او مانا سره دومره بې کچه مينه له پلاره در پاتې ده. ما ته به يې ډېر ويل:

که تا ظريفه طبعه، حساس زړه او روانه ژبه نه درلودای، د ښکلا په برخه کې مې دې نېمگړتياوې نه بخښلې، که تر دې ښکلې وای، دومره ښايسته اروا به دې نه درلودای، زما زړه به نه غوښتلې.

هو! پلار دې هم ستا په شان له ستونزو سره مينه لرله، په سلگونو نجونو ورباندې مينانې وې، هغه يوه هم نه خوښوله، خو يوه ورځ موږ د رېلگاډي په سفر کې سره وليدل، زموږ ميندو سره خبرې وکړې او آشنا شوې، موږ هم يو بل ته مخامخ ناست وو او خبرې مو کولې، ما ډېر _ ډېر له کړکۍ څخه بهر ته کتل.

پلار دې وپوښتلم:

"څه ته گورې؟"

ما وويل:

"زه غواړم د ليدو وړ ټول شيان وگورم، خو گاډی ډېر گړندی روان دی."

ښه مې په ياد دي، تر څو شېبو چوپتيا وروسته مې يو فکر ذهن ته راغی.

ومې ويل:

"دا نړۍ يو لوی موزيم دی. څوک چې له هر څه سره مينه لري، په کې موندل کېږي، دا ټول شيان داسې ښکاري، لکه موږ چې په رېلگاډي کې سپاره يو، له ليدو وړ شيانو څخه دومره گړندي تېرېږو، چې له دغو ټولو ښېگڼو او نعمتونو څخه خوند نه شو اخيستلای."

زما دغه کوچنی فکر، د کبنيوونکو د چنگک په شان ستا د پلار په زړه کې گېر شو، خو مور واده سره وکړ او تر وروستۍ ورځې پورې مو له مهربانۍ او خوښيو ډک ژوند درلود.

ومې ويل:

"که د مادلن دوی کره په مرکه لاره شې، څه به وشي؟"

ويې ويل:

"دغه د ښکلا خوښونې حس دې له پلاره درته په ميراث پاتې دی، زه درباندي وپېرم، ځکه چې پلار دې زه يوازې د دې لپاره خوښه نه کړم، چې ظريفه طبعه او روانه ژبه مې درلوده، بلکې ښايسته هم ومه، خو مادلن دومره ښکلې نه ده. وېره لرم چې په دې ټاکنه پښېمانه نه شې. خو که بيا دې هم خپله ټاکنه کړې او له خپلې خبرې څخه نه اورې، زه څه ويل نه لرم. له بده مرغه نن شپه چې غواړم کوم مطلب درسره شريك کړم له مينې او خوښۍ څخه ډېره فاصله لري... دا گنا زما او ستا د پلار وه، چې مخکې له مخکې مو اټکل نه و کړی، گنې نن به مې ولې کومه ستونزه لرلای او ته به مې ولې په زوره په دې ستونزو کې راشريکولای..."

غلې شوه او په چورتونو کې لاره. داسې ښکارېدل لکه شرمېري چې.

ومې ويل:

"د انځور له پلورنې پوه شوم او ته هم غواړې خبره شې چې سر له سبا څخه کار کولو ته چمتو يم، که هر څومره ستونزمن کار هم وي، تر سره کوم يې."

سور اسوبلی يې وکړ او ويې ويل:

"که زده کړې دې پایته رسېدلې وای، اوس به مې څه نه ويل، خو تا تر اوسه لوړې زده کړې نه دې کړې او هېڅ کسب دې نه دی زده. پلار دې نه غوښتل ته انجنير شې، گومان يې کاوه چې د هغه بد قسمت به تا هم تعقيب کړي. حق يې و، ځکه ته د لوړ فکر او سخاوت له مخې شتمن يې، هغه اټکل کاوه چې همدغه صفات به دې د بدمرغۍ لامل گرځي. نو ځکه يې وغوښتل چې ته بايد په طب کې زده کړې وکړې. زه وينم چې ته به هم د خپل پلار په شان، په دې مسلک کې له رنځ او کړاو پرته بله لاسته راوړنه ونه لرې، ځکه د خپل پلار ټول صفات لرې. هغه به چې کوم سخت ناروغ لیده، خوب به نه ورته، که ناروغ به مړ کېده، لکه دی چې مسول وي، خوابدی کېده به، که په کور کې به مو چرگ حلالاوه، ده به يې غوښه نه خوړله. ستا په شان به ځير و چې کوم مېړی يې تر پښو لاندې نه شي. نه يوازې يې له نېستمونو کسانو څخه پيسې نه اخيستې، بلکې يو څه به ده هم ورکولې، ځکه يې د مړينې په وخت کې مور ته هېڅ هم نه وو پاتې .

له نېکه مرغه زه نجلی وم، کله چې مو واده وشو، هغه څه چې مې راټول کړي وو، زما د مور لپاره بس وو. خو ته لا هلك يې او بله دا چې زده کړې دې بشپړې شوې نه دي. زه چې فکر کوم، ستا په شان د نرم زړه خاوند د طب او ډاکټرۍ په درد نه خوري. ته په دې ملکوتي طبعه او خوی باید لیکوال، شاعر یا موسیقپوه وای. که مور ستا لپاره ښه مور و پلار وای، ستا لپاره به مو د ژوند ټولې اسانتیاوې برابرولای، چې په خپله خوښه د خپل زړه ارمانونه پوره کړې. ځکه ته په دې حساسیت سره آن نه شې کولای له هنر څخه هم گټه پورته کړې، هنر باید تا ته یوازې د بوختیا او تفریح وسیله وي.

زه نوره نه پوهېږم، ته په خپله باید پوه شې چې له کوم مسلک سره مینه لرې."

ومې ویل:

"هغه څه چې تا له ما څخه راضي کوي، هغه شعر او موسیقي ده. اجازه راکړه چې سر له سبا څخه کار پیل کړم، که د ورځپاڼو پلورل هم وي، لوړې زده کړې نه غواړم، زړونه باید خوشحاله وساتو، د نېکمرغۍ وسیله د مغزو او هوبښ سینگارول نه دي."

مورنی نظر یې راباندې واچاوه او زیاته یې کړه:

"ما خو تکل کړی، ته باید درس ووايې او بريالی شې، خو د زده کړې لپاره د ځانگې یا رشتې ټاکل ستا کار دی. په دې څلورو کلونو کې دې چې پلار مړ شوی، ټولې پیسې مصرف شوې، له راتلونکې اوونۍ باید په یوه خیاطۍ کې کار وکړم، څرنگه چې ماهره خیاطه نه يم، نو ما ته به پیسې هم لږې راکوي، ښه دی، یو څو انځورونه، مجسمې او هنري اثار لرو، هغه به خرڅوو، چې ستا زده کړې بشپړې شي. خپګان مې ځکه زیات دی چې ته هم د خپل پلار په شان پر ښکلا او هنر مین یې او له دغو اثارو سره زیاته مینه لرې، وېره لرم چې د هغو په نشت کې رنځور نه شې."

ومې ویل:

"ته پرښته صفته مور راته تر هنر ښکلې یې، ستا ننداره کوم، له هر ډول شهکار څخه به مور يم."

ستونی یې د مینې له شوقه ډک _ ډک او سترگې یې د اوبښکو پیالې شوې. اوچت شوم او د هر وخت په پرتله مې توده مچه ترې واخیستله او خپلې خونې ته لاړم.

☒ ☒ ☒

لاړم چې بیده شم او د دغه ناڅاپي غم دروندوالی پر بالنبت کښگېږدم. سترگې مې پټې کړې، چې د مور له مخ څخه مې ونه شرمېږم، غوږونه مې پټ کړل چې د ما دلن خبرې وانه ورم، خو څومره چې مې خوب ته پناه وړله،

هومره به وینس او خوابدی کېدم. د ماشومتوب د وخت خطاوو، گناهونو، هر زړه چې مې د ناپوهۍ او ځانغوښتنې له کبله تپي کړی و، د هلن هغه کاته، چې د گلود گېډۍ غونډې مې بل ته وسپارله، د مور د خواریو له کبله خواشینيو، دې ویر چې ما دلن ولې ښکلې نه ده، یا دا چې زما مینه والې نجونې ولې د ما دلن غونډې اروا نه لري، دغو ټولو اندېښنو زما گړپوان ته لاس راوغزاهه او ځورولم یې.

دا لومړی ځل و چې د غمونو ډلیو را باندې برید کړی و، دا لومړنۍ شکنجه وه چې د شپې په زړه کې د روزگار له خوا رارسېده. لارم چې مور مې را وینسه کړم او په لمن کې یې ځان واچوم. خو وايي: څوک چې مور نه لري، له نړۍ څخه نه وېرېږي.

له کړکۍ څخه مې سپورمۍ ولیده، ورته ودرېدم، داسې راته برېښېدل، لکه زما مور چې ما ته په اندېښنه کې وي. د مور د لاس زړه را کښونکې وړمې او ښکې راوچولې، د ونو پانې او ځانگې د یوه داسې گلبوتي غونډې ښکارېدې چې زما د مور په لمن کې وې، تا به ویل زما مرستې ته راځي .

ومې ویل:

"ای مورې! د طبیعت په نظر کې ښکلا او بدرنگي یوه ده؟ ښکلې هم باید وځورېږي! ته په دې ښایسته حُسن او زه په دې جمال او ښېگڼې سره ولې خواشینی واوسو! له نورو سره مو توپیر څه دی؟ مورې! ما وبخښه، د ما دلن د خبرو نغمو دومره بوخت کړی يم، چې ستا فکر ته مې نه پرېږدي. ایا ته کولای شې ما، د ښکلاپالنې له ناروغۍ څخه وژغورې او ما دلن راته ښکلې وښيي؟ ..."

☒☒☒

تر هغه وخته چې سپورمۍ په اسمان کې وه، له مور سره مې همداسې د زړه خواله کوله، سندرې به مې ویله، یا به مې ژړل. سهار چې له خوبه پاڅېدم، حیران شوم، ځکه چې د تیرې شپې په شان پرېشان او رنځور نه وم، هغو غموونکو فکرونو نه ځورولم! لکه هغه غمونه چې نېښ لرونکي حیوانات وو او له رڼا څخه تښتېدلې وي.

ځان مې تیار کړ او هندارې ته مخامخ ودرېدم، د ما دلن معما راته حل شوه. ومې ویل:

"دومره ښایسته او مناسب اندام، باید د یوې بدرنگې نجلۍ فکر ځانته پرېږدي، که په هوښیاری او خوږو خبرو کې د سقراط شاگرد هم وي."

د ژوند ستونزې راته اسانې وېرېښېدې. له ځان سره مې وویل:

"د انځورونو هغه تابلوگانې او هنري اثار به بيا تر لاسه کوم، کله چې مې زده کړې بشپړې شوې، د مور د خواری او زیار جبران به کوم. لکه څنگه چې یې خوښه وي، د ټولې نړۍ د سفر او تفریح لپاره به ورته زمينه برابروم، ښار ته به نژدې ورته یوه وړه کرونده رانیسم، چې په خپله خوښه په کې گلونه او واښه وکړي.

په دې خبرو مې ځان آرام کړ، ښوونځي ته تر تگ مخکې یو وار د پلار خونې ته ننوتم، چې یو کتاب راواخلم، د شپانه د تابلو تش ځای مې سترگو ته ښخ ودرېد. بېواکه ودرېدم او د ماډلن هغه ستاینې مې واورېدې، پام مې شو چې گرانبيبه جواهر او یا جنتي بې مو له لاسه ورکړی!

په چورتونو کې لارم، چې ما تر اوسه په هغې تابلو کې ولې د دومره صفت وړ شیان نه وو لیدلې، په ذهن کې مې راگرځېدل، چې کاشکې ماډلن راسره د گلونو، ځنگلونو، رودونو، غرونو او په طبیعت، ښارونو او موزیمونو کې چې څه د لیدو وړ شیان دي، د هغو په وړاندې ودرېږي او د ښکلا په لیدو مې د زړه سترگې روڼې کړي.

ښوونځي ته لارم، د درس ویلو حوصله مې نه درلوده، په تمه وم چې ورځ ژر پایته ورسېږي او د لوبې وخت راشي، موخه مې لوبه نه وه، بلکې غوښتل مې له "الیس" سره د خبرو وخت پیدا کړم، د لیلیې په نجونو کې هغه تر ټولو ښکلې وه، که څه هم د نورو ښکلو زلمیانو په وړاندې به یې ناز او نخږې کولې، خو له ما سره یې ډېره مینه وه.

په الیس کې بشپړه ښکلا پرته وه، چې ما په کې د گوتنیونې ځای نه لیده. شوخه، موسکۍ او ښه مجلسي وه، د تنیس په لوبه کې یې ډېر مهارت درلود، خو پر دې سر بېره یې زه د ځان اسیر کړی نه وم.

کله چې مې د ماډلن له خولې څخه د هغې تابلو صفتونه واورېدل، نو پوه شوم چې غواړم الیس هم هماغسې نازکه او حساسه اروا ولري، چې ځان ورتسلیم کړم.

هغه ورځ مې غوښتل الیس په خبرو راولم او د هغې موسیقۍ د پای برخه، چې پیل مې یې له ماډلن څخه مې اورېدلی و، د هغې له خولې واورم. تر نیم ساعت لوبې وروسته مې وویل:

"نن سترې یم، راځه کښېنو او خبرې وکړو."

ویې ویل:

"نو بیا پرېږده چې له بل چا سره لوبه وکړم."

هر څنگه چې وو، راضي مې کړه، د شنه رود څنگ ته لاړو، تر ونې لاندې پر څوکی کښېناستو.

ویې ویل:

"ولې خبرې نه کوې؟"

"_ په اوبو کې مې د ورپځو، ونو او گلونو رپېدونکي عکس ته کتل."

"_ شعر دې پایته ونه رسېد، نور څه وينې؟"

"_ لکه چې دا ټول ستا په سترگو کې وينم."

تر يوې اوږدې خندا وروسته يې تندي گونځې کړ او ويې ويل:

"دا چې شاعر او خيال خوشوونکی يې، زړه مې درباندي وسو، ځکه زما زړه هغو کسانو ته زيات بدېږي چې د غوره کارونو پر ځای په بېځايه او خيالي شيانو زړونه تړي، ما ته ناروغان ښکاري، خو زړونه يې نه غواړي چې درملنه يې وشي."

ومې ويل:

"ته داسې فکر وکړه چې دغه سيند يو انځور دی، ته په کې څه وينې؟"

"_ زه وينم چې دا انځور نه دی، بلکې د اسمان او بڼ عکس دی چې په اوبو کې ښکاري."

په زړه کې مې وويل:

"زه هم تا وينم چې يوه ښکلې خو بې اروا مجسمه يې، په دې توپير چې مجسمه خبرې نه کوي او نندارچي نه خوابدی کوي."

تر لږې چوپتيا وروسته يې وپوښتلم:

"له پلاره څه درته ميراث پاتې شول؟"

ومې ويل:

"هېڅ.!"

ويې خندل او په خندا کې يې وويل:

"خبره ومه، خو څه وکړو، خدای ټول شيان په يوه وار انسان ته نه ورکوي، عقل، پوهه او ښکلا نه شي سره اوسېدای، درځه چې لوبه وکړو."

هغه لاره، خو پرځای يې د مادلن خيال راغی او د هغې تش ځای يې ډک کړ، سترگې مې لږې تنگې شوې، ټول غوږ_غوږ شوم، اورېدل مې چې مادلن د سيند ستاينه کوي، لکه يو ښکلی ساز چې په هره جمله کې يوه منظره انځوروي، دومره ښکلاگانې يې را برسېره کړې، چې زما ذهن يې له خوندي کولو او راټولولو عاجز دی.

☒☒☒

د ډوډۍ په وخت کې مې له مور سره خبرې کولې. ومې ويل:

"ما تکل کړی چې د پلار دنده مې تعقيب کړم او انجنيري ولولم، هغه ته چې کومو خويونو او صفاتو زيان رساوه، زه له هغو صفاتو څخه ليرې تېنم، په کارونو او د ژوند په چارو کې بايد د بخت ونډه هم له پامه ونه غورځوو، که پر ژوند مو د بخت يو مينه ناک نظر پرېوتلای، نو نن به مې د پلار مېرانه او اوچت نظر ناچاري نه گڼل کېده. گوندې بخت راسره يارې وکړې، بيا هم معلومه نه ده چې زما له پلار څخه يې هغه کينه په زړه کې پاتې ده او که نه."

ويې ويل:

"زه هم له دې تصميم څخه راضي يم، ستا د هوساينې لپاره بايد ووايم، چې زه او پلار دې د بخت له کينې او غوسې څخه نه وپرېدلو، بلکې د هرې ماتې له کبله به مو ډېر سعادت او نېکمرغي پيدا کوله، ځکه يو بل ته به لا نژدې او مهربانه کېدو، که پلار دې پر ښکلا مين نه وای او هنري اثار يې زيات نه خوښولای، زما به هېڅ غم نه و. کله به يې چې کومه ښکلې مجسمه يا انځور لیده، نو زړه به يې ورباندې بايله، خو د رانيولو وس به يې نه درلود، ځکه به زه ډېره ځورېدمه."

ومې ويل:

"ستا په شتون کې به مې د پلار په زړه کې هره هيله پيدا کېده، ژر به يې هېروله ځکه هغه تر ټولو ښه شهکار درلود، چې ته وې."

"_ افسوس چې ښکلاپرست زړه ژر نه شو قانع کولای."

"_ که زه کومه ښځه پيدا کړم چې ستا اروا او ښکلا په کې وي، د دنيا ټول هنرونه او صفتونه نورو خلکو ته پرېږدم."

موسکۍ شوه او ويې ويل:

"پوهېږم چې څه وايې، له پرون راهيسې دې چې ما دلن په هغه متفکره او درنه څېره کې وليده او د هغې له ښو احساساتو څخه راوتلې ستاينه دې ترې واورېده، زړه دې غواړي چې ايس هم بايد هغه رانه احساسات ولري، يا د ما دلن ښکلا."

ومې ويل:

"که ما دلن د ايس غوندې وای، بيا يې هم گټه نه درلوده، ځکه چې زه نه يم ورباندې گران..."

بیا مې د سیند پر غاړه د الیس د خبرو تفصیل ورته ووايه. په ژورو سوچونو کې لاره. کله چې یې خپلې سترگې زما په سترگو کې وگنډلې ومې لیدل چې د غم یوه نړۍ خپه یې پر خېره را خوره ده.

ویې ویل:

"که شتمن وای، تا باید په شاعرۍ یا موسیقۍ لاس پورې کولای، یا به هم نابغه کېدای، ځکه چې د برلاسو هنرمندانو غوندې له خپل زړه سره یوازې ژوند کوې، هر څه چې وینې، اورې، یا مادي طبیعت چې هر څه درڅخه غواړي، ټول د زړه نگارځانې ته ورې او شعر ترې جوړوې، د هنرمندی لوی شرط همدغه دی. دا گناه باید زه او ستا پلار پر غاړه واخلو، یا ستا په وینا د بخت پر غاړه یې واچوو، چې انسان د هغه د خوښې خلاف کار ته هڅوي."

ومې ویل:

"غم مه کوه، د ارادې د قوت په مرسته به له نړۍ څخه غچ اخلم او ستا ناکامۍ به جبرانوم."

ویې ویل:

"که زما منې، سندرې ووايه او د موسیقۍ په برخه کې کار وکړه. ستا ښکلی غږ باید غلی نه شي، بله دا چې اواز د تسلي ذریعه هم ده، دا هغه چغه ده چې حساس زړه یې په ښکلاگانو او هیلو پسې راباسي او ځان اراموي."

ومې ویل:

"ته هیله منه یې چې ستا په خېره به په صورت و سیرت ښکلې نجلۍ ومومم!"

"_ کېدی شي ویې مومې، خو مینه هغه قمار دی چې هېڅوک یې هم پر بري باندې زړه نه شي تړلای."

ووېرېدم، ومې پوښتل:

"واده باید قمار وي! د ژوند دغه مرحله چې تر ټولو مهمه ده ولې باید له قاعدې څخه بهر وگڼو او د هوس لاس ته یې وسپارو! نه د راکړې ورکړې لاس ته.

دواړې پلې باید برابرې وي؟ که د ځان په شان ښایسته، مهربانه او وفالرونکې ملگرې پیدا کړم، زیاتې به مې نه وي کړی."

اسوبلی یې وکېښ او زیاته یې کړه:

"برابر او یو ډول جوړۍ هم موندل کېږي، خو نه پوهېږم، یو تن یې څنگه د طبیعت په لاس د دنیا په بل کونج کې اچول کېږي، چې په اسانۍ سره یو بل نه شي موندلای. زه هر سهار او ماښام له خدایه غواړم چې تا خپلو ارمانونو ته ورسوي."

د غرور موسکا مې پر شونډو راوتوکېده، ومې ويل:

"بېغمه اوسه! زه به خپل ارمان تر گوتو کړم."

خپلې کوتې ته پاس ختلم، چې د زينو په منځ کې چورتونو يووړم، ځای پر ځای ودرېدم، د مور هغو خبرو مې د وحشتناکو چغو غوندې په غوړونو کې ازانگې کولې چې:

"مينه قمار ده... جوړۍ په اسانۍ سره يو بل نه شي موندلای..."

په ډېرو ستونزو مخکې لارم.

ومې ويل:

"مور مې يا اشتباه کوي، يا هم نه غواړي ما مغروره کړي. کنه ويني چې زما پر شا وخوا څومره ښکلې نجونې د پتنگانو غوندې راخړي. کله چې ورسره چکر يا سينما ته ځم، ويني چې نجونې د سترگو تر کونجونو راته گوري، ځينې دومره حيرانېرې چې د مور مټ يې له لاسه خطا کېږي."

له ځانه سره مې وويل:

"هغه خدای (ﷻ) چې الیس ته دومره جمال او مادلن ته دومره ښکلې اروا ورکولای شي، کولای شي داسې يو موجود هم پيدا کړي، چې دغه جمال او کمال ولري، که داسې نه وای، نو د داسې موجود هيله به يې زما په زړه کې نه ټوکولای، بايد په زغم او صبر سره پلټنه وکړم چې د خدای (ﷻ) دغه ښکلې موجود ومومم..."

په همدې چورتونو کې وم چې خوب راباندې راغی... سهار ښوونځي ته تر تگ مخکې د مطالعې لپاره کتابتون ته ننوتم، يو وار بيا مې سترگې، د شپانه د هغه انځور پر تش ځای ولگېدې، داسې راته ښکارېدل لکه هغه انځور چې وينم او د هغه شپانه د شپېلۍ غږ اورم، د شپېلۍ له نغمې سره د مادلن خبرې هم گډېږي او کښته پورته اوږي راورې. له هرې جملې څخه يې په زرگونو صورتونه، غږي، زړه راکښونکي انځورونه او رنگونه اورې.

د لومړي ځل لپاره مې پر زړه باندې د احتياج نېښ ښخ شو، له دې نه چې هغه انځور مو په پيسو پلورلې وه، وسوځېدم او ايره شوم، ډېر افسوس مې وکړ، چې ولې مې هغه انځور ته په زړه او ذهن کې ځای نه و ورکړی، چې اوس يې هر وخت په خيال کې وگورم!

کله چې ښوونځي ته د تگ وخت شو، لکه له چا سره چې مې قول کړی وي، د مادلن د کور خوا ته روان شوم، لارم چې د شپانه هغه انځور ته په سترگو او ذهن کې ځای ورکړم، لکه څنگه چې مې د حافظې د قوي کولو په اړه لوستلي وو، درې واړه به په غور سره انځور ته گورم او هر ځل به د څو ثانيو لپاره سترگې پټوم، چې په حافظه کې مې نقش

شي. خو ښايي حقيقت به دا و چې غوښتل مې مادلن خبرو ته وهڅوم او اواز يې واوړم. د اروا په گلورين بڼ کې يې خوښي ولټوم...

د توماس (د مادلن د پلار) کور ته ورسېدم، په لږزنده لاس مې زنگ وواهه، د دروازې د سر کړکۍ خلاصه شوه او يو سر ترې را بهر شو. پرته له دې چې څه ووايي، بيرته ننوت او کړکۍ هم وتړل شوه. مادلن وه، خو ولې يې خبرې ونه کړې او کړکۍ يې وتړله؟

له ځان سره مې وويل :

"د دې لپاره چې راته ووايي بېوخته راغلی يې، يا د دې لپاره چې دا رانه شي او پلار يې راشي، دروازه راته خلاصه کړي. خو حيران شوم چې ايا امکان لري د مادلن ښکلا پرستې سترگې دې زما حُسن نه وي ليدلی! نو بيا يې ولې ونه ليدم، ولې يې را ته ونه خندل او په شوق او بېرې سره يې راته ونه ويل :

"مهرباني وکړئ!"

د خيال په دې لانجو کې اخته وم چې د دالېز له لوري مې د پښوښکالو تر غوږو شوه، ښکالو کراره او منظمه وه، خو سنگينه نه وه، ما هم دا گومان ونه کړ، چې د هغې پلار دې ور پرانيزي، پوه شوم چې مادلن ده، خو بېرته ا تلوښه يې نه درلوده! له ځان سره مې وويل:

"کاشکې نه راتلای، کاشکې بېرته ستون شم..."

ور پرانيستل شو، دوو ښکلو سترگو پر خپل ځای ټينگ ودرولم، که هغه زړه راکښونکې سترگې نه وای، نو ښايي هغې سرې څېرې به راته ويلای چې :

"څه غواړې؟ ولې له خبر پرته زما ليدو ته راغلي...؟"

گومان مې وکړ زه به وکړای شم، د هغې د زړه حال، د هغې په څېره کې وگورم، خو وروسته پوه شوم چې څوک له دغو دريځو څخه د هغې د خاطر جنت ته په اسانۍ سره لار نه شي موندلای. پوه شوم چې خوښي او غم، مينه او کرکه، هيله او نهيلي، هېڅ يو هم د هغې د ضمير له خونې څخه د راوتلو جرئت نه لري.

سلام مې وکړ، حيران وم چې څه ووايم، ځکه هغې پلمې چې د دوی کور ته يې راوستلی وم راته ډېرې ساده وېرېښېدې. زما تر لږې چوپتيا وروسته يې وويل:

"که له پلار سره مې کوم کار لري، په کور کې نه شته."

په تور توږۍ ژبه مې وويل:

"ل....ه هغه سگ.... سره کار نه لرم، راغک.... غلم چې هغه انځور" ...

"_غواړې، هغه بیرته واخلي؟ حق لرې، زه به خپل پلار راضي کړم چې دا معامله له ياده وباسي."

ومي ويل:

"نه! غواړم هغه تابلو يو ځل بيا وگورم" ...

سترگې يې لږې پټې، بيا خلاصې شوې، په هغه يوه شېبه کې يو کتاب فکر او سوچ پټ و، خو ما يې لا د لوستلو لپاره سواد نه درلود.

ويې ويل:

"راځه مهرباني وکړه."

له دې سره روان شوو، يوې خونې ته ننوتلو، ټول شيان سره خواره واره پراته وو، ډېرې مجسمې او هنري اثار هم تر سترگو کېدل.

يو څه وگرځېده، بيا يې د شپانه تابلو چې پر ځمکه پرته وه، د يوې بلې تابلو له شا څخه راوايستله او ما ته يې مخامخ ونيوله، د هغې دواړې ښکلې سترگې د تابلو له شا څخه راته ښکارېدې.

مننه مې وکړه او په ننداره بوخت شوم، هغه څه چې راته نه ښکارېدل. انځور (تابلو) وه. لکه هغه دوو ډېوو چې د دوو څراغونو غوندې زما سترگې له کاره اچولې وي، د شرم او خجالت له کبله دومره تر ځور او کړاو لاندې وم، چې کوټه راباندې څرخېده.

ومي ويل:

"بس ده."

انځور يې يووړ، چې پر خپل ځای يې کښېږدي، زه ودرېدم، ستونې مې له ژړا ډک و، نه مې شول کولای يوه خبره هم وکړم.

مادلن راغله ما ته نژدې ودرېده، تر لږې چوپټيا وروسته چې يې وليدل، چې نه ځم او هېڅ خبره هم نه کوم، نو ويې ويل:

"زه دې له زړه راځم. حق دې هم دی، هنري اثار دې تر هر څه زيات ځان ته راکاږي، خو درد او کړاو لري، خو که هنر درد او سوز نه لرلای، ژوند به هم خوند نه درلود. حيوانات تر مور ډېر هوسا دي او ښه ژوند لري، ځکه چې تر مور د مادي ژوند په قواعدو ښه پوه دي، پوهېږي چې څه وڅښي او څه وڅښي، خپل دوست او دښمن پېژني، د

ژوند په مبارزه کې هم خطا نه کوي، زموږ په شان د جهل او ناپوهۍ په لانجو او لالهاندیو کې کړاوونه نه گالي. خو زموږ ښه والی دا دی چې د هنر لپاره ځورېږو، چې ځناور ترې بې خبره دي، هو! ښکلا زموږ د خوندورو کړاوونو او ځورېدنو سر چینه ده.

موږ د ویالې له زمزمې، د وږمو له ساز او د ځانگو له نڅا څخه هم غموونکی خوند اخلو، د سپینې سپوږمۍ له نندارې څخه هم یو رنځور خوند اخلو، د یوه هنري شهکار په وړاندې مو سینه د ذوق او خواشینۍ د فشار له کبله له غمونو ډکېږي .

تا ته حق درکوم چې د دې انځور له کبله خواشینۍ واوسې، ما ته ستا په دې خوابدۍ رخه راځي.

☒☒☒

مننه مې وکړه، لاس مې ورکړ او لارم. رښتیا چې زیات خوابدۍ وم، خوابدي مې له دې کبله وه چې د مادلن سترگې ولې دومره ښکلې دي، ولې دومره حساسې دي، خو دا په خپله ولې ښایسته نه ده...!

مور مې ماښام د ډوډۍ په وخت کې راڅخه وپوښتل:

"ولې خبرې نه کوې؟ ولې په سوچ کې ډوب یې؟"

"_زړه مې هغه انځور ته خپه و، کاشکې مو کوم بل شی پلورلای..."

پرې یې نه ښودم چې خبره مې تمامه کړم. ویې ویل:

"زه پوهېدم چې ته به هم د خپل پلار غوندې د هنر مینه وال شې او د هنري اثارو د نشتوالي په وخت کې به خوابدۍ کېږي."

غلې شوه او په فکرونو کې لاره. ومې ویل:

"په څه فکرونو کې ډوبه شوې؟"

له ناڅرگند ځای څخه یې نظر را ټول کړ. ویې ویل:

"زه باید د شپې له خوا په کور کې کار وکړم او ډېرې پیسې لاسته راوړم، چې بیا د هنري اثارو پلورنې ته نه اړ نه شو."

ومې ویل:

"هېڅکله هم نه! هر څه چې لرو ويې پلوره، خو کار مه کوه. ستا روغتيا تر نړۍ ډېر ارزښت لري."

خو ما وليدل چې قهوه يې هېره شوه او په چورتونو کې ډوبه وه. ومې ويل:

"مور جانې! بېخايه غم مه کوه، په هغه انځور پسې زيات خپه نه يم، نن د توماس کور ته تللی وم، زما مقصد د ماډلن ليدل وو، نه د هغې تابلو..."

لکه يو دروند بار يې چې له اوږو څخه ليرې کړل شوی وي، سر يې رااوچت کړ، څېره يې هم وغورځېده. ويې ويل:

"ته لاړې چې وگورې ماډلن درته ښايسته ښکاري او که نه زړه دې غواړې هېره يې کړې، ته تللی وي چې ماډلن او ايس سره پرتله کړې..."

ومې ويل:

"سمه وپوهېدې. ما له دغو حقايقو سره د مخامخېدو زړه نه درلود، ته بايد زما مرسته وکړې او زما پټ فکرونه راوسپړې."

خپل هغه خيالونه مې ورته بيان کړل، چې کله د توماس (د ماډلن د پلار) په کور کې راته پيدا شول، کېدی شي د خبرو په وخت کې به زما د زړه حالت هم څرگندېده او په ژبه مې راته.

تر هغه وروسته چې يې زما ماشومانه خبرو ته غوږ ونيو، د خپل پېغلتوب نړۍ ته لاړه، هغه دنيا يې گز او مچ کړه، اسوبلی يې وکړ او ويې ويل:

"لکه څنگه چې يو ږوند يوه لارښود ته لاس ورکوي. له لارو څخه په اسانۍ سره تېرېږي. کاشکې ځوانانو هم کولای شواي د خپلو زړونو مشري تجربه کارو خلکو ته وسپاري. که داسې کېدای، ما به خپلې ټولې تجربې په کار اچولای او تا ته به مې هغسې ملگري ټاکلای، چې ستا لپاره وړ واى، خو هغه څه چې زما عقل يې خوښوي، ستا زړه يې نه خوښوي، نو زما درته دا نصيحت دی چې د مينې په خطرناک کار کې بايد بېرته ونه کړې، ځکه لاډېر ځوان يې او ډېر وخت لري."

خپلې خونې ته لاړم او پر کټ وغزېدم. په دې گومان چې لا ځوان يم او وخت را سره شته، د دوه زړۍ او شکونو له پان څخه ليرې شوم، هغو پخوانيو اندېښنو او خواشېنيو هم خپل ځای د خيال الوت ته ورکړ:

يو څه موده د ماډلن په ننداره بوخت وم، د هغې په کتو او حرکاتو کې مې يو ډول آرامي، غرور او مهرباني وليده، د هغې هوښ او خاطر چې د هغې د فکر په هندار کې څرگند و، زما ټول وجود ونيو. يوه شېبه مې ځان د ماډلن غوندې پوه او ښه احساس کړ، د هغې په سترگو مې د ايس په کتنې پيل وکړ، له ځان سره مې وويل:

"د ځوانۍ نعمت ولې د هغې تر ښکلا قربان نه کړم، پتنگ چې ځان په اور سوځي، دا کومه بېباکي او هوس دی؟"

الیس خو سر تر پښو شعر او نازکي ده. زه ولې ترې دا هیله ولرم چې د مادلن غوندې نازکخیاله او شاعره وي! کېدی شي د هغې په نظر به حقیقي شعر: ښکلی کور، گانې او ښه کالي وي، نه د شعر جملې او موسیقي چې د نري باد غوندې پر موږ لگېږي او تېرېږي. کېدی شي زه هم الیس ونه شم پوهولای چې په ښککلي کور او زیاتو نعمتونو کې که د غزل مری سندرې ونه لولي دا داسې مانا لرې لکه له بې اروا معشوق سره چې لاس تر غاړې یم .

په هر حال، د الیس فکر او هیلې به زما ښې هڅوونکې وي، زه به د تېر وخت جبران وکړم، مور به مې د روزگار له ترخو څخه را بهره کړم، د الیس طلايي او ښکلي هوسونه به د ټولو جواهرو او د سرو زرو په قېمت پوره کړم.

خو؛ مادلن مې له ذهن څخه نه وتله، تل به د الیس له فکر سره یو ځای کېدله، د یوې ښکلې سندرې یا زړه را کښونکي شعر غوندې چې سهار مې اورېدلی وي، ټوله ورځ به یې زما په فکرونو او چارو کې لاسوهنه کوله او هر وخت به را سره و، زه یې نه ځورولم، بلکې د هغو عاطفه ناکو سترگو او مغرور ضمیر تر شا د الیس د طبیعت بدرنگۍ راته لیرې کېدونکې ښکاره شوې.

د راتلونکې په ناپایه اسمان کې مې د امید دومره وزرونه ورپول چې خوب راباندې راغی.

سبا مازیگر مې په بېغمه زړه او خوشحاله خاطر له الیس سره د تینس لوبه کوله. ویې ویل:

"نن د نورو ورځو په پرتله ښه لوبه کوي."

ومې ویل:

"ځکه چې نن تر نورو ورځو ډېره ښکلې شوې یې."

یو شېبه یې سر ښکته نیولی و او د پښې په څوکه یې ځمکه گروله، بیا ویې وویل:

"خو بېرېرم چې شعر یا کوم پسرلنی باد نه وي."

"_شعر نه دی، غواړم ښه درس ووايم او دومره خواري وکړم چې شتمن شم، ځکه تا پېژنم، ته له شتو او پیسو سره زیاته مینه لرې."

لاس یې را کړ او ویې ویل:

"افرین، دا لومړی ځل دی چې ستا څخه ښه خبره اورم، خو کاشکې یو لاطري ټکټ زما په نوم راوتلای، ښوونځی به مو پرېښوده او سره خوشحاله به وو."

ومې ویل:

"زه باید ستا له هیلې سره سم زیاتې پیسې وگټم."

بیا مو په لوبې پیل وکړ، یو ساعت مو ښه توده لوبه وکړه، په پای کې چې سره بېلېدو، ما د خپلې زېږېدنې محفل ته بلنه ورکړه.

د ډوډۍ په وخت کې مې له مور سره د راتلونکي په هکله خبرې کولې او خوشحاله وو.
ومې ویل:

"خیال مې دی چې دوه ټولگي په یوه کال کې ولولم، چې خپله مور ژر د هغې هیلو ته ورسوم."
ویې ویل:

"زما هیله دا ده چې د عمر د پای په شېبو کې ښار ته نژدې د یوې کروندې تر څنګ ژوند وکړم، شپږې به خرڅوم. باور لرم چې د څو کاریګرو په مرسته شل غواوې ساتلای شم. که مو وکولای شول چې د کروندې درېیمه برخه هم وکړلای شو، پاتې برخه به یې په لږ وخت کې کرو او دا به ستا لپاره ښه پانګه وي، ځکه چې دغه کار به زیاتې پیسې وګټي."

ومې ویل:

"ستا په هوښی، پوهه او تجربه کې کوم شک نه لرم، خو نه پوهېږم چې زما له پلار سره دې ولې دغه نظریه شریکه نه کړه."

"_ستا پلار برعکس له کلیوال ژوند څخه په تېښته و."

"_خو زه پر سارا او طبیعت مین یم، هغه ورځ چې ته مالداري پیل کړې، زه هر ګټور کار پرېږدم او راځم چې د هغه یوه کاریګر پر ځای دې مرسته وکړم."

په چورتونو کې لاهو شوم. ویې پوښتلم:

"په کومو فکرونو کې لارې؟"

ومې ویل:

"وېرېږم چې مېرمن به مې له کلیوال ژوند سره رضایت ونه لري، کېدی شي الیس یوازې دوې ورځې د وایونو، پلورنځیو او د ښار د نورو برخو له نندارې څخه لاس واخلي، هغه یې نور زغم نه لري."

"_که له تا سره مینه ولري، هر ځای به درسره خوشحاله او راضي وي."

ومې ويل:

"هېڅ وخت مې په دې باب سوچ نه وکړې، چې کېدی شي يوه نجلۍ راسره مينه ونه لري، د دې شرط په اورېدو مې ټکان وخوړ چې:

"که ستا معشوقه در سره مينه ولري، هر ځای به درسره خوشحاله او راضي وي."

له ځان سره مې وويل:

"که د دوستۍ شرط همدا وي، ايس به يې ونه مني، نو په دې صورت کې زما سره مينه نه لري."

زړه ته مې چېرانی او وېرې لاره ومونده، مور مې د هغې خيالي کروندې په ننداره دومره بوخته وه، چې زما پر پرېشانه حال يې ری نه واهه، ويې ويل:

"د دغو کرنيزو ماشينونو او برېښنايي سامانونو په مرسته به وکولای شم د ورځې يو څو ساعته د شلو غواوو خدمت وکړم، په اوونۍ کې به يوه شپه ستا راتگ ته لار څارم، په همدې تمه به کتابونه لولم او پيانو به غږوم. خو ارمان چې پلار به دې له مور سره نه وي..."

هغې خبرې کولې او زه د خيال په پېچومو کې ورک وم:

ليدل مې چې ايس ان نه غواړي په اوونۍ کې يو ځل هم کروندې ته راسره راشي. زه به يوازې راځم او له مور سره به له غمونو ډکه شپه تېروم، هغه به هم راسره خوابدې وي. په دې وخت کې مې فکر وکړ که ايس مې له مور سره يو څه وخت واوسي، کېدی شي د مينې او دوستۍ په مانا پوه شي.

ومې ويل:

"مور جانې! ستا له لوري ايس او پلار يې د خپلې زېږېدنې جشن ته رابولم، غواړم تر دې وروسته يې ته وروزي."

لکه يوه حيرانوونکې خبره يې چې اورېدلې وي، په غور يې راته وکتل او ويې ويل:

"ته نه پوهېدې؟ اوه! دا زما گناه ده چې له خپل تصميم څخه مې خبر کړی نه يې، زما زړه دی چې سړکال ستا د زېږېدنې جشن ته څوک راونه بولو، ته به يې او زه، ځکه سړکال مو جېبونه تش دي او د لگښت توان نه لرو."

په زړه کې مې چغې کړې:

"داسې مه وايه! ايس ته به خړ يم، ته نه پوهېږې چې هغه شتو ته څومره ارزښت ورکوي! که وپوهېږې چې مور د مېلمستيا وس نه لرو، په سترگو کې به يې هغه څه ولولم، چې زړه به مې ټوک _ ټوک کړي."

که څه هم دا خبرې مې په خوله ونه کړې، خو هغې د مورنۍ مینې له مخې زما چغه واورېده.

ویې ویل:

"اوس چې دې بلنه ورکړې، بله چاره نه لرو، خو تر دې وروسته دې باید په یاد وي چې په دغسې کارونو کې راسره مشوره وکړې."

وشرمېدم، بخښنه مې وغوښته، ومې ویل:

"سرکال راباندې بار گران دی، ځکه غواړم دوه ټولگي په یوه کال کې ولولم، په راروانه رخصتي کې به کار وکړم. چې لږ تر لږه د دغه جشن لگښت خو برابر کړم."

ویې ویل:

"خومره چې کار وکړې، زه هومره خوشحالیږم."

خو زما دغه وینا نه د عقل، نه د زړه په خوښه وه، مور مې سر کښته ونيو، د مېز پر مخ د لوبڼو په ټولولو بوخته شوه. کله چې یې سر رااوچت کړ، د هغې په سترگو کې مې ولوستل چې زما وینا یې هسې بابېزه گڼله.

ویې ویل:

"خو له ډېر لوی جشن سره نه یوه جوړه، نه غواړم چې زیاته خواري درباندي راشي، کېدی شي کمزوری شي او له زده کړې پاتې شي، چې تر پیسو مهمه ده."

یوه شېبه غلي وو. بیا یې زیاته کړه:

"په دغو دوو ورځو کې په یوې پلمې پسې گرځېدم چې ستا ترور ته ووايم سر کال مو جشن ونه شو، خو زړه مې نه غوښتل درواغ ووايم، له بلې خوا سخت کار هم و، ستا د ارواښاد پلار خوابدي مې هم نه غوښته، همدغه راز مې نه غوښتل ستا اکا خواشینی شي، ځکه هغه ستا له پلار سره سیالي درلوده.

موږ د ژوند په اولو کلونو کې شتمن وو، خو ستا اکا نېستمن. ستا پلار د خپلې مهربانۍ له مخې ورته نصیحت وکړ، خو هغه په دې خبره ستا له پلار سره په زړه کې کینه واخیسته، تر دې چې حالات بدل شول، هغوی شته لاسته راوړل، خو موږ نېستمن شوو. یوه ورځ راغی او په تونده لهجه یې ستا پلار ته هغه نصیحتونه تکرار کړل، یو څه یې د خپلو پیسو او شتو باتې هم ووهلې. پلار دې د هغې پېښې په اړه ما ته هېڅ هم ونه ویل، خو تل یې هڅه کوله زموږ له ستونزو یې ورور خبر نه شي.

اوس چې تا ایس ته بلنه وکړې، نو بله چاره نه لرو، باید جشن ونیسو.

داسې مې احساس کړل، لکه یو دروند بار مې چې له اوږو لیرې شي، ځکه درواغ ویلو ته مجبور نه شولو، همدا نن به مې اکا، د هغه کورنۍ او نورو دوستانو ته بلنه ورکړم."

ومې ویل:

"ستا له خبرو پوه شوم چې د اکا زوی مې مېچل، ځانښودنه او لاپې له خپل پلار څخه زده کړي. زه یې څو وارې گرانبيیه هوټلونو ته بللی يم، خو ما یې بلنه نه ده منلې، ما ورته لومړی ځل وویل: زه ستا د مېلمستیا په بدل کې بله مېلمستیا نه شم درکولای، نو بلنه دې نه منم، خو هغه به راباندې ټینگار کاوه، یوه ورځ یې راته وویل چې هر کس باید د خپلو پیسو په اندازه دعوه ولري، زه شتمن يم، کولای شم تا ته دا خبره په زبات ورسوم، ته که ما مېلمه نه کړې خیر دی، پروا نه لري."

خو ما وویل:

"زه نه غواړم خپل دریغ خراب کړم، هر څه چې مې اکا لري، هغه واخلم او ستا غوندې ټپت سپری شم..."

لکه په صفا اسمان کې چې توره ورېځ رانېکاره شي او د لمر مخ پټ کړي، د مور په تندي کې مې گونځې رانېکاره شوې، زه هم خپه شوم.

ویې ویل:

"که لاپې وهل درته بد کار ښکاري، د خپل اندام او ښکلي صورت ستاینه هم هومره بد کار دی. ته باید د مېچل له ناوړه عادت څخه پند واخلي، ته باید خپل لوړ قد ته اشاره ونه کړې، چې خلك په زړه کې درباندي ونه خاندي او درڅخه بېزاره نه شي. ستا خپل ښایست ته پام نه دی او ما هم وخت لټاوه چې درته ووايم، ښکلا د بدمرغۍ مایه مه جوړوه او پوه شه چې خدای (ﷻ) مور ته ښکلا او جمال د نسل د ښه والي او د کتونکو د احساساتو د صیقل لپاره راکوي. هغه څوک چې له روزگار څخه د ښکلا باج وغواړي، بدمرغه دی، روزگار به اخر ترېنه سل برابره جریمه او خراج غواړي."

د مور په نصیحت ونه پوهېدم او په خپل خیال پسې رهي شوم، ومې پوښتل:

"نجوني شتو ته زیات ارزښت ورکوي، که ښکلا ته؟"

غوښتل مې پوه شم د خپل اکا له زوی (مېچل) سره په رقابت کې، هغه مینې او نېکمرغۍ ته رسېږي که زه؟

ویې ویل:

"بې تجربه پېغلې او زلمي ته ښکلا یا شته دواړه یو دي او دوی تېر باسي، که څوک پوه وي چې نېکمرغي تر هر نعمت زیاته ارزښتمنه ده، نو مینه ناک او نېک انسان ترېنه جوړېږي."

ومي ويل:

"زه څه وکړم چې نه له ښکلا څخه سترگې اړولی شم، نه له زړه او نېکۍ څخه؟"

ويي ويل:

"څه معلومه ده چې د خدای (ځ) له ځانگړو بنده گانو څخه ونه اوسې، خدای (ځ) درته نه موندونکې تحفه چې هم ښه وي، هم ښکلې درته پيدا کړې نه وي."

☒☒☒

د دغه راز په موندنې بوخت وو، چې د تليفون زنگ اوچت شو، غوړۍ مې اوچته کړه، حيران شوم. مېرمن گوستاو وه، هغه مېرمن چې کله به زه او مور مې په کور کې نه وو، راتله به او خونې به يې پاکولې، لوبښي به يې مينځل او ډوډۍ به يې تياروله.

ومي پوښتله:

"په دې شپه کې دې څه کار و؟"

ويي ويل:

"په کتابتون کې دې هغه تابلو وليده؟"

"_نه.!"

"مادلن بېرته راوړله او پر خپل ځای يې ځوړنده کړه، تا نن يا سبا ليدله او زما تليفون ته هم حاجت نه و، ما د دې لپاره درته زنگ وواهه چې مادلن تا ته يو کاغذ هم راوړي، زه د دې پرځای چې هغه د ډوډۍ پر مېز درته کښېږدم، د مېلمستون پر مېز به مې ايښی وي، هېر مې دی، زيات وبخښه."

غوړۍ مې کښېښوده، پر خپل ځای وچ پاتې شوم، نه پوهېدم چې لومړی مې مور خبره کړم، که لاړ شم، هغه تابلو وگورم، که هغه ليک پيدا کړم؟

مور مې وپوښتلم:

"څوک و؟"

ومي ويل:

"اوس راځم درته وبه يې وايم."

په ځغاسته مې د ماډلن کاغذ له مېلمستون څخه راوړ او مور ته مې كيسه تېره کړه. زما په سترگو کې يې زاری ولوستې، چې غوښتل مې هغه کاغذ يوازې ولولم، ويې ويل:

"دا ليک ستا لپاره دی، کله چې خپلې کوټې ته لاړې، ويې لوله."

لاړم او په کتابتون کې مې راځوړنده تابلو وليده، بېواکه مې د مور په وړاندې کاغذ پرانيست او په لوړ اواز مې ولوست .

ومې نه غوښتل له مور څخه مې څه پټ کړم. ليکلې يې وو :

"ښاغلی ويليامه! دغه ځانغوښتنه ما ته راکړه. و مې نه شواي کولای، د دغې تابلو د نشتوالي اندېښنه درسره ملگرې پرېږدم، زه گومان کوم د هنر په مينه کې د ذوق تر اور چې مور سوځي بل ښه خوند نه شته؛ اوس ستا پر ځای زه خوند اخلم."

ماډلن

د مور سترگو ته ځير شوم، چې څه به وايي. څومره به عقل ته اجازه ورکړم چې په ماډلن پسې لاړ شي، تر کومه حده به زړه پرېږدم چې د رنځ په کيفيت کې اوبه شي.

سر يې کښته ونيو او ځان يې پر مېز باندې د پرتو لوبو په راټولولو بوخت کړ.

ومې ويل:

"مورې! تا واورېدل چې ماډلن څه ليکلي وو؟"

پر بشقاب باندې مې د هغې د يوه څاڅکي اوبښکې له غږ څخه ځواب واورېد، غلی شوم، غلی يې څنگ ته ورغلم، مچ مې کړه، بيا خپلې خونې ته وختم.

☒ ☒ ☒

وروسته تر دې چې يو گړی د خيال په توپان کې حيران ولاړ وم، نه پوهېدم د څه په اړه فکر کوم، اوبښکې مې روانې شوې، زړه مې ډک و ډېر مې وژړل، تر هغه توپان او سپل وروسته مې د زړه اسمان تک شين شو، وتوانېدم خپل هغه فکرونه وگورم، چې ځينې يې په هوا کې گرځېدل، ځينې يې کښته پورته کېدل، يو گړی به سره جوړېدل، وروسته به بېرته وړانېدل.

و مې لیدل چې د مادلن دغه ډالۍ هغه څراغ دی چې زموږ د نېستی او ضرورت پر اسمان بل شوی، دغه زما نېکي، قصاص او لنډفکري د ښکلا غوره گڼل وو، په خواشینۍ او حیرانۍ سره مې ولیدل چې مادلن تر ما ډېره پوهه او پر هنر مینه ده.

کرار، چې مور مې وینښه نه شي، کتابتون ته لاړم، د شپانه تابلو ته مخامخ ودرېدم. نه پوهېږم، څومره وخت تېر شو او ما د کومو عالمونو سفر وکړ، چې مادلن د تابلو له منځه را څرگنده شوه، د شپانه شپېلۍ په غږېدو شوه، مرغانو له شوقه وزرونه رپول، ونو یو د بل پر اوږو سرونه اېښوول او مستي یې کوله، پرښتو د ورېځو پرده لیرې کړه، سپوږمۍ چې څومره ښکلا درلوده، تر مادلن یې قربان کړه، وږمو یې د زلفو څپې په لاس کې اخیستې وې، څومره چې یې غزولې، نه تمامېدې. اورېدل مې چې مادلن کرار-کرار خبرې کوي او لیدل مې چې د مادلن د خبرو په جادو، د طبیعت ناسپړلې غوټې راته پرانیستل کېږي او د نه باور وړ ښکلاگانې راڅرگندېږي.

کرار _ کرار مې د مادلن وجود دخیال او سترگو ټوله فضا ونيوله، خو د حیرانۍ خبره دا ده چې مادلن د الیس په بڼه وه، هر څه چې به مې هڅه کوله، هغه مانا او صورت مې سره نه شو بېلولای. هغه شپه مې تر سهاره په خوب او وینښه کې مادلن او الیس لیدلې، دوی په گډه رانه هغه معشوق جوړ کړی و، چې د تقدیر لاس زما د هیلو پر ډبرلیک کښلی و، خو افسوس چې د تل لپاره په خوب او خیال کې نه شو پاتې کېدی.

د سهار د ډوډۍ په وخت کې مې د مور له الوتې رنګ څخه وپوهېدم چې هغې هم شپه په ناکراری سره تېره کړې. سترگې مو سره وجنگېدې، په یوه نظر کې مو د یو بل پر خپگان- اقرار وکړ .

ومې ویل:

"مورې! تا د مادلن له پلار (توماس) څخه د هغې تابلو پیسې نه وې اخیستې؟"

ویې ویل:

"ولې؟"

"_ نو دا د مادلن ډالۍ ده چې ماته یې رالېږلې ده؟ زه خو څه نه لرم چې په بدل کې یې ورکړم، دغه تابلو به بېرته ور ولېږم؟"

یوه ترڅه موسکا یې پر شونډو وغزېده او زیاته یې کړه:

"ته دومره کلک زړه نه لرې چې مادلن خوابدې کړې. هڅه وکړه د دغې ډالۍ ځواب بل وخت ورکړې."

د دې جملې مانا مې له مور څخه په سترگو کې وغوښته، د هغې په سترگو کې مې ولوستل چې د دې ډالۍ بدل یوازې مینه او نېکي ده.

ومې ويل:

"څه وکړم، ځکه څومره چې د ماډلن پر هوبن، ذوق او نېنگنو مې مينه راځي، ايس مې هومره زياته په نظر کې ژوندۍ کېږي. که ته زما پر ځای وای، څه به دې کول؟"

تر لږ فکر وروسته يې وويل:

"خدای (ځ) دې نه کړي، چې زه دې ستا د زړه په چارو کې لاسوهنه وکړم، ازادي او اختيار زموږ ستر نعمتونه دي، خو د زړه ازادي تر هر اختيار اوچته ده، زه يوازې دومره پوهېږم چې د جمال دغه پانگه يوه بله شمع ده چې طبيعت ستا په لاس کې درکړې، پام دې وي، که ته سوځې، نور خلک له ځانه سره ونه سوځې..."

☒☒☒

تمامه ورځ دوه زړی وم چې د ماډلن دوی کره لار شم، که له ايس سره د تينس لوبه وکړم؟ په دې وخت کې د ايس يو يادښت را ورسېد چې ليکلي يې وو: "زه نن کار لرم، نه شم کولای درسره لوبه وکړم."

د شک له منگولو څخه خلاص شوم، د ماډلن ليدو ته لارم. کله چې مې د وره زنگ وواهه د وره پر سر کړکۍ پرانيستل شوه، د هغې ورځې غونډې نه وه، موسکۍ شوه، له هغو دوو سترگو څخه د مينې وړانگې راباندې خورې شوې. ور يې پرانيست او ويې ويل:

"راځئ، مهرباني وکړئ."

کله چې مېلمستون ته ننوتو، د هغې ورځې غونډې نه وه چې د ناستې ست يې هم و نه کړ، څوکۍ ته يې اشاره وکړه او ويې ويل:

"کښېنئ.!"

راياد مې شول چې يوه پوه ويلي يې وو: له هر چا سره چې مينه کوو، هغه بند دی چې د مقابل کس په زړه کې يې اچوو .

له ځان سره مې وويل :

"دا مهرباني هم د هغې مينې تړون دی چې ما ته يې راکړې ده، ځکه لومړی ځل يې ولې دومره په ښه سترگه نه راته کتل.!"

له ځان سره مې وويل:

"هغه مينه هم زموږ د لحاظ له كبله وه، گڼې ماډلن راسره مينه نه درلوده."

په گستاخۍ سره مې وپوښتل:

"پر موږ د هغې تابلو د خرڅونې له كبله ستا پلا څومره گټه غواړي؟"

يو څه غلې شوه، ويې ويل:

"د هغې تابلو خپله بيه درڅخه غواړو، خو اوس نه، زه به انتظار وكړم، كله چې دې زده كړې بشپړې شوې او ښې نومرې واخلي، كه مو بيا ښې پيسې تر گوتو كړې، چې د دې تابلو پيسې راكړای شئ، هغه وخت بيا ما ته خپلې روپۍ راكړئ."

ومې ويل:

"ښه به شي كه د خپلې مهربانۍ په وجه مې پوه كړئ، دا مهرباني له دې كبله ده چې موږ غريب يو؟"

رنگ يې د الوبالو غونډې سور واوښت، په يوه لنډ نظر يې داسې راز راته ووايه، چې ما وانه وړېد، خو زما زړه پوه شو او وايې وړېد. په خيال كې رااوچت شوم، د هغې لاس مې ونيو او مچ مې كړ، وروسته تر دې چې دواړه غلي وو، ويې ويل:

"ته د هرې ښځې په وجود كې له مورنۍ مينې څخه لږ خبر يې!"

پرته له دې چې زما ځواب ته منتظره وي، همدغه راز د دې لپاره چې خپله پټه خواشيني پټه وساتي، اوچته شوه او ويې ويل:

"اجازه راكړئ چې تاسو ته پيانو وغږوم."

د سندرو د مجموعې د پاڼو په اړولو بوخته شوه، له نېكه مرغه زما د خوښې هنرمند (شوپن) يې وټاكه او هغه سندره يې وغږوله چې ما ته تر نورو زياته گرانه وه. ما دغه ټوټه تر سلو ځلو هم زياته اورېدلې وه، خو هېڅ وخت مې په كې دومره سوز او درد نه و حس كړی. زه نه شم ويلای چې ماډلن به استاده وه، يا به يې قدرت او مهارت درلود، خو كه ووايم چې په مهربانۍ سره يې ساز غږاوه، نو داسې توري مې كارولي چې بېځايه به نه وي.

خو هغې نه يوازې په مهربانۍ سره ساز غږاوه، بلكې په مهربانۍ سره پر لارې تله، په مهربانۍ سره كښېناسته او اوچتېده. غږ او حرکات يې ټول مهربان وو.

ما په هغه وخت كې دومره خپگان درلود، كه بل چا لرلای، غږ به يې زيات ښايسته كېده: هغه سندره مې دومره په سوز او شور سره وويله چې ما يې تصور هم نه شو كولاى، ماډلن دوه وارې ساز بند كړ او ويې ويل:

"افرین.!"

خو نه پوهېرم ولې داسې ښکارېدل لکه الیس هم چې زما غږ اوري او افرین راته وايي.

نورې سندرې مو هم وغږولې، ومو ويلې، د شوق او ذوق په نشه دومره مست وو چې بېخوده وو، وخت مو هېر و، د يوه ټوخي په غږ په خود شوو: د ماډلن پلار کوټې ته راننوت او زموږ شا ته ودرېد. تر سلام او روغېر وروسته يې پوښتنه وکړه:

"د هغې ځوانۍ لپاره افسوس چې په ساز او آواز کې تېره شي، د هغو پيسو لپاره افسوس چې په بېځايه خيالونو ولگول شي، تاسې پوهېږئ، ماډلن د هغه شپانه تابلو چې بېرته يې تاسو ته درلېږلې، زما څخه په څو روپيو رانيوله؟" گونگ او حيران پاتې وم.

ويې ويل:

"يو سل او پنځوس ډالره مې ترې گټه واخيسته، له پنځوسو ډالرو څخه تېر شوم، ځکه چې بل چا دوه سوه ډالره گټه راکوله. تاسې له دې نجلۍ څخه وپوښتئ چې د څه لپاره يې خپلې ذخيرې ته دومره گټه ورسوله!! که مينه شوې وي، بايد له دغه مرض څخه کار واخلي او له خپل کوژدن څخه ډالۍ تر لاسه کړي، نه دا چې يوازې دا ډالۍ گانې ورکړي..."

ماډلن په خبرو کې ورولوېده:

"پلار جانه! بس کړه.!"

پلار يې وويل:

"ولې رښتيا وایم؟ نه مې پرېږدې چې خبرې وکړم.!"

په خندا_خندا له کوټې څخه دباندي ووت. ستونۍ مې له ژړا او د غيرت په چغو ډک و، په دې نيت مې د خداي په امانې لاس اوچت کړ، چې لاړ شم او هغه تابلو بېرته را ولېرم. خو ماډلن په الوتي رنگ له زارۍ او بخښنې څخه په ډک نظر وويل:

"هيله کوم کښېنئ، زه درته کيسه وکړم."

وروسته تر دې چې يې د موسيقۍ کتاب کرار کت کړ او د پيانو تخته يې راکښته کړه، راغله ما ته نژدې کښېناسته، ويې ويل:

"پلار مې ښه سپری دی، خو یوازې هڅه کوي چې باید هوښیار وي، ماده پرستي وکړي، حال دا چې پوخ عقل او زیاتې تجربې لري، که مادیات یې د زړه په درد ونه خوري، د بې ارزښتې ډبرې غوندې یې لیرې غورځوي، ټول عمر یې د خپل زړه په وژنه کې تېر کړی، خو زه پوهېږم چې زړه یې څنگه ژوندی دی، ډېر لږ کسان پیدا کيږي چې د ده غوندې هنر وپېژني او د هنر نازکیو ته یې پام شي. دا څنگه امکان لري چې هنر پوه عقل دې له هنر پاله زړه سره تړاو ونه لري!

موږ د هنر او ادب ځینې استادان وینو چې عقلونه یې زړونو ته لاره نه لري، هغه څه چې یې له ادب او هنر څخه زده کړي، د ځانښودنې همدغه راز، مقام او مال ته د رسېدو لپاره یې په کار اچوي، لکه دا ټول نصیحتونه، پندونه، حکمت او ماناگانې چې تشې وسلې وي او دوی یې په خپله جگړه کې کاروي.

موږ باید په ظاهر ونه غولېږو، ځکه چې بیا همدغه هوښیار او مادي خلک له نازکبڼیو، هیلو، خوښیو، د زړونو له غمونو، یانې انساني ژوند (نه وچ مادي ژوند) څخه بې برخې نه دي. دوی د فطرت غوندې خپل زړونه زندان ته اچولي او خپل عقل یې لکه لوی کولپ د دغه زندان پر دروازه راځوړند کړی دی. باید د زړه درد یې دوا کړو، ځکه چې د ظالم عقل له لاسه ډېرې خواری گالي.

پلار مې د ساز او آواز ډېر مینه وال دی، خو ده ته ارمان درېږي او وايي: هغه وخت چې د مادیاتو په تر لاسه کولو کې لگېدی شي، موږ یې ولې په موسیقۍ کې تېر کړو، د ماده پرستۍ د مسلک له مخې وايي:

شعر، گل، ساز او هنر زموږ دردونه، نه دوا کوي. زموږ هدف او هڅه باید دا وي چې ښه وخورو، ښه واغوندو. خو زه باور لرم چې ځان تېر باسي، په زړه کې ښه پوهېږي چې ماده پرستي یوازې یو خیال دی، ځکه د ژوند مایه خو یوازې یوه گوله وچه ډوډۍ او پلاستيکي خېمه هم کېدی شي. نور نو که هر څه غواړو ټول وهم او خیال دی. خو د ماده پرستانو خیال یو بې اروا جسم دی، خو د فکر د خاوندانو زړونه د ارواوو غوندې دي. هغه څه چې یوه ورځ باید د بشر ماشومان د ښکمرغۍ او ودې پړاو ته ورسوي اروا او مانا ده، نه بې اروا جسم..."

یو څه نوره هم وغږېده، دا چې خپل کورني رازونه یې راته ویل، موخه یې دا وه چې ما په خپله دوستي او همرازي ومني.

د ادب غوښتنه داسې وه، چې باید ما هم خپل رازونه ورته ویلای او د دوستۍ یوه نڅبڼه مې ورسپارلای، هر څه چې مې فکر وکړ، له تېستۍ پرته، چې هغه هم ما دلن ته څرگنده وه، په خپل کور کې مې بل راز ونه موند. د ما دلن د پلار (توماس) د چلند په لیدو مې د الیس خوی او عادت په ذهن کې را ژوندی شو، ومې ویل:

"د نارینه وو ماده پرستي دومره حیرانوونکې نه ده، بلکې د ښځو ناوړه ده".

یوه شېبه چوپ پاتې شوم، ښايي پښېمانه به وم، چې ولې غواړم د الیس غیبت کوم. ما دلن وویل:

"څکه چې ښځه نرم زړه لري او خدای (ﷻ) د دې لپاره پیدا کړې چې د نارینه د ډبرو زړونو تر منځ یو دېوال وي، که نه دنیا وړانږې." نه

ومې ویل:

"الیس هغه نجلی ده چې هڅه کوي دغه نرم زړه د ډبرې غونډې کلک کړي، چې شعر، ساز او نور شفاف احساسات په کې لاره ونه مومي. که څه هم تاسو د خپل پلار په اړه وویل: زه هم گومان کوم الیس لکه څنگه چې ده، داسې به نه وي."

غلی شوم. ما دلن وپوهېده، چې څه حالت لرم، خو زه هغه وخت د ناپامۍ له کبله ونه پوهېدم چې ما دلن مې په راز وپوهېده. ویې ویل:

"که ښځه مادي او ماده پرسته وي، هغه گل ده چې ځان په اغزي پورې نښلوي، تاسې کولای شئ د گل له وجود څخه هغه اغزي لیرې کړئ."

د دې راز په ویلو سره مې د زړه غوټه وسپړېده، د الیس د وجود له بڼې څخه مې اغزي، کرکه او تعصب لیرې کړل او ځان ته مې یو ښکلی جنت جوړ کړ. پر خپل بري زیات مغرور شوم، ځان مې له ما دلن څخه مور ولید. په گستاخی سره مې وویل:

"په پلانی ورځ چې زما د زېږېدنې جشن ته راځئ، وبه گورئ چې الیس څومره ښکلې نجلی ده، څومره ښې خبرې کوي او خاندي..."

مرموزه موسکا یې وکړه او ویې ویل:

"هغه نجلی چې تاسو غوره کړې، کېدی شي ستاسو لپاره بېسارې وي."

ما دلن راته یوه ښوونکې او لارښوده وېرېښېده، چې ما ته د ښکمرغۍ لار رانښيي، کله چې دې له ښوونکي څخه مننه وکړه، خپل مسئولیت دې تر سره کړ. ډېره مننه مې ترې وکړه او کور ته ستون شوم.

☒ ☒ ☒

د ډوډۍ په وخت کې مې د ورځې ټولې پېښې مور ته وویلې. زه منتظر وم، چې هغه به د الیس په برخه کې د ما دلن غونډې لارښوونه راته وکړي، خو هېڅ یې ونه ویل، یوه شېبه یې د هغو سندرو په باب راسره خبرې وکړې، چې د ما دلن دوی کره مو ویلې وې، دا چې ما دلن ولې دومره ښکلی ساز وهي، دې نتیجې ته ورسېده چې:

"هنري توكي د هنرمند د اروا استازي دي، غروونكي يا سندرغاړي په ډېر قوت او لاسبري سره، لكه څنگه چې له هنر څخه تمه كېږي، په مور كې شور او ځور را پاروي. كه څوك دغه پارونه نه شي كولای، هغه مهربانه او كړېدلی زړه نه لري..."

خبره مې بلې خواته كش كړه او ومې ويل:

"دا امكان لري چې د چا خوی او خټه بدله كړو؟ ايا كېدی شي چې د مادلن له وينا سره سم د الیس له گل وجود څخه د ماده پرستی اغزي ليرې كړو؟"

يوه څه چوپه پاتې شوه ويې ويل:

"مادلن ښه نجلۍ ده، دومره ښه، چې ته يې اوس نه شي درك كولای."

ومې ويل:

"الیس ولې د مادلن غوندې نه شي كېدی؟"

ويې ويل:

"افسوس چې خوی او طبیعت زموږ له واکه بهر دی، كنه هر چا به كولای شواي خپل ذات او فطرت له نیمگړتیاوو او عیبونو څخه پاك كړي، هغه خلك چې كینه گر او بهرحم دي، پوهېږي چې دا ټول كارونه يې عیبونه دي، نو ځكه له نورو څخه خپل عیب پټوي، نورو ته د پرهېزگاری درس ورکوي، خو څه گټه لري؟ ځكه چې دوی د خپل جابر طبیعت په وړاندې هيڅ نه شي كولای، يوازې سن او تجربه طبیعت ته تر يوه حده بدلون ورکوي، په دې شرط چې له خدای (ﷻ) څخه وغواړو موږ ته ښه او غوره لارښوونه وكړي."

ومې ويل:

"مينه، د سن او تجربې كار كوي، زه باور لرم د الیس طبیعت ساده او ښه دی، زما په خاطر به له هوسونو او ماده پرستی څخه لاس واخلي."

له دې وېرې چې بل ځواب وانه ورم او د لږزنده اميد دغه ودانۍ مې ونه نږېږي، اوچت شوم، د مور تندۍ مې ښكل كړ او خپلې كوټې ته لاړم.

☒ ☒ ☒

هغه شپه او نورې شپې، په خوب او وينه كې د مادلن هغه ملكوتي غږ او خبرې چې:

"ښځه گل ده، مور په نرمۍ سره کولای شو له هغوی څخه اغزي ليرې کړو"، زموږ له هغو ويل شويو سندرو سره يو ځای کېدې او زه به يې له دې نړۍ څخه بلې خوا ته بېولم، په دې نوې نړۍ کې به مې چې هر څه ليدل د عيش او خوښۍ ځايونه به وو.

سبا مازيگر د بري په هيله شپه ځای (ليليې) ته لاړم، چې له ايس سره لوبه وکړم، خو هغه نه وه راغلې، له يوه او بل څخه مې د هغې پوښتنه وکړه، چې پرون او نن ولې ايس نه ده راغلې، ويې ويل:

"دا دواړې ورځې له "هانري" سره لاره."

هانري نه شتمن و، نه ښايسته، چې زما د خپگان سبب شي، طب يې لوست، يوازېنۍ ښېگنه يې دا وه چې په ټولگي کې به اولنومره و، ډاډ مې درلود چې دی په دې فضيلت سره د ايس زړه نه شي خپلولای. خو بيا هم اندېښمن شوم چې ايس ولې له هانري سره په چکر وتلې او له ما سره تر لوبې يې، هغه ته ترجيح ورکړې ده؟!

له هغه ځايه راووتم، کله چې مې غوښتل په خپل موټر کې سپور شم، نه پوهېدم چېرې لاړ شم، د ايس شين موټر مې وليد چې د سړک پر غاړه ولاړ و. په دې گومان چې اوس به يې درولی وي او دا به له دکان څخه څه رانيسي. خپل موټر مې هم د هغې د موټر څنگ ته ودراره او منتظر شوم.

څه شپه وروسته د هانري موټر هم راورسېد او د ليليې وره ته يې نژدې ودراره، ايس راووته او ليليې ته ننوته. هانري راسره روغېر وکړ او لاړ.

زه هم په ايس پسې ننوتم، لکه هېڅ کومه پېښه چې نه وي شوې، روغېر مو سره وکړ او په لوبه بوخت شوو. د دې لپاره چې ځان ته مې ارامي وربخښلې وي، د مادلن نصيحت مې ياداوه: "ښځه گل ده". يا به مې هغه سندره زمزمه کوله، چې د مادلن خوښېده. خو ايس راته غوږ نه نيوه، نه يې هم ستاينه کوله، کله چې مو دوې لوبې وکړې، لاړو او پر څوکۍ کېښناستو، ويې ويل:

"ما له ليرې وليدې چې زما د موټر څنگ ته ودرېدې، تا هم وليدم چې له هانري سره راغلمه، پوهېدلی به يې چې پرون هم ورسره تللې ومه، ولې دې ډک زړه نه تشوې او څه نه وايې؟ زه خو دې په خپره کې لولم، چې څومره بد حال لرې!

ومې ويل:

"زه په دې هکله ځکه خبرې نه کوم چې ستا پر بدن باندې به دغه راټول شوي اغزي زه په خپل لاس ليرې کوم"...

يوه زوروره- ترخه خدا يې وکړه او زياته يې کړه:

"خومره به ښه وای چې ته د خیال او خوب له دغې نړۍ څخه بهر راوتلای او ژوند ته دې په غور کتلای او پوهېدای چې ښځه په څه خوشحاله او راضي کولای شو. زه اقرار کوم چې ستا پر ښایست مینه یم، خو له ښکته مرغه چې په دې مینه کې مې خپل عقل له لاسه نه دی ورکړی او پوهېږم چې له ښکلا سره خوشحاله ژوند نه شو کولای؛ ښایست ژر له منځه ځي، مینه او هوس له ژونده بېل دي. ته روښانه راتلونکی نه لرې، ځکه تل په ساز، اواز، شعر، انځورگرۍ او نورو شیانو پسې فکر کوې، چې د نورو د خوښۍ، خو د هنرمند د بدمرغۍ سبب گرځي.

سمه ده چې انجنیري به لولې، خو باور وکړه چې ته په دې شاعرانه طبعې سره کوم مقام ته نه شې رسېدای، شته به لاسته رانه ورې. هانري ښکلی نه دی، خو ښه درس وایي او پر طب مین دی، ټول خلک وایي چې یوه ورځ به یو لوی ډاکټر شي. زما عقل، د هغه بد رنگي ستا تر ښایست غوره گڼي."

لکه تر ټول تریخ حقیقت چې اورم، گنگس او وچ پاتې وم، د ما دلن نصیحت او تسلي ته مې تکیه کړې وه، چې ونه لوېږم، دواړه غلي او په چورتونو کې لاهو وو، تر دې چې د ایس ژړا په خود کړم، تر لاس مې ونیوه او ومې ویل:

"ووايه گرانې! ولې ژاړې؟"

ویې ویل:

"نه پوهېږم، څه وکړم. د عقل او زړه تر منځ راځوړنده یمه، وپېرېمه چې اخر د تېروتنې په توره کنده کې ونه لوېږمه، هیڅ نه پوهېږمه چې ښکلا راباندې گرانه ده که شته؟"

ومې ویل:

"ته ځان ما ته راوسپاره، ښکمرغي له ما څخه وغواړه. قول درکوم چې له هره اړخه به دې خوشحاله او راضي ساتم."

یو څه فکر یې وکړ، ویې ویل:

"باور نه لرم!"...

اوچت شولو او په لوبې مو پیل وکړ.

☒ ☒ ☒

د شپې مې ټوله کیسه مور ته وکړه او دا مې هم ترې وپوښتل چې د ما دلن لارښوونه څنگه پر ایس عملي کولای شم، یانې څه وکړم چې له دې گل څخه دغه اغزي لیري کړم؟

مور مې په شونډو کې موسکۍ شوه او ویې ویل:

"زه نه پوهېرمه؛ ښه به دا وي چې له مادلن څخه وپوښتې."

موخه يې دا وه چې مادلن له ياده ونه باسم، د هغو دواړو نجونو صفات سره پرتله او يوه په کې غوره کړم. دا لارښوونه مې ومنله، خو پايله دا شوه چې دواړه داسې راته وېرېښېدې، لکه په يوه مخ کې دوې سترگې، هېڅ توپير مې نه شواى کولای. يوه مې تر بلې غوره نه شوه گڼلای.

اليس جسم وه، مادلن يې اروا. کله چې مې له اليس سره لوبه کوله، د مادلن غږ به مې اورېده، د هغې پخې او مهربانې خبرې مې اورېدې، کله چې به بيا مادلن پيانو غږوله او زه به يې شا ته ولاړ وم، سندرې مې زمزمه کوله، د اليس اورېدې زلفې به مې ليدې چې پر اوږو به يې خورې وې، په خيال کې به مې د وېښته هر تار مچاوه او د زلفو هر ول ته مې په خپل اواز او سندرې کې يوه چغه او يوه کړيکه ځايوله.

اليس داسې نه وه چې زه دې خپل زړه ورته تش کړم، زموږ خبرې اور او اوبه وې. کله چې به وخت گوتو ته راغی، هغې ته مې د مينې، شعراو هنر خبرې کولې او د ازادۍ د جنت په ژبه به مې د شتو او بډايۍ څراغ ورته لگاوه.

په دې شوق چې دا ځل راسره ملگرې شوې، نو ټول به وسوځېدم، خو هغې به ناڅاپه د پوزخند او ملنډو سرې اوبه راباندې شيندلې، زه به يې مړ کړم. که يوه ورځ به راسره جوړه وه، بله ورځ به راسره ډېره وړانه وه، تر هغه وخته چې به مې د ماده پرستۍ زنځير ته غاړه نه ور نژدې کوله او ورتسليمېدم به نه، روغه به يې نه راسره کوله.

بيا يې هم راسره مينه درلوده، له هانري او له نورو مينانو څخه يې لاس اخيستی و. ما به هم د مادلن په باره کې هېڅ هم نه ورته ويل، ځکه راته څرگنده وه چې څومره ځانپرسته او حسوده ده، آن زه به چې د خپلې مور په اړه غږېدم، په غوسه کېدل به.

خو مادلن داسې وه لکه خداى (ځ) چې خپله يوه ملايکه زما د همرازۍ لپاره رالېږلې وي، زړه به مې ورته ټول تش کړ، زما او د اليس تر منځ چې به هر څه پېښ شوي وو، ټول به مې ورته ويل، له هغې څخه مې چاره غوښته، د هغې په سترگو کې مې د بېځايه غرور او ځانغوښتنې څرک نه لیده، ما به چې د هغې پرسينه دا تېره خنجر ښخاوه، خوارکۍ به دردونه گالل، خو هيڅ يې هم نه ويل.

که د مادلن ښېگڼه او پراخ زړه نه واى، اليس نه شواى کولای ما دومره وځوروي، ځکه هر ځل به چې د اليس په لاس تپي کېدم، د مادلن په لاس به رغېدم، کله چې به د اليس له مينې څخه زهيلي کېدم، مادلن ته به تلم، د هغې له خلاصې ټنډې او صفا اروا څخه به مې د مينې، زغم او صبر درس اخيست، لا به هيله من کېدم چې کېدى شي يوه ورځ زما د صبر او زغم له کبله اليس د مادلن غوندې ښه او مينه ناکه شي.

اليس او مادلن، دواړو زده کړې ته هڅولم. دواړو غوښتل چې په ټولگي کې اولنومره شم، کله چې ښوونځى او پوهنځى پایته ورسوم يوه ښه دنده ولرم.

ما به هم ډېره هڅه کوله؛ ځکه لومړنۍ موخه مې دا وه چې مور مې د کارونو له جنجاله بېغمه کړم او يوه کرونده ورته رانیسم، په دې توگه به يې د زړه ارمان پوره شي .

يوه ورځ مې مادلن ته د خپل بد قسمت او د پلار د ماتې كيسه کوله، ويې ويل:

"مور مې د دې لپاره چې ما په کار او کورنۍ سپما اموخته کړي، له شپږکلنۍ څخه به يې د کور کارونو ته هڅولم، هره ورځ به يې پيسې راکولې، ما به هغه پيسې راټولولې، اوس ډېرې شوي، له هغه وخته چې اوسنۍ دنده مې پيل کړې، نيمايي معاش مې پلار ته ورکوم او نوره يې ذخيره کوم، اوس مې ښايسته ډېرې پيسې سپمولې دي، که هر څومره دې په کار وي زه يې په پور درکوم، کله چې شتمن شوې، بيا يې راکړه."

ومې ويل:

"خدای (ﷻ) دې نه کړي، چې ستا دا قرباني ومنم، د هغې تابلو له کبله دې هم راباندې ډېر احسان پروت دی."

"_خو که زه ستا پر ځای وای، د خپلې مور په معاش به مې گوزاره کوله، هغه بېساري هنري اثار به مې نه پلورل، که تاسې سختۍ وزغمئ، باور لرم چې مور به مو څه درته ونه وايي، ځکه ښه ښځه خپل کور په لږو پيسو هم چلوي، ستاسو مور ډېره ښه ښځه ده."

د مادلن نصيحت مې خپلې مور ته ووايه. خوښ يې شو، ويې خندل، سبا ته يې زموږ خدمتگاره مېرمن "گوستاو" ته ځواب ورکړ، د کور کارونه مو خپل تر منځ ووېشل، ساده ډوډۍ به مو خوړله او غيرضروري شيان مو نه کارول. زما د کليزې لپاره مو چې کومه طرحه جوړه کړې وه، نوره هم وره کړله، ومو ويل: که پر چا گران يو، په دغه کوچني محفل به هم قناعت وکړي.

د جشن ورځ راورسېده، په اليس پسې لارم، هغه او د هغې پلار مې راوستل، ومې ليدل چې د اليس په ليدو مې د اکا د زوی "مېچل" سترگې وېرېښېدې او په سپين سترگۍ سره ورنژدې شو، زه هم وړاندې شوم او بېواکه مې اليس د خپلې کوژدنې په توگه معرفي کړه، خو اليس راڅخه سترگې بلې خوا ته واړولې، خو ما ونه ليدل چې دغه اعلان مې پر هغې څه اغېز وکړ، په دې وخت کې مادلن او پلار يې (توماس) راننوتل، نور مېلمانې هم راغلل .

مور مې وويل:

"زموږ سړنی جشن ډېر ساده او کوچنی دی، خو په بدل کې يې مادلن لرو، چې تاسو ته به پيانو غږوي او ويليام به تاسو ته سندرې وايي."

ټولو په خوښۍ سره لاسونه وپړکول، ما او مادلن په ساز او سندرو پيل وکړ، له اليس او مېچل پرته چې په يوه کوچني کې سره غږېدل، نورو خلکو راچاپېر کړي وو، افرينونه يې راته ويل. کله چې به سندره خلاصېده، بله سندره به يې

غوښته. کله چې ټول پر خپلو ځایونو کښېناستو، یو څو دقیقې خو زما د اواز او د ماډلن د پیانو غږولو صفتونه روان وو. مور مې وویل:

"که د ماډلن په خاطر کې هغه پټ او ښکلي سازونه واورئ، نوره به هم درته گرانه شي."

له مور څخه مې تردې روښان نظر او نصیحت غوښتلای شو؟

خو زما د سر سترگې، د الیس پر ښکلا دومره مینې وې، چې نه یې پرېښودم د زړه په سترگو د ماډلن د اروا جمال وگورم.

هغه شپه الیس، له مېچل سره زیاته نخېده. زه د لومړي ځل لپاره د حسادت له درد سره اشنا شوم، ځکه چې هغې زیات مینه وال درلودل، خو تر اوسه داسې رقیب نه و پیدا شوی، چې د هغې زړه خپل کړي.

مېچل د نجونو د زړونو په خپلولو کې له هر چل او وسیلې څخه کار اخیست، ځکه چې په دې کار کې یې تجربه درلوده او د هغوی په غوښتنو ژر پوهېده. د خپلو شتو او بډایۍ په اړه به یې لاپې وهلې، نو ځکه مې باور درلود، چې الیس به یې هم په لومه کې بنده شي، ځکه هغه له ښکلا خوښونې سره سره د شتو په وړاندې بېواکه کېږي.

زما لپاره یوازېنی امید دا و چې باید د مېچل بېوفایۍ ته یې ځیره کړم او ورته ووايم چې زما د اکا زوی (مېچل) ستا په شان په سلگونو نجونې تېرايستلي او بیا یې خوشې کړې دي.

اټکل مې سم وخوت، سبا چې د لوبې لپاره لیلیې ته لارم، راته ویې ویل:

"په الیس پسې یو ځوان راغی او بویې تله."

له داسې حالت سره مخ شوم، چې پخوا مې نه ولیدلی، ستونی مې دومره له ژړا ډک شو، چې یو غورپ اوبه مې هم نه شواي تېرولې. سترگې مې له اوبښکو ډکې وې، خو یو څاڅکی هم ترې نه څڅېده، خوله مې د یوې ترخې موسکا له کبله خلاصه پاتې وه، هر څه به مې چې کول، نه راټولېده.

غوښتل مې غم مې مور ته ورسوم، خو په خیال کې مې ولیدل چې هغې د الیس او ماډلن تر منځ ښه توپیر او قضاوت کړی، هغه پر حق ده. له دې کاره مې ډډه وکړه. غوښتل مې د ماډلن دوی کره لار شم، داسې راته ښکارېدل لکه د یوه دشمن کره چې ځم!

خپلې کوټې ته لارم او درس ته کښېناستم، ته وا سواد نه لرم، نه مې شول لوستلای، هر څه به مې چې لوستل، هېرېدل به مې. ډوډۍ ته د سر د درد په پلمه کښته نه شوم. ووپرېدم که له مور سره مخ شوم واک به مې له لاسه ووځي او ټولې خبرې به ورته وکړم، اوبښکې به مې روانې شي او سلگۍ به ووهم.

☒☒☒

اليس سبا، بل سبا هم لوبې ته رانغله، هر شېبه لا پسې خپه کېدم، درېيمه ورځ چې ليلې ته لاړم، راته وويل شول چې:

"راغلي وه، تا ته يې يو ليک هم ليکلی."

يوه کونج ته لاړم او په لږزنده لاسونو مې ليک پرانيست: ليکلي يې وو :

"گرانه ويليامه! گناه ستا وه، هغه شپه دې ولې په خپل سر د خپلې کوژدنې په توگه معرفي کړم! آيا ستا له ناڅرگند راتلونکي او زما د شتو خوښونې له مينې سره زموږ واده لېونتوب نه دی! داسې ښکاري لکه ته چې غواړې زما وجود تر خپل هوس قربان کړې، يا لکه زه چې غواړم خپل ژوند تر لنډمهالې ښکلا څار کړم.

ايا عقل او انصاف دا بېرحمي منلای شي؟ کله چې دې بې له وجې زه خپله کوژدنه وبللم، دومره درته په غوسه شوم، چې نژدې و له کوره ووځم، يا هم چغې کړم او ووايم چې:

"ويليام دروغ وايي."

ستا د اکا زوی "مېچل" پوهېد چې په څه حال کې يم. له حيرانۍ سره يې وپوښتل چې څومره وخت کېږي تاسو کوزده کړې؟

ما ورته وويل:

"هېڅ وخت نه کېږي..."

بيا يې راته وويل:

"راځه چې سره کښېنو او خبرې وکړو، غواړم حقايق درته څرگند کړم."

غوښتل يې ستاسو د غريبۍ په هکله راته ووايي، خو ما وويل پوهېږمه. د هغه خوله مې ور بنده کړه. بيا يې د خپل ژوند کيسه راواخيسته، ومې ليدل چې رښتيا وايي، ځکه ما يې پلار يوازې په نوم پېژانده. هغه مې د دايه دوست دی، د هغه په اړه مې لږ پخواني معلومات درلودل.

مېچل راته وويل چې زه يې په څو مېلمستياوو کې ليدلې يم، زړه يې راباندې بايللی او هڅه يې دا وه چې په سم وخت کې مې ځان ته وغواړي.

ته خو ما پېژنې او پوهېږې چې د غريبۍ ژوند راته مرگ دی. نو ځکه مې په هغه مجلس کې مېچل ته د واده خبره ياده کړه.

زه په حقيقت کې پر تا ورحمېدمه او له خپل وجود څخه مې يو دروند بار ليرې کړ. ته باور لرې چې زه د حُسن مينه واله يم او زيات راباندې گران يې، کاشکې مې دا مينه او لېوالتيا نه خرابولای، که څه هم زه ښکلاپرسته نه ومه، خو بيا مو هم نه شواى کولای ښه ژوند ولرو، ځکه ته له ښځو څخه زياتې غوښتنې لرې: نه يوازې غواړې چې مېرمن دې ښکلې وي، بلکې دا تمه هم ترې لرې چې د څپو، د وړمو، زمزمو او مرغانو په نغو هم وپوهېږي او تا ته يې وژباړي، تر ټولو سخته يې لا دا چې ستا سره د شعر او موسيقۍ په غېږ کې ژوند وکړي!

رښتيا؛ خپل ښايست ولې دومره گران پلورې! وېره لرم چې دا گرانه متاع به دې کوم رانيوونکى ونه مومي او همداسې به پاتې شي. ولې دې "مارگرېټ" او "والانتين" چې دواړه ستا مينانې دي، ونه ټاکلې؟

ښايي زما ښکلا ونه لري، خو له نېکه مرغه چې يوه هم زما غوندې له بدآيتوب سره مينه نه لري او يوازې پر ښکلا مينانې دي. که ته تر نورو شيانو شعر او موسيقۍ ته ترجيح ورکوې، ولې ماډلن، چې هغه شپه يې ښه بيانو وهله نه خپلوې. ما يې په سترگو کې ولوستل چې تا غواړي .

گومان کوم ستا په بېلتون کې به يو څه وخت وځورېږم، خو د عقل او ارادې په ځواک به پر دې کړاو لاسبرې شمه، ته هم بايد د نارينتوب په قوت ځان خواشيني ته ورنه کړې، ځکه معشوقې ته رښتيني مين هغه څوک دى، چې خپله معشوقه بل چا ته وسپارلاى شي، خو خپه نه شې. په دنيا کې معشوقې ډېرې دي، خپلې غوښتنې دې لرې کړه، ځان ته يوه داسې معشوقه ولټوه چې د ژوند له کچې سره دې برابره وي .

له بده مرغه، هغه څه چې طبيعت په تا کې زيات پيدا کړي، رانه احساسات او زياتې هيلې دي او هغه څه چې يې لږ درکړي، منطق او تجمل دى. له ټولو بد يې دا حُسن، صورت، ښکلى اندام او ښايست دى، چې تا نه پرېږدي، خپل ځان وپېژنې.

په هر حال، زه دې نېکمرغي غواړمه. ته اوس نه شې کولای پهلوان شې او د دنيا او تقدير لارې بدلې او ما خپله کړې، دعا کوم چې دنيا ستا له هيلې سره سمه پر مخ لاړه شي.

د دې لپاره چې يو بل ونه وينو او د يو بل مينه او عادتونه له ياده وباسو، همدغه راز له خپلې خوښې وړ نجلۍ: مارگرېټ يا والانتين سره مينه وکړې، زه د لوبې دا ځاى د تل لپاره پرېږدم."

ستا دوسته اليس

☒☒☒

په کړس-کړس مې وځنډل، ومې ويل:

"الیس! بېغمه واوسه، زما په شان د ټینګې ارادې خاوندان ستا په شان د معشوقو په تګ نه خوابدي کېږي...!"
 په بېړه د ماډلن کور ته لاړم، خو زنگ مې ونه واهه، یوه شېبه هملته ودرېدم، بېرته خپل کور ته راغلم او د کار مېز ته کښېناستم، لکه څراغ مې چې رڼا ونه لري، کوټه مې دومره تیاره وه چې په سختۍ سره مې ساه کښله.
 له هر کتاب څخه مې یو غږ، یوه چغه، یوه خندا او یوه کړیکه اورېده، ټولو په طنز، پېغور او کنایې سره راته ویل:
 "ته ښکلی نه یې، ته بدرنگه یې. یوه ښکلې نجلۍ هم درسره مینه نه لري، گنې الیس به یوازې نه پرېښودې او مېچل ته به نه تله". . . !

اوچت شوم او ځان ته مې په هنداره کې وکتل، ځان ته مې وکتل، چې څومره وپروونکی او بدرنگه یم. دواړې سترګې مې د ږندو غونډې وې، د ماتو شمعو غونډې زما په مخ کې ښخې شوې وې، وېښتان مې د مارانو غونډې سره پېچل شوي وو او زما د وژنې لپاره را کښته ځوړند وو! . . . له هندارې څخه مې سترګې واړولې، چیغې مې کړې:
 "دا زه نه یم، بل څوک دی". . . !

له دې وېرې چې لېونی نه شم، له ورځنیو جامو سره یو ځای پر خپل کټ وغزېدم او پرستن مې پر ځان راکش کړه، له ځان سره مې وویل:

"زه باید نارینه واوسم! که یوه الیس ما ونه غواړي، تر هغې سل نورې ښکلې ما غواړي . . . الیس یوه ښایسته مجسمه ده، خو اروا نه لري، چې زما سره والوزي، زړه نه لري، چې ذوق او هنر ته یې ورکړي. څومره ښه شول چې مېچل دغه بار راڅخه واخیست، پرېږده چې دوی لاړ شي او گران بیه شیان رانیسي. که څوک د ماډلن غونډې په یوه انځور کې ننداره ونه کړای شي او په هره څنډه کې یې سلگونو حسونونه ونه ویني، له هر جمال سره ونه وایي او وایې نه وري، د مینې له شرابو څخه مست نه شي، که په خپل کور کې ډېرې ښې تابلوگانې ولري، بیا هم گټه نه لري. که څوک د ماډلن غونډې د سپوږمۍ غلې زارۍ وا نه وري، نه شي کولای، د هغې غونډې پیانو وغږوي. که تر ټولو ښه پیانو هم وي.

څومره ښه شوه چې د الیس دروند بار راڅخه لیرې شو، تر دې وروسته به د بڼکې غونډې د ماډلن پر وزر راځړېږم او تل به د خوښیو په آسمان کې یم. . . .

خو دغو خیالونو زما د خاطر توپان غلی نه کړ، په ما کې یوه چغه اوچته شوه:

"یوه نجلۍ هم د الیس غونډې ښکلې نه ده، که هغه دې ونه غواړي، له نورو څه گيله". . . .

کله چې د ماښام د ډوډۍ غږ وشو، پوه شوم چې ډېره موده کېږي، ژاړم. سترګې مې تګې سرې وې او پر اننگو مې د اوبښکو نخښې ښکارېدې. نه مې غوښتل چې مور مې په دې رمز وپوهېږي. ځکه څو ځلې یې راته ویلي وو:

"ستا د پلار، له شکایت، ژړا او عجز څخه بد راتلل، ته باید هېڅکله هم ونه ژاړې، ځکه چې اروا دې خپل کېږي . . ."

څومره چې مې کولای شول، سترگې مې ومینځلې، له زینو څخه راکښته شوم، خو داسې مې وانگېرله چې مخ مې له ژړا او چغو ډک دی، په ورین تندي سره مې مور ښکل کړه، له دې وېرې چې ژړا رانه شي، د خبرو جرئت مې نه درلود، یوه شېبه یې په غور سره راوکتل، سترگې او خوله یې د حیرانۍ له کبله خلاصې پاتې شوې، خو څه یې ونه ویل او سترگې یې راڅخه واړولې.

هغه یوازېنی کس چې زما پر تپ یې مرهم ایښودلای شول، ما ته مخامخ ناست و، خو په خپل خیال کې مې خپل پلار لیده چې په ارامې، مغرورانو او درنې څېرې سره مېز ته ناست دی. ماته گوري چې هسې نه زوی یې د نارینتوب له اصولو سرغړونه وکړي.

په زړه کې مې چغه کړه:

"ای مورې! راورسېره، زه نه پوهېږم څه حال لرم! له نېکه مرغه د تلیفون زنگ اوچت شو، گومان مې وکړ، الیس ده، پښېمانه شوې به وي، خپل غرور پر ځان مین کړم، اوچت نه شوم، مور مې اوچته شوه، وامې ورېدل چې ویل یې:

"ښه دی . . . دا څه وایې . . . زه به ترې وپوښتم . . . ډېره مننه" . . .

راغله او کښېناسته، ویې ویل:

"مادلن ستا پوښتنه راڅخه کوله، ویل یې څو ورځې کېږي ستا څخه بې خبره ده، ولې دې د مادلن دوی کره، د نه تگ په اړه نه راته ویل؟"

سر مې کښته نیولی و، حیران وم چې څه ځواب ورکړم.

ویې ویل:

"داسې ښکاري چې خپه یې، کومه خبره خو به نه وي؟ ولې نه غږېږې؟ که پوه شم چې راباندې باور نه لرې، ډېره به خپه شم" . . .

ومې ویل:

"وبخښه، گومان مې وکړ که یې درته ووايم، ښايي گومان وکړې کوم نکل درته کوم، الیس پرېښودم او له مېچل سره لاړه" . . .

ټوله کیسه مې ټکي پر ټکي ورته تېره کړه، ومې ویل:

... "اوس ووايه، څه وکړم؟"

سترگې يې له اوبنکو ډکې شوې، زياته يې کړه:

"افسوس چې خدای يو کس ته ښکلا او ښکي دواړه په يوه اندازه نه ورکوي، په دې هيله چې يو وجود به دغه دواړه نعمتونه ولري، بايد ارزښتمن عمر ضايع نه کړو، ښه شو چې اليس نور په ځان پسې راونه کښلې او ژر يې ازاد کړې. ټول خلك پوهېږي چې په دې نړۍ کې اصلي هوسايي او ښکمرغي ښه دوست دی، نه ښکلی صورت. زيات خلك تېروځي او خيال کوي، څومره چې ښايسته وي، هومره مهربانه او وفاداره هم دي. يانې سيرت، په صورت کې ويني. دوی غلط کار کوي، دوی نه پوهېږي چې تر دغو تېرايستونکو گلونو لاندې څومره زهرجن اغزي پټ دي، ما خو نه دي ليدلي چې د صورت جمال دې، د سيرت د ځای ونيسي او د ښکمرغۍ مایه دې وي، ښه خوی او مهربانه زړه د جمال او ښايست ځای نيولای شي."

ومي وپوښتل:

"امکان لري چې ماډلن دې وکولای شي، زما په زړه کې د اليس ځای ونيسي؟"

"— يقين لرم، همدا اوس هم ستا د زړه په سترگو ماډلن تر اليس ښکلې ده. هغه څه چې موږ ښکمرغۍ ته ورلنډوي، د زړه سترگې دي، نه د سر سترگې."

اوچت شوم، د ذوق او خوښۍ له کبله مې مور ښکل کړه، ومې ويل:

"نه راته وايې چې بايد ماډلن راباندې گرانه وي؟"

يوه تته موسکا يې وکړه او ويې ويل:

"له خپل زړه څخه وپوښته.!"

ماډلن ته مې تليفون وکړ او ومې ويل:

"سبا مازيگر دې ليدو ته درځم.!"

☒ ☒ ☒

سره له دې چې ټوله ورځ مې د اليس له وجود څخه د ښکلا او ښېگڼو مهم ټکي راټولول او ماډلن ته مې ورکول او د مينې مزي مې ترې غوڅول، بيا به مې هم زړه په زاريو— زاريو را څخه غوښتل چې مېچل ته يو ليک وليکم او اليس وروسپارم.

ومې ليكل:

"د اكا زو: مېچله! څرنګه چې تا پېژنم او پوهېږم چې د زړونو مينې هېڅ او لوبه ګڼې، نو باور لرم چې زما په مقابل کې له خپلې ګناه او هغه اور څخه بې خبر يې چې په ما کې دې لګولدى. نيمه ګناه دې دربخښم، له نيمې نورې څخه دې سترګې پټوم. په دې شرط چې زما ګرانه ايس خوشحاله وساتې. ما که نه شواى کولای، ته يې کولای شې .

ايس د هغې هيلو ته ورسوه، د هغې زړه په حسرت او غم کې مه پرېږده، خپله پرېشاني هم په هغه ښکلي صورت کې واچوه، که ايس سره مينه نه لرې، البته چې نه يې لرې، د ښکلاپالنې او هنر په خاطر دغه زړه او هغه صورت سره يو کړه. خو ته، يوه ګرانبيه مرغلره په يوه ښکلې ګوتۍ کې ښخوې، يو ښکلى انځور په يوه زرین او ښکلي قاب کې اچوې، دنگې مانۍ ته په يوه شنه او سمسور باغ کې ځای ورکوې.

تا د ايس جمال د ستورو په منځ کې د سپورمۍ په شان، د هغې د هيلو په اسمان کې کښېنوه، ورته وګوره، کله چې يې زړه خوشحاله او صورت يې ورسره هماهنگ شو، څومره ښکلې کېږي، ستا څخه به ډېره خوشحاله واوسم .

ستا د اكا زوى ويليام

☒☒☒

د دې لپاره چې د ايس ځای راته خالي ونه برېښي، د لوبې ډګر ته نه لارم، هر مازيګر به مې له مادلن سره په موسيقۍ يا هنري بحثونو تېراوه. له مېچل سره مې د ايس د کوژدې خبر مادلن ته ورکړ، هېڅ خواشيني مې ونه ښوده، خو هغې د خپلو خبرو په منځ کې ځينې اشارې وکړې، چې کېدى شي زما د زړه له حاله خبره شوې وي. د ساري په توګه ويل به يې :

"په دنيا کې ښکلي زيات دي، د هېچا په کيسه کې هم بايد نه شو."

يا به يې ويل :

"که څوک له خپلې هيلې سره سم د ژوند ملګرى ونه مومي، دوه کسان يې بدمرغه کړي دي"....

يوه ورځ يې زما له مور سره په همدې اړه بحث راواخيست، ويې پوښتل :

"دى مازيګر څه کوي او چېرې ځي؟"

مور مې وويل:

"د کور کار کوي، نور نو يوازې وي."

رنگ يې سور واوښت، بيا يې راته وويل:

"که خبره وای، نو هېڅکله به مې ته، له خپلې مور څخه نه بېلولای، که ستا مور هم له مور سره وي، ښه به نه وي؟" دا خبره مې مور ته وکړه. تر هغې ورځ وروسته به ما دلن په اوونۍ کې دوې ورځې زموږ کره راتله، زیاتره وخت به مو په هنري بحثونو تېرېده. ما د خپلې مور او ما دلن له مجلس څخه دومره څه زده کړل، چې له هېڅ ښوونکي یا کتاب څخه مې نه وو زده کړي. لکه دوی چې له دوو خواوو څخه زما د ژوند پر توره ځمکه رڼا خپره کړي، هر خوا راته روښانه او ستونزې راته اسانه شوې. لکه دوې جادوگرې ارواوې چې د خبرو په جادو یو وچ او سوځنده ډاگ په سمسور بڼ بدل کړي، ټوله نړۍ راته بې اغزی گل ښکارېده، ټول گناهونه راڅخه تښتېدل او زه ډېر ښه کېدم. څومره به چې د هغو مجلسونو له کبله، د ځانپالنې او نامهربانۍ له زنځیرونو خلاصېدم، دومره به مې د اروا هنداره صفا کېدله.

د الیس د راوا مرغۍ به مې لیده چې تکه سپینه او ښکلې ده، په اسمان کې الوزي او ښکلې سندرې بولي: وایي زما د شتو خوښونې گناه وبخښئ، آیا تاسې له هرې ښکلې سره مینه نه کوئ؟ زه هم له هر ښکلې څیز سره مینه کوم. تاسې وایاست چې محبوب مو اروا لري او ژوندی دی، راشئ زما زړه وپوښتئ، د هر ښکلې شي لپاره زما له بدن څخه وځي، هر ښکلې څیز ته مینه او اروا ورپه برخه کوي....

هر ښکلې څیز به الیس رایادوله، هغې به هم زما پر فکرونو او خیالونو خپل سیوری غوړاوه. ما دلن به مې د الیس په بڼه لیدله، د ما دلن په غږ کې به مې د الیس ښکلې غږ اورېده، کله چې به له ما دلن او مور سره مې په مجلس اخته وم، د الیس څېره به مې سترگو ته ودرېده چې د سپورمۍ غوندې به راښکاره شوه او پر مور به یې رڼا کوله، زه به یې ډېر وخت له ځانه سره بوخت کړی وم او له مجلس څخه به یې خبره پاتې کېدم.

☒☒☒

دغه حالت یوه کال ته وغزېد. وپېرېدم چې د روزگار بدې سترگې راوانه وړي، د هرې ورځې په تېرېدو سره به الیس راته سپېڅلې او ښکلې ښکارېده، د دې ترڅنگ به د ما دلن له عالي او منونکې اروا سره بلدېدم، مور به مې هم، لکه په یوه کتاب چې نه يم پوهېدلی، هر ځل د هغې ملکوتي اخلاق، راته بیانول.

له دې خبرو سره_ سره مې بیا هم له ما دلن سره د واده او مینې خبره یاده نه کړه، خو هر ځل به مو چې سترگې سره وجنګېدې، یا به مو کومه سندره ویله، نو هغه به د مینې، دوستۍ، وفا او تړون غزل وه، لکه زموږ زړونه چې زموږ څخه په پټه پخه ژمنه سره کړې وي او سره ویلې یې وي، چې مور له دې پرته له دنیا څخه عیش، هوسایي او بل څه نه غواړو. په خو په دې وخت کې زموږ د بدمرغۍ لپاره د روزگار لاسونه رااوږده شول:

د مادلن پلار "توماس" چې باید له خپل هر گام او هرې ساه څخه گټه اوچته کړي، خپله لور يې نه وه هېره کړې، خو ځلې زموږ د ساز او اواز مجلس ته راغی، په تريو تندي کښېناست او ولاړ شو. باور مې درلود چې زه يې د غریبې له کبله بد راځم، تر هغه وروسته چې مادلن هغه تابلو بېرته ترېنه رانیوله او زموږ کره يې راوړله، زه يې ډېر بد راتلم. خو زه د هغه لاروي غوندې وم چې پر خپله لاره توره وربخ ويني، خو بيا هم خپله لاره وهی. ما به ځان ناگاره اچاوه. يوه ورځ چې د مادلن دوی کره وم، پلار يې يو ځوان راوست، هغه يې مادلن ته د "موريس" په نوم معرفي کړ. ويې ويل:

"دغه ځوان په کم عمر کې خپلې زده کړې د اقتصاد په څانگه کې بشپړې کړي، تر موږ په تجارت کې زياته تجربه لري."

له دې ستاينې وروسته يې ما ته د پوزخند په انداز راوکتل، داسې ښکارېدل لکه مادلن ته چې وايي:

"دوی سره پرتله کړه، دا چې ما درته ټاکلی غوره دی، که ستا هغه؟"

زړه مې په زوره ودرزېد، ځکه د موريس ستاينه چې مې واورېده هغه تر ما ډېر ځواکمن او لوړ و، کله چې د مادلن پلار "توماس"، د موريس د ځلاندو او ښو کارونو په باره کې خبرې وکړې، هغه يې هم ځان ستاينې ته وهڅاوه، بيا يې خپله لور پيانو وهلو ته وهڅوله، که څه هم تر دې مخکې يې د هغې پيانو وهل نه خوښېدل.

ما چې په خيال کې، د موريس له کبله ماتې خوړلې وه دومره مات او خواشینی وم چې د سندرو شوق مې نه و پاتې، پوهېدم که په هغه حال کې خوله خلاصه کړم، بله ماتې به هم راپه برخه شي. په همدې فکرونو او شکونو کې رانښکېل وم، چې موريس اوچت شو، د مادلن شا ته ودرېد او په سندرو ويلو يې پيل وکړ.

غږ يې تر ماډېر قوي او خوږ لگېده، زه يې گردسره مات کړم، په هغه حال کې چې د موريس له خولې هره جمله راوتله، داسې راته ښکارېده، لکه ما چې ملامتوي، ويل به يې:

"ولې دې دومره انتظار وکړ؟ مادلن دې ولې ځان ته ونه غوښته؛ دومره ځنډ د څه لپاره و؟ ايا ستا دا تمه وه چې مادلن، د ايس غوندې ښکلې شي، يا ايس به بېرته پښېمانه شي او ستا پښو ته به ولوېږي؟ يا دې په دې خاطر صبر وکړ چې زه راشم او مادلن درڅخه واخلم؟ اوس زما غوندې رقيب په وړاندې له ماتې او شرم پرته بله چاره نه لري!"

مور مې دا دوه درې ځلې کېږي، چې د زياتو کارونو په پلمه د مادلن دوی کره نه راځي. گنې هغه ورځ به دومره مات او نه ذليلېدم.

د موريس تر سندرو ويلو وروسته چې يې هرڅومره راباندې د سندرو ويلو ټينگار وکړ، ما ونه منل، ځکه پوهېدم چې غږ به مې کمزوری او لږزانده وي.

خپله ماته اروا مې کور ته راوړله؛ هغه څه چې مې د موريس له کبله ليدلي وو، مور ته وويل. خو د ځان پر ماتې مې اقرار ونه کړ، هغه تر لږ سوال و ځواب وروسته وپوهېده چې څه حال لرم، ويې ويل:

"که ما دلن درڅخه بوځي، ستا خوابدي به په څه کې وي؟ تا خو يې صورت او اندام نه خوښاوه".

ومې ويل:

"همداسې ده".

خو په زړه کې مې يوه غوغا اوچته شوه چې:

"ته له ځانه وايې، داسې نه ده"....

☒☒☒

دغه غوغا مې د خوب ځای ته يووړه، لارم چې ويده شم، خو هغه څه چې مې د خوب په ځای کې ونه موندل، خوب و. د عقل او زړه تر لږې شخړې وروسته مې ناڅاپه د خاطر په اسمان کې د ما دلن جمال د سپوږمۍ په بڼه رابشکاره شو، مخ يې د هوبڼ، ذوق، ارامۍ او درنښت په ګاڼه ښکلی شوی و، دومره ښکلې شوې وه چې د نړۍ ټولو ښکلو يې سيالي نه شوه کولای .

ورته ومې ويل:

"ته تر ايس ښه يې، ته سر تر پښو اروا يې، د پيداينښت په کارځای کې يې ستا اروا تر هر صورت او مخ ښکلې جوړه کړې، خو افسوس چې زما د باطن سترګې ړندې وې او ستا دا دومره ښکښې مې نه ليدې".

هو! ما نه ليدل، ځکه رقيب راغی، د تيارو ورېځو غونډې يې زما سپوږمۍ غلا کړه. هی ارمان! ولې نه پوهېدم چې ما دلن راباندې ګرانه ده!

هغه ورځ چې ورسره موزيم ته لارم، د يوه چيني قفس په وړاندې ودرېدم او ستاينه مې کوله، خو ما دلن راته ونه ويل چې په دې قفس کې يو بل ښکلی څيز هم پټ دی، چې ښکلا ترحد زياته ده او هغه د چيني هنرمند حساسه اروا ده. هغه وخت مې دا خبره له ما دلن څخه واورېده. په دې شېبه کې يې د وجود په قفس کې ښکلې او هنرمنده اروا راڅرګنده شوه، ومې ليدل چې تر هر چا ښکلې ده، نو ما يې ولې لاس مچ نه کړ او د واده وړانديز مې ورته ونه کړ؟

د دې خور او عذاب له کبله ډېر سترې شوم، په دې گومان چې لا مې وخت له لاسه نه دی وتلی، په خیال کې له موريس (د مادلن له نوي دوست) سره مخ شوم.

ورته ومې ويل:

"که ته تر ما اوچت یې، زه تر تا ښکلی يم، که ستا غږ قوي دی، زما غږ بیا ښکلی او زړه راکښونکی دی؛ تا ولې پر خپل استعداد ویاړ وکړ او لاپې دې ووهلې! ته نه پوهېږې چې مادلن ځان ستاینه نه خوښوي؟ تا چې هغه ایرانی غالی سره اړوله. راپروله د دې پر ځای چې د هغو ښکلو نقشونو په هکله څه ووايي، په لندن، پاریس او نیویارک کې دې د دغو غالیو د بيو په اړه خبرې وکړې، تا هېڅ ونه لیدل چې مادلن ځمکې ته سترگې ونيولې او هېڅ یې هم ونه ويل!"....!

له موريس سره په شخړه بوخت وم، چې خوب راباندې راغی. په خوب کې مې ولیدل چې مادلن زما خوا نیولې او وایي:

"زما نه هېرېږي، هغه ورځ چې په هغه هنري نندارتون کې د تابلوگانو په کتنې بوخت وو، ستاینې او نیوکې مو کولې، تا راته کرار وویل: ولې یې تر هرې تابلو لاندې د هغې بیه لیکلې؟ دوی نه پوهېږي، چې که هنر ته بیه کښېښودل شي، داسې مانا ورکوي لکه یوه ښکلې نجلۍ چې پر ځان بیه ږدي، هنر ناڅاپه پر ځمکه لوېږي؟

ما ستا له دې نظر څخه خوند واخیست، ومې خندل، هماغسې خندا چې زما په اننگو کې ژور ځای جوړوي او ستا ډېر خوښېږي...

هو! پلار مې موريس خوښوي، ځکه چې پیسې پیدا کولای شي، خو زه تا غواړمه، که څه هم پیسې او شته نه لرې، بیا دې هم غواړمه، هغه ورځ مې چې په هغه موزیم کې د یوه هنري اثر په هکله خبرې وکړې تا راته وویل:

ستا له ستاینې سره سم مې اروا وزرونه پیدا کوي او الوزي، د دغو انځورونو، شنو ونو او تاندو څانگو ته ورځي او د انځور د اروا له مرغۍ سره یو کېږي او د هغوی د زړونو له حاله خبرېږي، په دې توگه پوهېږي چې څه ډول مینه او څه هیله ولري؟

ما بیا وخندل او تا زما بارڅوگانو ته وکتل...

موريس کله کولای شي زما خندا وگوري. هغه کله زما د خندا په مانا پوهېږي او زما په بارڅوگانو کې د ژور ځای په پیدا کېدو سره یې ذوق نه تخنېږي."

☒ ☒ ☒

ومې ويل:

"ای د نېکۍ پرېنتې! ای ښکلې مادلنې! که تا په خپلې دې ژبې زما مات زړه نه رغولای او زما مرسته دې نه کولای، زه به په هماغه لومړۍ ماتې کې، چې د رقیب له لاسه رارسېدلې وه، مات شوی وم . سبا دې خواستگاری ته درځم، زه دې د پلار یا موريس له دشمنۍ څخه نه وېرېږم.

☒☒☒

سبا سهار د دې جنتي خوب له کبله زیات خوشحاله پاڅېدم، ځان مې تیار کړ. لارم چې پر مور باندې مې د دې تصمیم زېری وکړم، غوښتل مې ور پرانیزم، پر مخامخ لوبې هندارې مې سترگې ولگېدې، خپل ځان مې ولید، څومره ډېر غني حُسن او ښکلا مې درلوده! ځکه چې په خیال کې مې مادلن خپل تر څنگ ولیده، ووېرېدم چې زه ولې تر هغې دومره ښایسته یم!

ناڅاپه متوجه شوم، هغه څه چې زما د نېکمرغۍ په لار کې خنډ شوي، همدغه هنداره ده، پوه شوم چې کله به مې هر سهار یا ماښام ځان په کې لیده، نو یوه شیطان به راته ویل:

"ته خپله بدرنگي نه وینې! څومره افسوس! ته جمال او مینه د ځان په پرتله د کم سړي پښو ته اچوې! دغه حُسن او ښکلا دې، له ځان غوندې کس پرته، بل چا ته مه ورسپاره" ...

خو ارمان چې ښکلا، زموږ د نېکمرغۍ پر لار څومره لوی خنډ ده. چغه مې کړه چې:

"ای هندارې! تر دې زیات نه تېر وځم او ستا په لومه کې نه بندېږم، ځم او تر دې وروسته د مادلن په اروا کې تر ځان ښکلی کس گورم."

ور مې په زوره بند کړ او له هندارې څخه مې مور ته پناه یووړه.

ومې ويل:

"مورجانې! ستا هیله مې ترسره کړه، ما خپل تصمیم ونيو، غواړم چې مادلن ځان ته وکړم."

په دې تمه وم چې خوشحالي وکړي او مخ مې مچ کړي، بیا مبارکي راکړي. یو څه شېبه یې فکر وکړ، بیا یې وویل:

"راته ووايه څنگه دې، دغه کار ته زړه ښه کړ، څه خیالونه دې وکړي؟"

په وینه او خوب کې مې له ذهنه تېر شوي خیالونه ورته وویل، آن له هندارې سره مې خپلې خبرې اترې هم ورته یادې کړې.

ویې ویل:

"دا تصمیم دې زما خوښ نه شو، ځکه چې نېکمرغه کوي دې نه."

حیران شوم، مخ ته یې ځیر شوم .

ویې ویل:

"ځکه یې نه خوښوم چې ته په طبیعي حالت کې نه یې، ته د رقابت په اور کې سوځې، ته مادلن د دوستۍ او ملگرتیا لپاره نه غواړې، بلکې غواړې د رقیب له منگولو یې راوباسې.

هو! مور د ژوند په سفر کې دوست ته زیاته اړتیا لرو، د دې لارې ملگری باید ستا هم خویه او تا ته په عادتونو کې درنژدې وي. په مادلن کې دا ټول صفات شته، خو ستا ځوان زړه لا دې حقیقت ته نه دی رسېدلی او په دې اړتیا نه دی پوهېدلی. ستا دغه هیله او سوز د رقابت له کبله دی، د رقابت اور ډېر ژر مري، اوس وگوره که د رقابت له حس پرته دغه کار ته تیار شوی یې، زه کومه خبره نه لرمه، ځکه د مادلن غوندې ښه نجلۍ نه پیدا کېږي، زما خوښه نه ده چې د دغې پرښتې وجود تر خپل هوس او رقابت قربان کړې."

په دې نصیحت ډېر وځورېدم، د دې لپاره چې خبره رالنده کړم، ومې ویل:

"موریس په ما کې د یوې ورکې مینې اور نه دی بل کړی، بلکې د دې رقابت له کبله مې پر ذهن باندې د هیلو غوړېدلی شال څېرې شوی او د مادلن څېره راته نوره هم څرگنده شوې ده."

اوچت شوم مور مې ښکل کړه، غوښتل مې د پوهنځي پر لوري رهي شم.

ویې ویل:

"نن ستا لپاره یو لیک هم رارسېدلی، د لیکونو په صندوق کې پروت و، په دالېز کې مې پر مېز باندې ایښی دی."

باوري شوم چې د مادلن لیک به وي، غواړي ما ته ډاډ راکړي. د شوق له کبله مې ستونی ډک شو، خو کله چې مې لیک رااوچت کړ، ومې لید د هغې له خوا، نه و. غوښتل مې لیرې یې وغورځوم، خو خط وویل:

"ما پېژني"....!

په بېره مې ليك پرانيست، ټول ليك مې تر نظر تېر كړ، د ايس ليك و. لكه ناڅاپه چې د ما دلن د وجود جنت راباندې بند شي يا ... يې يوې كندې ته له غورځېدو څخه وساتلم. لكه د برېښنا لوڅ مزی مې چې په لاس كې نيولى وي، د ايس په ليك مې لاسونه رېرېدل .

ليكلي يې وو:

"گرانه ويليامه! په دې يوه كال كې چې درڅخه ليرې يم، پوهېدمه چې ته مې يوازېنى دوست يې. مېچل ته دې چې ليك ليكلي و، پوهېږې څه وخت يې راكړ؟ اووه مياشتې وروسته، يانې هغه وخت چې نور نو له ما څخه موږ و او غوښتل يې ما له ځانه څخه وشړي.

څومره ډېرې شپې او ورځې مې هغه ليك ولوست او بېلابېل وختونه مې، كله ستا پر ښېگڼو ژړل، كله به مې ستا پر ساده گۍ خندل. كله به مې ستا له لاسه چغه كړه، چې ته ولې په خپل ځان كې د دې لويې كمزورۍ درملنه نه كوي، ته ولې هغسې نه كېږې، لكه زه چې غواړم!

زما سره مينه نه لرې، پر ما مين نه يې! د مينې په ځواك كولاى شو، د اسمان اروا هم ځمكې ته راكښته كړو او له حقيقت سره يې اشنا كړو! څه وكړم چې ته مې يو خيال خوښوونكى او بې ارادې انسان وليدې، ستا څخه مې زړه صبر كړ او له مېچل سره لاړم .

هغه ستا غوندې نه و، مېچل هغه څوك دى چې زه يې غواړم. فكر، خيال او عمل يې نوى دى، لكه څنگه چې پوهېږې په څو برخو كې كار كوي، په ټولو كې بريالى هم دى. يقين لرم چې پلار به يې تر ټولو شتمن شي .

خو... افسوس چې په مينه نه پوهېږي، دى د زړه كار هم د مادي كارونو غوندې ساده گڼي. تا به ويل چې: له مادي انسان څخه بايد د معنويت غوښتنه ونه كړو. ته تېروتنه كوي، زما مور و پلار دواړه مادي وو، خو دواړو ډېره توده مينه سره درلوده، خو زه بخت نه لرم... مېچل ما هم بې اروا متاع گڼي او گومان كوي چې كولاى شي له ما څخه هم مادي استفاده وكړي، يانې لكه انار غوندې مې اوبه وڅېښي، بيا مې ليرې وغورځوي.

څو مياشتې يې راسره لوبه وكړه، اخر پوه شو چې زه خپل ځان، له مينې پرته د بل شي په بدل كې نه پلورم. خو هغه مينه چې په زرو او گانو پېسولې وي. كله چې پوه شو زه له واده پرته بل نيت نه لرم، ستا كاغذ يې راكړ او ستا ډېره ستاينه يې راته وكړه، په مقصد يې وپوهېدم، نو ځكه سره بېل شوو .

هغه وخت مې د خپل درد دوا يوازې دا لیده چې راشم او ستا پښو ته ولوېږم، خو يو دوې ورځې مې د دې خيال پر ضد مبارزه وكړه، پر ځان واكمنه شومه، ځكه كه تا داسې مغلوبه ليدای، ډېره ارزانه به دې رانيولاى، كه مينه دې نه كمېدلای، نو درناوى خو به دې راته لږېده."

دا دی اوس تر څو میاشتو درد او رنځ وروسته د پخوا غوندې پر ځان واکنه او ازاده شوې یمه، اوس کولای شم تا وگورم. ښایي هغه مینه ناک راتلونکی بیا راژوندی کړم... ایا کېدی شي ته هم ځان، اصلاح کړې؟

زه په پنځلسو ورځو کې درځم په ... ورځ او... بجو به د لوبو هماغه ډگر ته درشم، ته هم راشه."

ستا دوسته ایس

☒☒☒

د لیک په لوستلو سره مې په زړه کې یو لوی توپان راژوندی شو: د فکر څپې مې پر یو بل اوبتې او چغې یې وهلې، یوې څپې ته به مې ځان نه و رسولی، چې بلې به یې ځای نیوه.

په دې توپان او ځوړ کې چې مې د مور نصیحت له هر فکر سره مل و، چې ویل یې:

"هسې نه چې له مادلن څخه دې د واده غوښتنه، د موریس د رقابت زېږنده وي!"

دغه فکر مې دومره زیات سترگو ته ودرېد، چې اخر مې پر زړه کښېناست. بیا زما په باور بدل شو. یو پټ اواز مې غوږ ته راته او ویل یې:

"ایس دې یوازې مینه ده، ځکه چې په یوه پلمه یې ځان د مېچل له منگولو خلاص کړ او ستا ځولۍ ته درولوېده. سړی باید له موریس سره د رقابت په اور کې ځان ونه سوځي، بلکې باید ایس خپله کړي، هسې دې خپل ژوند نه بر بادوي."

بیا هغه اواز اوچت شو، غوښتل یې نورې خبرې وکړي او مادلن ملامته کړي، د هغې بد ووايي، خو ما غوږونه ټینګ ونيول.

هغه ورځ وختې کور ته لاړم او له مور څخه مې هیله وکړه، چې د ماښام تر ډوډۍ مخکې راسره خبرې وکړي. ویې منله او مېز ته کښېناستله.

رنگ یې الوتی و او سترې ښکارېده، د روغتیا پوښتنه مې یې وکړه.

ویې ویل:

"ښه یمه."

پوه شوم چې په دې شپو کې یې زما د ستونزې د اوازي لپاره زیات فکر کړی او خورېدلې ده. د ایس لیک مې ورته په لاس کې کښېښود. ویې لوست. بېرته یې راکړ .

ومې پوښتله:

"که ته زما پرځای وای، ایس به دې ټاکلای، که ما دلن؟"

ویې ویل

"که ستا پرځای وای، صبر به مې کاوه چې له تجربو او طبیعت څخه مرسته وغواړم، بیرته به مې نه کوله."

ومې ویل:

"ته کومه یوه خوښوې؟"

ویې ویل:

"مادلن، هغه د مینې او هوسایۍ لپاره پیدا شوې او ایس د هوس او شور پارولو لپاره. ما ته د خپلو تجربو له مخې، هوسایي تر شر او شور غوره برېښي."

ومې ویل:

"د ایس پر ځای باید راته ما دلن لیک لیکلای، زه یې ونه لیدم چې د موريس له لاسه څومره وخورېدم، د تلیفون له لارې خو یې باید ډاډ راکولای، دغه دروند بار یې باید راڅخه لیرې کولای!...."

خو هغه پر حق ده، ځکه چې په دې دومره وخت کې مې ورته د واده وړاندیز ونه کړ! گومان مې کاوه چې هغه مینه ناک کاته، هغه مینه ناکې سندرې، چې زموږ زړونه یې خړوبول او زموږ سترگې یې له اوبښکو ډکولې، زموږ تر منځ زموږ د احساساتو، مینې او وفا د پیغام ښې ترجمانانې وې، لکه چې تېر وتلی يم."

یوه ترخه موسکا یې وکړه او ویې ویل:

"ستا لهجه طبیعي نه ده، که ایس دغه لیک نه درته لیکلای، تا به په دې ژبه د ما دلن په اړه خبرې نه کولای."

وشرمېدم او غلی شوم، یوه شپه دواړه غلي وو.

ومې پوښتله:

"د څه په باب فکر کوې؟"

ویې ویل:

"افسوس چې مادلن نه پېژنې او د هغې د اروا پراختيا درته معلومه نه ده، هغه يو پراخ سمندر دی. نه! ما سمه تشبېه ونه کړه، ځکه چې سمندر د توپان له کبله پرېشانه کېږي، مادلن اورشیندونکی غر دی چې له بهر څخه آرام او سوړ ښکاري، خو په زړه کې اېشي.

که له هغې سره دې په هره ژبه ژمنه کړې وي، لکه له يوه ټينگ غره سره دې چې تړون کړی وي، که ته مات شې هغه به تل پر ځای پاتې وي."

په زړه کې مې چغې پورته شوې:

"کاشکې الیس هم داسې سره سينه او زغم لرلای"....

مور مې ولیدم چې په څنگه عذاب کې يم.

ويې ويل:

"زړه مې ډېر درباندي سوځي، ځکه چې هغه دواړه کسان يوې چارې او پناه ته اړتيا لري: الیس له غوسې او قهر څخه ژر ليرې تښتي او د خپلې خوښۍ لپاره له يوې بلې وسيلې څخه کار اخلي. خو مادلن د غره غوندي ده، پر خپل ځای درنه ولاړه ده، ډېرې ستونزې او کړاوونه گالي او زغمي يې. خو ته يوه بې بادبانه بېړۍ يې چې په گرداب کې لوېدلې يې."

ومې پوښتل:

"ولې ته د دې بېړۍ چلوونکې نه يې؟"

يوه تته خدا يې په شونډو کې وځغلبده، په حسرت سره يې سر وښوراوه، خو هېڅ يې ونه ويل. مانا يې دا وه چې راته ويل يې:

"زما خبرې به څه گټه ولري"....!

ومې ويل:

"مورجانې! څه وکړم له خيال څخه مې الیس او مادلن نه بېلېږي!"

ويې ويل:

"صبر وکړه چې روزگار لاس راوړد کړي او دوی سره بېل کړي."

☒☒☒

د ایس د رارسېدو ورځ چې څومره رانژدې کېده، هومره به مې ځان د مادلن له بنده خلاصاوه او له ځان سره مې ویل:

"د ایس غونډې ښکلې نجلۍ، د مېچل غونډې له زورور رقیب او چالاکه کس څخه راتښتېدلې او ستا لمن ته ځان اچوي، د موريس له رقابت او د مادلن د تلو له کبله ولې خوابدۍ یې!؟"

مادلن ته مې د موريس په هکله هېڅ هم ونه ویل.

د نورو وختونو په پرتله مې ورسره ښه چلند کاوه، ځکه چې د ایس له لوري مې زړه ډاډه و. خو مور مې خواشینې ښکارېده، د شپې له ډوډۍ وروسته به ډېر ژر خپلې کوټې ته تله. ما له دې وپرې چې زما له کبله خپه نه وي، ټول حقیقت ورته وایه، ځان مې ورته زیات خوښ ښوده، خو څه گټه به یې نه درلوده، ځکه چې لا به مړاوې او رنځوره ښکارېده.

له بده مرغه زه دومره د راتلونکي او د خپل بري په سوچ کې ډوب وم، چې د مور رنځ راته کوچنی او لنډمهاله برېښېده.

ما هغه وروستۍ ورځې چې لا زما او د ایس تر منځ فاصله وه، داسې تېرولې لکه مسافر چې په هر گام کې خپل محبوب ته نژدې کېږي، په شور او مستۍ سره مې گامونه اوچتول. له موريس سره مې، چې د مادلن دوی کره به د ساز او اواز لپاره راته، داسې چلند کاوه لکه یو بريالی کس چې د ځوانمردۍ او بخښنې چم کوي، پر هغه زیات مهربانه شوی وم.

یوه شپه ټاکل شوې وه چې مادلن زموږ کره راشي، وځنډېده، مور مې ورته په اندېښنه کې وه.

ومې خندل او ومې ویل:

"له موريس سره به اخته وي."

د مور په څېره کې مې ولوستل چې زما په دې بې ادبۍ زیاته خوابدې شوې اوچته شوه او د مادلن دوی کره یې زنگ ووايه. کله چې یې د هغې نوم په خوله واخیست او له هغه لوري یې ځواب واورېد، پر خپل ځای هک-حیراته پاتې شوه.

ومې پوښتله:

"ووايه څه شوي دي؟"

اسوېلی یې وکېښ او ویې ویل:

"د مادلن پلار (توماس) سکتته کړې ده."

سرونه مو ځوړند پاتې شول، تر څه چوپتیا وروسته هر یو خپلې خونې ته لاړو.

د مادلن په درد و غم وځوړېدم، خو بیا هم په دې خبره مې زړه لږ خوشحاله کړ، چې: که خپل پلار یې له لاسه ورکړ، په بدل کې زیات شته ورته په میراث پاتې شول او د موريس غوندې د یوه مین په شتوالي کې به د پلار د مړینې غم ډېر ژر هېر کړي، خپل عیش به کوي.

بیا مې دا استدلال هم وکړ چې مادلن زما څخه مړه او خړوبه ده، له خدایه دغه غواړي چې ترې لاس واخلم. ما هم ځان الیس ته وسپاره او هوسا شوم.

سبا مې له مور سره د مادلن دوی کره لارم، د هغې د پلار په جنازه کې مو گډون وکړ، موريس هم هلته و، لکه د هغوی د کورنۍ غړی چې وي، کارونه یې ترسره کول.

مادلن د تل په شان غلې وه، که څوک به له پېښې خبر نه و، د هغې له څېرې څخه به یې د دومره لوی غم اټکل نه شو کولای.

د هغې دغه سره سینه او زغم مې د هغې بې محبتي وگڼله او مور ته مې هم په دې اړه وویل.

مور مې خپلې اوبښکې وچې کړې او ویې ویل:

"لویه او درنه اروا خپل غم نورو ته نه څرگندوي، کله چې ټول ویده شي، له خدای (☩) پرته مو بل څوک نار نه اوري او بل څوک د داغدارو خلکو د اوبښکو سپل نه ویني. هغه خوارکی به د خپل عزیز د بېلتون له کبله څومره غمونه لري او څومره زاری به کوي...."

پوه شوم چې مور مې د خپل زړه کیسه راته کوي، پوه شوم چې څومره ډېرې شپې یې زما د پلار په بېلتانه کې ژړلي، چغې یې وهلي، خو زه به په خوب کې وم!

ټول بدن مې په گناه کې ډوب شو، خو نه پوهېږم چې ما یې ولې لاسونه او پښې وربښکل نه کړې، ولې مې بڅښنه ونه غوښته! نه پوهېږم زامن ولې خپلو میندو ته خپلې گناوې وړې ښيي. د دې لپاره: کله چې یې د میندو د وجود د جنت دروازې پر مخ بندې شي، دوی یې په یاد وینې وژاړي.

هغه وخت زړه کې الیس، د مور، مادلن او د دنیا دنورو نعمتونو ځای نیولی و، د بري په نشه مست وم، له خپلې نېکمرغۍ پرته مې د بله څه په اړه سوچ نه کاوه.

☒☒☒

ورځې که ښې وي، که بدې، تېرېږي. ټاکل شوې ورځ راوړسېده، په خوشحاله زړه او هيله من ذهن سره د لوبې ډگر ته لاړم. ايس په خپل موټر کې راته په تمه وه، نه يې غوښتل چې له ما پرته ډگر ته ننوځي. کله چې يې وليدم راکښته شوه، په مهربانه نظر يې بخښنه وغوښته، هر څه چې يې کړي وو، ومې بخښله.

کله چې مو لاسونه سره ورکړل او په گډه د لوبو ډگر ته ننوتو، له هرې خوا د خوښۍ اوازونه اوچتېدل. خلکو ويل :
 "څومره ښکلې جوړۍ! زموږ بادوړي گلونه بېرته چمن ته راستانه شول"....

له ټولو سره غږېدو، خندل مو، ته وا موږ په يوازېتوب کې د يو بل په خبرو وپېرېدو او نه غواړو په يوازېتوب کې سره خواله وکړو. په لوبه بوخت شوو، دوه ساعته ولوبېدو. کله به د عادت له مخې تر هغې ونې لاندې کښېناستو او خبرې به مو سره کولې، يو بل ته مو کتل، خو چا به جرئت نه کاوه چې مقابل لوري ته د کښېناستو وړانديز وکړي. ټول وخت مو په لوبې تېر شو، د تېر وخت او د هغې د جفا په اړه مو يوه خبره هم ونه کړه. په وروستي وخت کې ايس روانېده او خپل موټر يې چالان کړ، راته وپې ويل:

"سبا به بيا خبري وکړو"...

☒☒☒

هغه شپه د مادلن وار و، زموږ کره راغله، خو د مور حالت مې زيات خراب شو، خپلې کوټې ته لاړه، زه او مادلن يوازې پاتې شوو .

راته وپې ويل:

"ته پوهېږې چې د مور ناروغي دې ولې پسې زياتېږي، او دومره زياته کمزورې شوې ده؟"

ځواب مې ورکړ:

"د دې لپاره چې نه غواړي ځان ډاکټر ته وښيي."

سترگې يې پر ځمکه وگنډلې، هېڅ يې هم ونه ويل.

ومي پوښتله:

"ته تر دې مخکې زما د مور په ناروغۍ خبره وي؟"

لږه غلې شوه، په ماته _ ماته ژبه يې وويل:

"له بده مرغه وينم... چې دا جنتي ښځه هره ورځ لا رنځوره کېږي... بايد د دې ناروغۍ علت ولټوي، ښايي زه يې اجازه ونه لرم" ...

غوښتل مې بله پوښتنه وکړم. خو هغه اوچته شوه، خدای په امانی يې وکړ او لاړه .

د مور د کوټې ور مې وټکاوه. ځواب يې رانه کړ. په دې گومان چې ښايي ويده به وي، پرې مې ښوده او خپلې کوټې ته لاړم.

له ايس سره د بې گټې کتنې له کبله داسې وم، لکه د پروړو پر درمند چې باد ولگېږي .

فکر مې سره پاشلی و، نه يې پرېښودم چې څه شېبه د مور په باب سوچ وکړم او پوه شم چې ولې هره ورځ لارنځوره ښکاري، مادلن يې ولې د ناروغۍ علت راته ونه وايه او هماغسې اوچته شوه، لاړه؟

دومره اندېښمن وم چې نه مې شول کولای غور وکړم، ايس ولې ځان زما غېږې ته وانه چاوه او ويې نه ويل :

"تر دې وروسته ستا يم."

له مېچل سره يې ټکر نه دی راغلی، که له هغه څخه يې اړيکې نه دي پرې کړي؟

په دې گرداب کې يوازې غږ چې ما اورېده، د ايس ژمنه وه چې سهار ته به راځي .

سبا ته ايس راغله او په لوبه مو پيل وکړ، خو فکر يې خراب و، لوبه يې هم سمه نه شوه کولای. يو پاو وخت لا نه و تېر چې ويې ويل:

"راځه هلته پر څوکۍ کښېنو، خبرې وکړو."

دواړه کښېناستو، تر ډېره وخته غلي وو .

ويې ويل:

"ولې خبرې نه کوې؟ ولې په دې دومره موده کې بدل شوی نه يې، ما گومان کاوه چې تر دې يونيم کال وروسته به د نارينه غوندې شوی يې او د نارينتوب صفات به دې پيدا کړي وي. خو اوس دې وينم چې لا ماشوم يې او وي.!"

لکه یو زده کوونکی چې کورنی کار یې نه وي کړی او د ښوونکي په وړاندې حیران ولاړ وي، زه هم هماغسې وم. هېڅ ځواب مې نه درلود. سر یې کښته ونيو او ویې ویل:

"ما تمه درلوده، د راتلونکي وخت یو ښکلی انځور به دې جوړ کړی وي او زما په لیدو یې راته وړاندې کړې؛ گومان مې کاوه چې د بېلتون په اور کې به پوخ شوی یې، ته پوهېږې چې زما هوسناک زړه په کومو شیانو خوشحالهېږي؟. خو؛ له بده مرغه وینم چې بیا هم د پخوا په شان گومان کوې دغه ښایست دې د هر څه ځواب ورکولای شي! ته گومان کوې چې ستا ښاست زه له مېچل څخه واخیستم او تا ته یې درکړم"...

کله چې یوه تکه سره مڼه د نرمۍ، عطر او خوږوالي لپاره سپینوی او خولې ته یې وړی، که ناڅاپه د ډبرې غوندې کلکه شي او غاښ مو درمات کړي. څومره به حیران شئ؟

که د مینې، خوشحالی او تفریح لپاره د یوه دوست کره ځۍ، کله چې کښېنئ، هغه په غوږېدلې څېرې سره د ښو خوږو، پر ځای تاسو ته د شکنجې او عذاب اسباب راوړي، تاسو ته به څه ډول خپگان درپېښ شي؟ زه د ایس د خبرو په اورېدو، هماغسې وم، زړه مې رېږدېده او ژبه مې بنده شوې وه.

ایس وخنډل او ویې ویل:

"گومان کوم د کار د خبرو پر ځای دې راته څو غزلونه جوړ کړي، غواړې راته ویې وایې!"

ومې ویل:

"رښتیا وایم؛ ستا په تلو مې دومره غمجن وم، که په ژبه مې ویلای، تر ټولو ښه شعر به کېده؛ ستا تر تلو وروسته یوه شېبه هم د پیسو او مادیاتو په فکر کې نه شوم، ځکه چې له تا پرته مې پیسو او شتو ته ضرورت نه درلود."

ویې ویل:

"ښه شو چې رښتیا دې وویل، که دې نه ویلای، ما هم له دې پرته بل فکر نه کاوه. که له دې پرته مې بل سوچ کولای هغه به خوب، خیال او یوه تشه هيله وه .

په دې وروستیو ورځو کې مې چې تصمیم ونيو، له مېچل څخه بېله شم، خوب مې ولید چې ته په یوه ښکلي کور کې اوسې، ما ته دې غېږه خلاصه کړه او پرته له دې چې څه ووايې د کار دفتر ته دې بوتلم، هلته په دېوال کې یو لوی اوسپنیز صندوق ښخ شوی وي، هغه پرانیزې او ووايې: دا ټول شته دي، ټول جواهر، سره زر او سکې دي، دا مې د مینې په زور پیدا کړي، ټول تا ته درکوم...

یوه شېبه وروسته مې ولیدل چې دواړه په کلیسا کې د کشیش په وړاندې ښځه او مېړه شوي یو"....

هغې خبرې کولې خو ما نه اورېدل او په خیال کې مې لیدل چې زما د خاطر له اسمان څخه یوه پرېشته راکښته شوه، د دې پر ځای چې ما په خپلو وزرونو کې واخلي او اسمان ته مې وځپړوي، خپل وزرونه تویوي او زما څخه غواړي چې هغه نازنین وجود په طلايي زنجیرونو او قیمتي ډبرو وټرم!... زه ډېر ورته حیران وم.

الیس وویل:

"څه فکر کوې، ولې حیران یې؟"

ومې ویل:

"افسوس! مېچل دې پر هغو شتو او فعالیت سر بېره ولې پرېښود؟"

بل افسوس مې دا هم و چې هغې ته مې ونه ویل چې د دې په شوق کې مې مور او مادلن ته څومره بېوفایې او ځور ورساوه.

ویې ویل:

"که ستا غوندې مې په شاعري نه کولای، په بېځایه خبرو او د زړه ماشوموالي ته نه تسلیمېدای، مېچل به مې له لاسه نه ورکاوه؛ نه پوهېږم چې د عقل او منطق خلاف مې ولې د هغه پر هوس او لالهانده نظرونو گوتنېونه وکړه او په دې توگه مې یو خوشحاله او له عیش څخه ډک ژوند له لاسه وکړ."

زما لاس یې ونیو او په بل لاس یې له خپلو بارڅوگانو څخه اوښکې پاکې کړې.

پوه شوم چې ورباندې گران یم، خو خپل د شتو خوښونې سرکښ طبیعت، نه شي قابو کولای.

ومې ویل:

"که زه یو کار وکړم چې مېچل راشي او ستا پښو ته ولوېږي، تا وغواړي، ایا زما څخه به راضي شې؟"

د دې لپاره چې له مادلن سره مې د جفا جبران کړی وي او د مور له هیلو سره مې سم چلند کړی وي، غوښتل مې الیس له ځانه بېله کړم او بل چا ته یې وسپارم.

خو هغې وویل:

"باور لرم مېچل یا بل څوک که زما بدن یوسي، زما اروا نه شي وړای، دغه اروا به تل د مینې په بند کې وي. ته ښه یې، د مینې وړ یې، خو حیف دی چې ستا شاعرانه او لطیفه اروا دې له اغزن او نېښداره وجود څخه په عذاب کې وي."

هغه ورځ مې له مېچل څخه وخت وغوښت او لیدو ته یې ورغلم .

ومې ویل:

"راغلم چې د ایس په هکله درسره خبرې وکړم".

ویې ویل:

"باور لرم چې غواړې د هغې په باب ما ملامت کړې، ټول ساده خلك ستا غوندې فکر کوي، له دې ناخبره چې ښځه د بورا غوندې پر هر گل کښېني، هغه څوک چې پر بورا زړه بایلي او غواړي په خپله خوښه یې روانه کړي، لېونی دی. خو زړه دې ډاډه ساته، ما ایس پرې ایښې ده او قول درکوم چې بیا به یې یاده نه کړم."

ومې ویل:

"زه راغلی يم ستا څخه هیله وکړم، چې دغه غوڅ شوی پیوند بیا سره ونښلوې."

ویې خندل، گومان یې کاوه چې ورسره ټوکې کوم، سترگه یې ووهله.

خو د مجبوری له کبله مې ټوله کیسه ورته وکړه.

ویې ویل:

"نن تر دې زیات وخت نه لرم، سبا شپه د... په کور کې یو جشن دی، ډېر خوندور دی، زه کولای شم یو بل تن هم له ځانه سره بوځم. سبا شپه اته بجې راشه، هغه جشن ته به لاړ شو، هلته به درته وښیم چې زه باید ولې د خپل گران اکا د زوی هیله ومنم."

هغه شپه د جاپاني قربانیانو په سوچ کې شوم، چې په ډېر شوق او مینه یې د خپل هېواد په ساتنه کې د مرگ کندی ته ځانونه اچول .

غوښتل مې پوه شم چې د قرباني، سوز، بېلتون او وېرې له ذوقه سرې ته څه پېښېږي، گومان مې وکړ چې دا به یو ډول ترخه او خواږه شربت وي چې روزگار یې زما په ستوني کې راڅخوي .

پوهېدم چې مېچل ته د ایس سپارل تر ځان سپارلو په کمه نه دي، خو د مور د روغتیا تصور مې بیا دغه قرباني اسانه او ښکلې کوله. باور مې درلود که مور مې وپوهېږي چې له ایس څخه مې لاس اخیستی او غواړم له ما دلن سره د ژوندانه تړون وکړم، له لاسه تللی ځواک به بیا تر لاسه او اننگي به یې د گلونو غوندې تازه شي .

خو په دې گومان چې ما دلن زما پر ځای رقیب غوره گڼلی او کار له کاره تېر دی، د ژغورنې وروستی کړی هم راڅخه لیرې ښکارېده، زه د حیرانۍ او خواشینۍ په سمندر کې ډوبېدم.

سبا ته مې مور ناروغه وه او د سهار د چايو لپار راغله. مازديگر يې لکه چې ناروغي لا زياته شوې وه، کله چې له خياطي څخه راغله، خپلې کوتې ته ننوتله او ور يې په ځان پسې بند کړ. يوازې مې له مېچل سره مېلمستيا ته د تلو لپاره ترې اجازه واخيستای شوه.

ومې ويل:

"کېدی شي ناوخته راشم."

☒ ☒ ☒

پر ټاکل شوي ساعت له مېچل سره مېلمستيا ته لارم. د بڼ له وره څخه ننوتو، چېرې شوو، ځکه چې هره خوا تياره وه. کله چې څو گامه وړاندې لاړو او په يوه سړک ورتاو شوو، يو گيوتن (د انسان د سر پرې کولو لپاره د فرانسويانو يوه اله) مو وليده، چې پښو ته يې يو په وينو سور سر پروت و او شا وخوا يې د وينو څو څاڅکي ښکارېدل. يوه شنه تت څراغ دغه منظره نوره هم کرک پاروونکې کوله.

د بل سړک په مور کې مو يو بل موجود وليد، چې په اوږدو گوتو کې يې يو جارو نيولی او د مېلمنو پر کاليو يې راکشاهه. ښځو چغې وهلې او گامونه يې تېرول، د هغه موجود مخ د اس غوندې و، د شنه څراغ په رڼا کې يې د مړي رنګ خپلاوه.

نه پوهېږم د هغې منظرې په ليدو مې ولې د بدن وېښتان ښغ ودرېدل. د ودانۍ دروازې ته نژدې مو پر سر او بدن يو شی ولگېد. ومو ليدل، يو لوی مار له ونې راځوړند و او خوله يې خلاصوله چې ومو چيچي. ځانونه مو دالېز ته واچول، دالېز نيم تياره و، دوه درې گامه چې وړاندې لاړو، له يوه تابوت سره مخامخ شوو چې يو مړی په کې پروت و.

لکه چې په دې کور کې په سلگونو ښځې او نارينه شکنجه کوي، دومره پاروونکي او وېروونکي اوازونه اوچت وو، چې د سړي په بدن کې يې وينه وچوله.

له زينو څخه پاس وختو، په زينو کې د غڼو ځالې بندې وې، چې لويې- لويې غڼې په کې کښته پورته تلې.

د پاس منزل دالېز ته ننوتو، يو کوچنی لوڅ ماشوم يې پر تخته څمولی و، له تختې څخه تېره سيخونه د ماشوم پر بدن ننوتلي وو.

یوې نیمه تیارې کوټې ته ننوتلو، درې-څلور کسيز مېزونه سره نامنظم ښکارېدل، د کرکیو اکثره هندارې ماتې وې او په زړو-دودوهلو کاغذونو یې د کرکیو سوري پټ کړي وو، د کوټې پر دېوالونو، شرمبنکې، لړمان، ماران او نور موجودات گرځېدل.

مېچل نه غوښتل چې تر دې زیات حیران پاتې شم.

ویې ویل:

"دغه کروندگر د ذوق خاوند دی، د هنر د بازار تودولو لپاره یې ځینې هنرمندان راټول کړي او له هغوی څخه یې غوښتي چې دغه طرحه جوړه کړي، که یې د خوښې وړ کوم مخکنس لیکوال د کلیزې پر لمانځنه څومره لگښت راځي، هغه ټولې پیسې د هنرمندانو جېبونو ته لوېږي، اوس یې هم یو د خوښې د لیکوال په یاده یوه مېلمستیا جوړه کړې. بله دا چې غوښتل یې دغه جشن بېساری وي. زموږ کوربه هغه سړی دی چې د مېز تر څنگ ناست دی، لکه دی چې هم مېلمه وي، د چا هرکلی نه کوي، ځکه دی وایي هر څوک باید ځان کوربه وگڼي.

مېچل بیا بلنلیک راوښود، چې د شعر په ژبه و.

ویې ویل:

"یوازې یې د دې شعر شاعر ته څلور زره ډالره ورکړي او او دغه جشن ته یې (د اروا جشن) نوم ورکړی، ځکه چې دغه کور له څو کلونو راهیسې تش و، چا په کې ژوند نه کاوه، د عوامو په عقیده دغه کور د ارواوو استوگنځی دی. لنډه دا چې دغه جشن په حقیقت کې عجیب او بېساری دی، چې د هنرمندانو ساعت په کې تېرېږي."

مېلمانه ډلې-ډلې راتلل. مېچل، زیات مېلمانه پېژندل او ما ته یې هم رامعرفي کول. ټول د پوهې او ادب مخکښان، همدغه راز د مینې او نورو هنرونو نامتو ستوري وو. هر څوک به په خپله خوښه هر ځای کښېناست او له خلکو سره به یې خبرې کولې.

زه راغلی وم چې له مېچل سره د ایس په باب خبرې وکړم، خو په هغه عجیب چاپېریال کې مې خپل ټاکلی هدف له یاده ووت. مېچل دومره منتظر او خواشینی ښکارېده، چې د اورېدو حوصله یې نه درلوده. پر له پسې تلو راتلو پرېشانه کاوه.

ویې ویل:

"یو چا ته په تمه یم، خو په دې کور کې دغه ډول اته کوټې دي، چې له مېلمنو ډکې دي، زه نه پوهېږم خپل مېلمه چېرې ولټوم."

يو ځل بيا په خپلې ورکې پسې لار، خو له هغې خوا دوه تنه راغلل، هلته نژدې تش ځای نه و، زما څخه يې اجازه وغوښتله او زما مېز ته کښېناستل. ما ځان وروپېژاند، هغوی هم خپل نومونه راته وويل. کله چې وپوهېدل نومونه يې راته ناشنا دي، خپل کارتونه يې راکړل. يو کارت اوس هم راسره دی، خو هغه بل مې ورک کړی دی.

هغه کارت چې راسره دی د ډاکټر محمود ضيايي دی، هغه بل تن يو ليکوال و چې د هغه د فکر يوه بېلگه به ووينئ. خو له بده مرغه چې نوم يې راڅخه هېر شوی دی.

کله چې وپوهېدم دواړه ايرانيان دي، زيات خوښ شوم، ځکه چې د ايران په اړه مې زيات لوستي او اورېدلي وو، خو دا لومړی ځل و چې د هغه هېواد ځلک مې له نژدې څخه ليدل. په هماغه لومړيو جملو کې چې زموږ تر منځ بدلې رابدلې شوې، وپوهېدم چې له پوښتنو څخه بد نه وړي. په خبرو اخته شوو، د شرق په اړه مې چې څومره پوښتنې ذهن ته راتلې، ورڅخه کولې مې، هغوی هم ځوابونه راکول.

مېچل گردسره راڅخه هېر شوی و، ناڅاپه له يوې سپورمۍ وزمې نجلۍ سره راغی او زموږ تر څنگ ودرېد. ما هغه دوه ايرانيان وروپېژندل، مېچل هغه نجلۍ "ليدا" وبلله او موږ ته يې راوپېژانده .

که څه هم زموږ مېز، د څلوروکسانو لپاره و، خو موږ پنځه تنه ناست وو، هغه نجلۍ د ايراني نومونو په اورېدو زياته خوشحاله وه، له گاونډي مېز څخه يې يوه څوکۍ راکش کړه او ويې ويل:

"يو څه به جوخت سره کښېنو چې د يوه بل غږ واوړو."

څو دقيقې وروسته مېچل وويل:

"ښه دا ده چې لار شو او شراب وڅښو."

خو ليدا چې له ايراني ليکوال سره يې خبرې پيل کړې وې، ونه منل.

ويې ويل:

"ته لار شه، زموږ لپاره يې هم راوړه."

مېچل اوچت شو او زه يې هم له ځانه سره بوتلم. کله چې د شرابو کوټې ته ننوتو، ټکان مو وخوړ او يو گام شا ته لاړو، ځکه چې وره ته نژدې يوه لويه توره بيزو ولاړه وه، چې د هرکلي په توگه يې سر او لاسونه ښورول.

موږ شراب واخيستل او مېز ته راغلو، د خبرو له کيفيت څخه څرگندېدل چې ايراني ليکوال د جشن له څرنگوالي څخه ناخبره ساتل شوي. مېچل ټوله کيسه ورته کړه. هغوی هم له حيرانۍ څخه په ډکو موسکاوو غوږ نيولی و او حافظې ته يې سپارله.

په دې وخت کې د شکنجه شویو خلکو چغې او خورونه اوچت شول، د نڅا موسیقي پیل شوه. مېچل، لیدا ته د نڅا بلنه ورکړه، مور په خبرو لگیا وو، چې بېرته یې راوستله. لیدا بیا نڅا ته نه لاره، زه، هغه او ایراني لیکوال پاتې شوو، مېچل او ډاکټر ضیایي یوه یوه بنځه وټاکله او د نڅا لپاره لارل.

زما او د لیدا د خبرو په ترڅ کې به ایراني لیکوال قلم راکښه او څه به یې لیکل، زړه مې غوښتل چې پوه شم څه لیکي؟ خو ادب زما د دې هیلې مخه نیوله، ځکه گومان مې کاوه ښایي په ایراني ژبه به یادښتونه اخلي.

کله چې یې قلم بند کړ او په جېب کې یې کښېښود، هغه پاڼه یې ما او لیدا ته ونيوله، په انگرېزي یې په کې لیکلي وو، مور پاڼه ولوسته :

"دغه د اروا جشن د ژوند ډېر رښتیني انځور دی.... هو ژوند له خطر، وېرې او ویر څخه ډک دی ... خو مور په دې وخت کې بیا هم په مزو چرچو اخته یو..."

د لیدا سترگې له خوښۍ څخه وځلېدې.

ویې ویل:

"دغه تشبېه او شعر د دغه ساز په پرتله له سوز څخه ډک دی. کاشکې یې ټول واوري او دغې ترانې ته وناڅي."

ایراني لیکوال غلی پاتې شو، کله چې یې ولیدل لیدا بیا غواړي د هغې لیکنې ستاینه وکړي اوچت شو او زیاته یې کړه:

"زه هم ځم چې د نڅا ننداره وکړم."

زه او لیدا یوازې پاتې شوو .

ویې ویل:

"اورېدلي مې وو چې شرقیان د خوښۍ په وخت کې بیا هم د دنیا پوچوالي ته پام کوي، څومره ښه شو چې د دې خبرې یوه ژوندۍ بېلگه مې ولیده."

ومې ویل:

"ښایي هغوی تر نورو هوښیار وي، ځکه د دنیا د پوچوالي په یاد کې هغه غمونه گوري چې د خوښۍ د درک مخه نیسي او مور هغه غم ته چمتو کوي، چې له هرې خوښۍ سره مل وي."

په حیرانتیا سره یې وپوښتل:

"تاسې هم کوم غم لری؟"

"_بېخي ډېر.!"

يو څه فکر يې وکړ، بيا يې وويل:

"زه هم اقرار کوم چې غم لرم."

"_تاسې ولې؟ دومره ښايسته نجلۍ چې ځوان مين هم ولري، لکه مېچل...."

زما خبره لا پايته نه وه رسېدلې، چې مېچل راغی او کښېناست.

ويې پوښتل:

"خبرې مو کولې؟"

ليدا د ايراني ليکوال ليکنه ورکړه. ويې لوسته، په پوزخند او مسخرو سره يې پر مېز واچوله.

ويې ويل:

"دا خبرې ويليام ته ښې دي، چې د شعر او خيال په دنيا کې ژوند کوي. ما د ايراني ليکوال پر خلاف، له دې مېلمستيا څخه بل فکر واخيست، چې زياته گټه به ترې واخلم."

ومي ويل:

"گومان نه کوم چې دغه ليکوال دې خپل خيال ستا له فکر سره بدل کړي."

ليدا موسکۍ شوه، له حالت څخه يې ښکارېدل چې زما خبرې تاييدوي.

مېچل په غوسې سره وويل:

"د ويليام خبره مه اوره! دی چې هر څه وايي خيال او تصور دی. که غواړې ويې پېژنې پرېږده چې ستا په وړاندې يې د پوښتنې ځواب ورکړم، چې پوه شې څنگه سړی دی."

بيا يې ماته مخ راواړوه:

"د اکا زو! ته پر خپل موزون اندام او ښکلې څپرې باندې زيات نازېږې، خو ودې ليدل چې ايس، هغه ښکلې نجلۍ يوازې پرېښودې او زما سره راغله، ودې ليدل چې دغه جمال او دنگ قد، له احساساتو ډک زړه دې زما د ډک جېب په وړاندې مقاومت ونه شو کړای، هغه صنم دې هم زه تر تا غوره وگڼلم. هغه په ما پسې راغله، خو دا زما گنا نه وه، زه په دې کار خوښ شوم ."

الیس مې یو څه وخت وساتله، کله چې مې ولیدل د هغې اختلاف زما د خوښې خلاف دی، نو پرې مې ښوده. اوس ته راغلی یې او غواړې زه یې بگېرته ومنم! ته مې دغه جشن ته د دې لپاره راوغوښتې چې په دغو نجونو او ښځو کې لیدا تر ټولو ښکلې وگڼې او وویښې چې تر ټولو غوره ده.

د حُسن د دغې ملکې په شتون کې ستا هیله منلای شم؟ ایا سپینه سپوږمۍ د یوه ستوري په مقابل کې له لاسه ورکړم؟ گناه د الیس وه چې زما په خوښه یې چلند نه کاوه، هر څوک چې د هغې غوندې بېباکه او خپلسرې وي، د هغې په برخلیک به اخته شي. یانې کله چې پښېمانه شي، کار به له کاره تېر وي.

سر مې سینې ته کښته شوی و. مېچل ته مې نه کتل؛ د هغه د خبرو پای ته په تمه وم. یو وخت متوجه شوم چې لیدا په اشاره ورته د غلې کېدو بلنه ورکوي.

مېچل غلی شو، زه اوچت شوم چې لار شم، خو لیدا له لمن څخه ونیولم او ویې ویل:

"یو څو دقیقې کښېنه!"

مېچل اوچت شو او ویې ویل:

"لیدا! ته زما د اکا دغه ساده زوی ته نصیحت وکړه چې زما غوندې جدي خلق صفا او رښتیا خبرې کوي"

هغه لار، زما او د لیدا نظرونه ځمکې ته ځیر وو او چورت مو واهه. په چوپتیا کې مې په زړه کې د مېچل له لاسه یو غوغا جوړه وه، چې ولې یې دومره بې ادبانه چلند وکړ، بیا له دې کبله ځورېدم چې د لیدا غوندې بېساری اندام او ښایست ولې د دې بلا په لومه کې بند شوی.

ځان مې د مېچل د زړه د ډبرې او د ژبې د تبغ تر منځ رانښکېل لیده.

آیا لیدا واورېدل چې پر ما څه تېرېږي او په اروا کې مې کومې انګولاوې اوچتې دي؟ او په ذهن کې مې څنگه سوځنده فکرونه اوږي... را اوږي؟ ...

هو! ویې لیدل او وایې ورېدل.

ویې ویل:

"درځه چې باغ ته لار شو، یو څه وگرځو."

لارو او د گلونو منځ کې پر یوې څوکۍ کښېناستو، د بلوط د ونې په څانګو کې چې زموږ مخې ته ولاړه وه یوه مړه ښځه او دوه نارینه را ځوړند وو. د باد به لگېدو سره زنگېدل .

سپوږمۍ د جنایتکارانو د څراغ غوندې د روزگار د عمل پر مېوو ځلېده.

ويې ويل:

"ایرانی لیکوال رښتیا وایي، د دغې مېلمستیا له کوربه پرته بل چا د ژوند شرحه سمه نه ده انځور کړې، زموږ نعمتونه او خوښۍ په غم لړلې دي، گنې تاسې باید په دې حُسن او صورت سره یو نېکمرغه ځوان وای." "

ومې ويل:

"ما هم گومان نه کاوه چې دومره ښکلی وجود دې غمجن وي."

ويې ويل:

"ښايي ایس به حق درلود چې تا پرېږدي او له بل چا سره لاړه شي، ځکه زه د ایس غوندې د یوه بل ځوان کوژدنه وم، دومره ظلمونه یې راباندې وکړل چې اخر مې دغه بدرنگ او مادي مېچل ته پناه راوړله، خو اوس وینم چې دی هم تر هغه ښه نه دی. دغه مړي چې په ونو کې راځوړند دي، تر موږ ډېر ښه دي، د خپلو همډولو له لاسه هوسا شوي او د نسیم ساز ته ناڅي."

ومې پوښتل:

"رښتیا، له مېچل څخه گيله لرې؟"

"_بېخي پوزې ته راغلي یمه.!"

"_که څه هم تر یوه ساعت زیات وخت نه کېږي، چې موږ سره پېژندلي او زه حق نه لرم چې ستاسو له رازونو خبر شم، خو زړه مې غواړي خپل رازونه درته ووايم"

ويې ويل:

"زه هم ستا غوندې ځوان پسې گرځېدمه، چې وگوري پر ما څه تېر شوي او اوس څه کړاونه گالمه. زه له نورو توپیر لرم، که پوه شمه چې پر چا گرانه نه یمه او یو مین د زړه له کومې راسره مینه نه لري، د دنیا یوه ښېگڼه هم نه وینم."

خو زیات کسان شته چې له یار او معشوق پرته ډېر خوشحاله ژوند لري، له طبیعت، شعر، موسیقۍ او ښکلو هنرونو څخه خوند اخلي، خو زه تل د هغه وفاداره مین په لټه کې یمه، چې زما په قدر وپوهېږي، د هوا او لمر غوندې دنیا راته روښانه او د تنفس وړ کړي.

هو! ټول خلک ژوند کوي، خو زه مگرگ تېروم! نه پوهېږم کومه گناه مې کړې چې باید ټول عمر په تنده کې وسوځمه او په سراب پسې لالهانده واوسمه. دا څه زجر او کړاو دی چې خدای (ﷻ) راباندې نازل کړی.!"

ومې ويل:

"عجيبه راز دی، ستاسو دا بېساری جمال تراوسه داسې مين نه دی موندلی چې تر ځان تېر وي؟"

ويې ويل:

"زړه سوي مينان مې ډېر درلودلي، خو هغه مين، چې زه يې غواړم تراوسه نه دی پيدا شوی."

ووېرېدم. تر لږې چوپټيا وروسته مې وپوښتل:

"هغه مين، چې ته يې غواړې بايد څنگه وي؟"

"زما خاوند بايد دنګه ونه ولري، اندام يې بڼايسته وي، له شعر، هنر او طبيعت سره مينه ولري، زړه يې بايد پاک

وي."....

بيا يې زياته کړه:

..."زما خاوند بايد د زړه له تله پر ما مين وي، سترګې، غوږونه، فکر، ژبه او حواس يې بايد ټول ما ته متوجه وي"....

ومې ويل:

"کاشکې ټول بڼکلي ستاسو غوندې لږه توقع لرلای او قانع وای"....

"هو! زما هيله همدا ده چې خاوند مې بڼايسته، خوږاروا او هنرپال وي، دا ټول تر وروستي شرط قربانوم، يانې له هغه څخه د قدردانې، وفا او مينې پرته بل څه نه غواړم. نو ځکه مې مېچل چې بدرنگه هم دی او بدذوقه هم، ومانه.

هغه راسره ومنله چې د مينې په زور به د نورو نيمګړتياوو جبران کوي، گومان مې وکړ چې زما د بڼکلا، عفت او مينې قدر به وکړي."

ومې پوښتل:

"ولې مېچل پر خپل قول وفا نه کوي؟"

"څه ووايم... څه ووايم... خو تا په خپلو سترګو ونه ليدل، ته د هغه د بېوفايې شاهد نه وي؟!"

په ژورو سوچونو کې لارم، چې مېچل څه بېوفايي وکړه، پوه نه شوم.

ومې پوښتل:

"ما خو له هغه څخه داسې حرکت ونه لید چې بېوفایي یې ونیسي"....

ترخه موسکا یې وکړه او ویې ویل:

"هغو ښځو ته دې د مېچل کتل ونه لیدل، تا ونه لیدل چې هغې نجلۍ ته یې څنگه تر سترگو لاندې کتل، بیا اوچت شو او له هغې سره ونځېد؟!"

ومې ویل:

"زما د مېچل سترگو ته پام نه و."

ویې ویل:

"نو چیرې وړک وې؟"

ومې ویل:

"یوازې مې تاسو ته پام و."

"_دا څنگه امکان لري چې یو نارینه دې شا وخوا نجونو ته پام ونه وکړي او د زړه له کومې د خپلې معشوقې په وړاندې ناست وي."

"_ما خو یوازې تاسو ته کتل او بس! ځکه چې نن شپه مې د خپلو هیلو پر پاڼه هغه انځور شوې ښکلا په حقیقي بڼه ولیده."

ویې ویل:

"ایا امکان لري چې د نن شپې په شان د تل لپاره له خپلې معشوقې پرته بل چا ته سترگې وانه پورې؟ او له خپلې مېرمنې پرته له بل چا سره ونه ناڅې؟"

د دې هېښوونکې غوښتنې په وړاندې یو څه غلی پاتې شوم او ومې ویل:

..."البته، کېدی شي."

لکه زه چې هلته نه يم او څه نه اورم. له ځانه یې وپوښتل:

"دا رښتیا ده؟ تر دومره ډېرو درواغو ایا کېدی شي سړی دا خبره ومني؟"

ومې ویل:

"گومان کوم اوس به مېچل له نخا څخه راستون شوی وي او ما ته به دومره وخت رانه کړي چې تا ته د الیس کیسه وکړم."

اوچته شوه او وپي ويل:

"څه چې څو، د هغې دنگې ونې په تیاره خوا کښېنو چې مېچل مو پیدا نه کړي."

لاړو او پر اوږدې څوکی یو بل ته مخامخ کښېناستو، د دې پر ځای چې زه د الیس کیسه ورته وکړم، هغې خپل برخلیک راته پیل کړ. چې له دوو ځوانانو سره یې کوژده وکړه، وروسته له مېچل سره اشنا شوه، خو یوه هم هغه صدق او رښتینولې نه درلوده، لکه دې چې غوښت.

څرنگه چې ما خپله رښتینولې او صدق بشپړ لیده او هغې چې پر خپل خاوند څه شرایط ایښودل، په ما کې وو.

بېواکه مې وویل:

"بیا نو روزگار ولې مور دوه لالهانده کسان ژر نه سره یو ځای کول؟ طبیعت ولې هغه جوړی چې یو بل ته ډېر غوره وي، سره لیرې ساتي؟"

په دې وخت کې مېچل بڼ ته راغی، د هغو درېیو راځوړندو مرو د وېرې او سړې هوا له کبله یې خپلې اوږې سره نژدې کړې او بېرته لاړ. د هغه په تلو سره لیدا هوسا شوه او په لږزانده غږ یې وویل:

"کاشکې ته رښتینی واوسې او دروغجن ونه خپژې، که د خدای (ﷻ) رضا وه، ته هماغه هلك یې چې زما لپاره له جنت څخه رالېږل شوی یې."

لکه یوه کلکه خپېره چې مې پر مخ لگېدلې وي، د بدن ټوله وینه مې سر ته راغله، اوچت شوم او ومې ويل:

"دا اول ځل دی چې یو څوک ما ته دروغجن وایي... که تاسې نارینه وای، دا ښکښل به مې نه شوه زغملای."

زما لاس یې ونيو او وپي ويل:

"لکه چې تر دومره زیاتو کړاوونو او خواریو وروسته مې خپل ورك مين وموند... راځه چې له دې ځایه لاړ شو."

د ماشومانو غوندې غلي، پرته له دې چې له مېچل سره خدای په امانی وکړو، له هغه کور او باغ څخه یوه هوټل ته لاړو. کله چې یې د الیس کیسه راڅخه واورېده، عاشقانه نظر یې راباندې واچاوه او وپي ويل:

"دا ځل به مې تېروتنه نه وي کړې، خو نه... معلومه نه ده چې پر تا گرانه یم او که نه!"

ومې پوښتله:

"پر تا گران یم؟"

"_ته هماغه یې چې ما یې هیله درلوده، امکان لري چې یو چا ته دې خپله پوره شوې هیله گرانه نه وي!"

له حیرانۍ سره مې وپوښتل:

"تا زما لپاره له شتمن مېچل څخه لاس واخیست؟"

په حسرت سره یې سر وښوراوه او زیاته یې کړه:

"ما له مېچل څخه وفا غوښته، نه شتمني! ما ښکلا او هنرپوهنه هم تر وفا قربان کړه، خو تا ولیدل چې هغه یې هم نه درلوده."

ومې ویل:

"خو زه غریب یم."

زما لاس یې ونيو او ویې ویل:

"د دنیا ټول شته ستا د بهساري جمال، هنرپالې اروا او وفاداره زړه په اندازه ارزښت نه لري."

ومې ویل:

"دا ټول ستا پښو ته درغورځوم."

زه یوازې هغه شپه په هغه هوټل کې د جنت په مانا وپوهېدم، مور په یوه ساعت کې د ټول عمر په اندازه مینه وکړه، داسې تړون مې ورسره وکړ، لکه طبیعت یې د قوانینو په ټینګولو کې له خدای (ځ) سره کړې ده.

☒☒☒

کور ته چې راتلم د مینې په نشه مست وم، مور ته مې ټوله کیسه وکړه، تر لږ فکر وروسته یې سر اوچت کړ او ویې ویل:

"زه په دې نړۍ کې ستا له نېکمرغۍ پرته بله هیله نه لرم، خو افسوس چې ستا د نېکمرغۍ اسباب نه شم دربرابرولاى، ځکه چې نېکمرغي د زړه په لاس کې ده او ستا زړه زما په فرمان کې نه دی."

پرېشانه شوم، ومې ویل:

"په دې انتخاب کې کوم عیب وینې؟ تر لیدا بله ښه نجلۍ در معلومه ده؟"

"زه نه غواړم چې خپله عقیده او خوښه پر تا دروټیم، یا بل چا ته گوته ونیسم."

زاری مې وکړې:

"د خدای لپاره هر څه چې دې په زړه کې درگرځي راته وېې وایه، دا خو زما د ژوند کیسه ده، قربانې ورکړه او له اخلاقي اصولو پښه واړوه."

یو څه غلې شوه، بیا یې وویل:

"ته ښه وایې، هغه څه چې ورباندې پوهېږم که یې درته ونه وایم، لکه تر غیبت لویه گناه مې چې کړې وي."

ومې ویل:

"ووايه، ته له هرې گناه څخه پاکه یې."

وېې ویل:

"زه چې څومره تجربه لرمه، لیدا ډېره حسوده او بدگومانه نجلۍ ده، تا هېڅکله هم زموږ په کور کې دا بدمرغي نه ده لیدلې او د حسادت له زهر څخه نه یې خبر چې څومره وژونکي دي."

ومې ویل:

"مور جانې! مین که حسود نه وي، مین نه دی."

"منم چې حسادت د مینې مالگه ده، خو که تر حد زیات شي، دغه مالگه بیا سړی بدمرغه کوي."

"که څه هم دا غوښتنه راته حیرانوونکې ښکاري چې راته وېې ویل: له بل چا سره به نه ناڅې، خو دا خپله د مینې پر توندوالي دلالت کوي. زه یې د سر په سترگو منم."

مورجانې! پرېږده چې لیدا راسره مینه وکړي او په بدل کې زما څخه دغه ډول ساده غوښتنې ولري، ته خو ما پېژنې، له ما او زما له وفا څخه هم خبره یې، که د لیدا غوندې ښکلې معشوقه راڅخه وغواړي چې له بل چا سره ونه ناڅم، ما ته گرانه خبره نه ده."

وېې ویل:

"هیله لرم د مینې دغه پرېشته چې د حسادت لوی دېو به زېږوي، وړاندې تر دې چې دغه دېو په ستم او ظلم لاس پورې کړي، په زانگو کې ومري."

ومي خندل او مې ويل:

"که ستا اندېښنه له همدې کبله وي او بله نيوکه نه لرې، بېغمه اوسه، د ليدا اوشکې به لکه پر چمن چې باران واورې، زما خاطر زيات راوغوروي."

يوه شېبه دواړه غلي وو. ما ليدا په خيال کې لیده چې زما دغه دفاع اورې او د خوښۍ خندا کوي. په زړه کې مې ويل:

"ای بېسارې معشوقې! مه وپرېره، څومره چې کولای شې حسوده واوسه، که زما په باب هم حسوده واوسې، زه تر ځان تېر يم."

ناڅاپه مې د مور له خولې څخه د مادلن نوم واورېد، زه ورته ځير شوم، خو هر څه چې مې انتظار وکېښ، بله خبره يې ونه کړه.

په خندا سره مې وپوښتله:

"د مادلن له يادولو څخه دې مقصد څه و؟ ښايي غواړې ووايې چې مادلن ښه نجلۍ ده، هېڅ حسوده نه ده، ستا سره مينه لري... هو! ښايي مادلن حسوده نه وي، نو دا په خپله ثابتوي چې زما سره مينه نه لري! ځکه چې اوس له خپل کوژدن سره په عيش او خوشحالي اخته ده، له خپل پلار څخه په ورياتي شتو باندې په حساب اخته ده."

مور مې اسوبلی وکېښ او ويې ويل:

"افسوس چې تا مادلن نه ده پېژندلې، زه نه وایم چې ستا سره مينه لري يا نه، نه غواړم ستا په احساساتو کې لاسوهنه وکړم، خو زړه مې غواړي مادلن ښه وپېژنې، پر تا د بې پروايۍ له کبله نيوکه نه کوم، زيات لوی خلک شته چې گلونه ساتي، خو نه يې ويني. د فکر زيات خاوندان له يو چا سره يو کال تېروي، خو نه يې پېژني، افسوس کوم چې تا پر دومره ښېگڼو سربېره مادلن، چې ډېره درنژدې هم وه، ونه پېژانده."

دغه ارام او سنگين ظاهري وجود چې د سيند غوندې ارام دی، بيا يې هم يو لوی توپان يې په خپله سينه کې پټ کړی، د مادلن په زړه کې هم شور او مينه پټه ده چې يوازې په شاعرانو او نازک مزاجه خلکو کې پيدا کېږي، د دې نجلۍ په وجود کې هغه او سوز او مينه پټه ده، چې شاعران ښکلو شعرونو ته هڅوي او سندري جوړوونکي د اسماني سندرو غږولو ته.

مادلن، د يوه حساس شاعر غوندې په يوې مينه ناکې خبرې په زړه کې يو دېوان شعر جوړوي، آن ناڅرگنده مينه هم د مينې په قوت رامنځته کوي او په خپله هيله يې بدلوي. ناشونې خبره ده چې مادلن دې له ښکلا سره مينه ونه لري او پر نېکۍ دې مينه نه وي.

د هغې ښکلاپاله او حساسه اروا د ښکلا او ښېگڼو تر ټولو پټ رمز او سبق تر پایه لولي، خو ته تمه لرې چې د غرور او درناوي دغه غر مات شي او د بل چا پښو ته توی شي، یا دغه گل د بل چا لاس ته ولوېږي "....!"

نه مې غوښتل چې د مور په خبرو مې پوه شم، دومره پر لیدا مین وم، چې ذهن ته مې بله خبره نه پرېوته، د هغې زړه راکښونکي مخ ټوله نړۍ پوښلې وه او له هغې پرته مې د بل چا صورت نه لیده.

د مور تر خبرو ورسته چې هم د ما دلن ستاینه وه، هم زما ملامتیا، اوچت شوم او د ستړیا په پلمه خپلې کوټې ته لاړم.

☒ ☒ ☒

د دې لپاره چې ځان د هرې گناه او خطا له عذاب څخه خلاص کړم او خپل زړه په یوه وار لیدا ته وسپارم، د شپې مې څو ساعته فکر وکړ، ډېره خواري مې وگالله. اخر وتوانېدم چې د ما دلن ملامتیاوې او خطاوې لویې او د نه بخښلو وړ انځور کړم .

سبا ته لاړم چې وروستی خبره ورته وکړم او وجدان له دې کړاو څخه هوسا کړم. څو ورځې کېدې چې نه مو وو سره لیدلي، په لومړي نظر متوجه شوم چې هغه ښکلې سترگې او مهربانه نظرونه، هغه آرام چلند او حرکات بدل شوي، بې پروايي او گستاخي یې خپله کړې وه.

خوشحاله شوم چې تېروتنه مې نه ده کړې او ځان ته مې حق ورکړ چې حقیقت ورته ووايم. کښېناستو، زه د مطلب د پیلولو لپاره په پلمې پسې گرځېدم، خو هغې موسکا وکړه او ویې ویل:

"خبر یې چې زما او د موريس کوژده وشوه؟"

ومې ویل:

"زه هم راغلم چې له لیدا سره مې د خپلې کوژدې خبر درکړم."

ویې ویل:

"مبارك دې وي، ستاسو په شان ښکلی ځوان باید همداسې ښکلې جوړه ولري."

حیران شوم، ومې پوښتل:

"تاسو هغه لیدلي ده؟"

يو څه چوپه پاتې شوه، بيا يې زياته كړه:

"نه مې ده ليدلې، خو باور لرم چې ستاسو ښكلا خوښوونكي زړه به خامخا ښكلې نجلۍ خوښوي."

په كنايه كې مې ورغبرگه كړه:

"تاسې هم په ښكلا خوښونه كې تر ما كمه نه ياست، له دې كبله مو په ټولو كې موريس وټاكه."

موسكۍ شوه او خبره يې بلې خوا ته وغزوله. كه څه هم ومې نه شول كړاى هغه ملامتياوې او ترخې خبرې ورته وكړم، خو خبرې اترې او حركات مو كرار_ كرار پردي او رسمي شول. لكه چې يو بل ته وايو:

"دا مو وروستۍ ليدنه ده."

اوچت شوم، لكه مرغه چې له قفس څخه ازاد شوى وي، د ماډلن دوى له كوره ووتم او ليدا ته لاړم.

يو مرغه چې له قفس څخه ازاد شي او سمسور بڼې ته لاړ شي، څه حالت به لري؟ زه هم هماغسې وم. لكه پاك خداى (ﷺ) چې يو بل ته پيدا كړي يو، داسې خبره، رمز او كاته مو نه درلودل چې له يو بله پټ وي، لكه له ډېرو كلونو چې يو بل سره پېژنو او پر يو بل مينان يو. ځكه له وصاله پرته مو بله هيله نه درلوده، نه مو غوښتل چې د مادي ژوند په اړه مو كومه خبره ستونى تريخ كړي، لكه په جنت كې چې يو، نه مو د خوراك غم كاوه، نه د جامو .

ژمنه مو وكړه چې راروانه اوونۍ به ... ايالت ته ځو او هلته به له دود _ دستور سره سم واده كوو.

كله چې مو خداى په امانى كاوه، ليدا يو سوړ اسوېلى وكېښ.

ومې پوښتله:

"ولې اسوېلى كارې؟"

ويې ويل:

"ووېرېدم چې تر بلې اوونۍ په زرگونو نجونو ته ونه گوري...."

ومې خندل او لاس مې ورمچ كړ، منډه مې كړه چې دغه زېرى مې پر مور باندې هم وكړم.

☒ ☒ ☒

له بده مرغه، هغه شپه مې مور زياته ناروغه وه، آن ما ته يې سترگې هم پرانښتې. سبا ته مې د ډاكټر په غوښتنه روغتون ته يووړه او بستر مې كړه، كه د ليدا د ليدو ذوق نه واى ښايي پر ما به د مور د ناروغۍ له كبله ډېرې

سختې شېبې راتلای، له روغتون څخه به مې چې څه غمونه له ځانه سره وړل، ټول به مې د لیدا په خوږه مینه کې هېرېدل.

هر هوټل ته به چې تلو، ټولې سترگې به مور ته راواوښتې، کله چې به د کومې هندارې له مخې تېرېدو، بېواکه به درېدو، یو بل ته به مو وخنډل او د یو بل په ستاینه به مو پیل کړه. ټول کار مو مینه او مستي وه. تل به مو د یو بل ښایست ستایه او سره بوخت به وو.

لیدا به هره ورځ زما د مینې تېرې کیسې پوښتلې، ما به هم د مادلن او الیس یوه- یوه کیسه ورته وکړه، هغې به بیا پوښتنې کولې او ویل به یې:

"زه له هغوی څخه وېرېږم، هسې نه چې د هغوی وېدې مینې دې بیا په زړه کې راژوندی شي او زموږ د هستۍ درمند ونه سوځي".

زه به د هغې دې بېځایه وېرې ته حیرانېدم، څرنگه چې د هغې د مینې او لېوالتیا خبره هم وه، نو خپله حیرانتیا به مې پټه ساتله، د دغسې یوې معشوقې په لرلو مې ویاړ کاوه.

د لیدا پلار د ترکانۍ (نجاری) یوه کارخانه درلوده، شتمن او هوسیا سړی و. له خدایه یې غوښتل چې لور یې لیدا، له شتمن مېچل سره واده وکړي، لیدا باور درلود چې پلار به یې ما په زومولۍ ونه مني، ځکه چې غریب وم. له دې کبله مو پرېکړه وکړه چې... ایالت ته لاړ شو او په ازاده توگه واده وکړو.

غوښتل مې تر واده وړاندې زما ناروغه مور، چې په روغتون کې پرته وه لیدا وگوري او مور ته د خیر دعا هم راکړي. خو مور مې وویل:

"زه نه غواړم چې لیدا مې په دې حال کې وگوري".

کله چې مې وویل:

"سبا ته د واده لپاره... ایالت ته ځو".

اوبښکې یې روانې شوې او تر څه ژړا وروسته یې وکولای شول خبرې وکړي.

ویې ویل:

"زه له خدایه یوازې همدا غواړم چې تا ته صبر، نېکمرغي او سرلوري درکړي".

سترگې یې بندې کړې او مخ یې راڅخه واړاوه. کرار مې لاس ورمچ کړ او لاړم.

☒☒☒

زما درېيو ملگرو په خپل لگښت له ما او ليدا سره د سفر موزې په پښو کړې، چې زموږ د واده په مراسمو کې گډون وکړي. زموږ وسايل لږ وو، د لويو مراسمو امکانات نه درلودل، بله دا چې هره ورځ مې بايد له روغتون څخه د مور خبر اخیست. پرېکړه مو وکړه کله چې د واده مراسم تر سره شول ژر به راستنېږو، خو يوه عجيبه پېښه وشوه چې زموږ پلان يې راخراب کړ او زما په ذهن کې يې يو تور خاپ پرېښود:

کيسه داسې ده، چې... ښار ته ننوتو، يو څه وځنډېدو، يوه باغ ته لاړو او پر څو کيو کښېناستو، يوه ملگرې مې چې جيمي نومېده ناڅاپه زموږ له څنگه اوچت شو او په بله څوکۍ کې د يوه سپين ږيري څنگ ته کښېناست. څرنگه چې زيات شوخ و، وړاندې تر دې چې د هغه په موخه وپوهېږو، ومو خندل او خوشحاله شوو. يو پاو وخت لا نه و تېر شوی چې له سپين ږيري سره راغی او ويې ويل:

"ما د سترگو تر کونجو وليدل، پوه شوم چې دغه سپن ږيري پر ليدا زړه بايللی."

ومې ويل:

"دا نجلی مې خور ده، تر اوسه لا نکاح نه ده تړل شوې، کېدی شي تا ته يې درکړم."

سپين ږيري وخندل او ويې ويل:

"که ځوان وای، ستا دا مينه به مې منلای، خو رښتيا وایم ما تر اوسه داسې ښکلې نجلی نه وه ليدلې، زما لپاره دا خوند را کوي چې دغه ښه راشم او له هغو ځوانانو سره مرسته وکړم چې د واده تياری نيسي."

جيمي وويل:

"دی هم هماغسې ښکلې ځوان دی، دوی چې څومره پيسې درلودلې، ټولې يې پر دغو بدرنگو قوارو لگولي او اوسني نقابونه يې رانيولي دي."

سپين ږيري وخندل او د واده لگښت يې پر خپله غاړه واخیست، ما چې هرڅومره ټينگار وکړ او د مور ناروغي مې پلمه کړه، چا راسره ونه منله، ويل به يې:

"موږ به هر ساعت له روغتون څخه خبر اخلو."

ډېر خوندور جشن تر سره شو، زموږ د کوربه په بلنه تر سلو زيات نابنده کسان واده ته راغلي وو، ښځې او نارينه زما او د ليدا پر شا وخوا راټول شوي وو او موږ ته يې مبارکۍ را کولې، زموږ د ښکلا ستاينه يې کوله. يو ځوان راغی او له ليدا څخه يې د نڅا غوښتنه وکړه، خو هغې عذر وغوښت، د بل چا هيله يې هم ونه منله.

ورو مې وويل:

"ولې نه ورسره ناڅې؟ زه غواړم ته يو څوک وټاکې، په دې توگه به زه له يوې سره وناڅم."

په غوسه شوه:

"ولې موږ څه پرېکړه سره کړې وه، هېره دې شوه؟ موږ نه وو ويلي چې له يو بل پرته به بل چا ته نه گورو؟"

ومې ويل:

"ته رښتيا وايې، راځه چې دواړه په گډه وناڅو."

يو بل مو ټينگ په غېږ کې ونيول او په نڅا مو پيل وکړ، خو زه داسې وم، لکه چا چې په زنځيرونو تړلی يم... له نېکه هغه زنځير د ليدا په ښکلو منگولو کې و.

موږ دواړو په نڅا کې لاسبري لرله، خلکو موږ ته خوشحالي کوله.

خو دا چې موږ تل يو بل سره نڅېدو حيران وو، ځکه چې موږ له بل چا سره نڅا نه کوله.

هغه خوښي او عيش تر سهاره وغزېد، که څه هم تر سهاره مې دوه ځلې د مور په اړه ښه خبرونه ترلاسه کړل، خو بيا مې هم په زړه کې يو پټ شور گډ و. پر شوگير او ژړا سربېره مې غوښتل بېرته کور ته لاړ شو. خو کوربه، جيمي، ليدا او نورو ملگرو مې مخنيوی وکړ، زما له مور څخه يې اجازه واخيسته چې دوې ورځې نورې هم تېرې کړو.

سپين ږيري موږ ټول د تفرېح او چکر لپاره د سيندغاړې او ځنگله ته چې ښار ته نژدې و، بوتلو.

☒☒☒

تر درېيو ورځو وروسته خپل ښار ته راستانه شوو، ليدا خپلې دندې ته لاړه، زه خپل کور ته، غوښتل مې جامې بدلې کړم او يو ځل روغتون ته سر ورنښکاره کړم، بيا اجازه واخلم او ليدا کور ته راولم.

ور مې پرانیست ټکان مې وخوړ. د کور دالېز تیاره و! پردې هم راکش شوي وې! څراغ مې بل کړ، د دالېز په مخ کې د پراته مېز پر سر مې یو پاکټ ولید چې شاوخوا یې توره لیکه راکش شوې وه، زړه مې په زوره ودرزېد. په لږزنده لاس مې لیک پرانیست، د ماډلن خط و، لیکلي یې وو:

"گرانه ویلیامه! نه پوهېږم لومړی باید تا ته ډاډگېر نه درکړم که مبارکي؟ خو زړور نارینه لومړی له سختیو سره ډغرې وهي .

هو! روزگار تر ټولو لویه بدمرغي درپه برخه کړه!... رښتیا ده چې ټولې میندې مري، خو ستا مور له نورو څخه بېله وه. ستا لپاره ملگرې، رهبره، غمخوره، بخت، اقبال، سترگې، څراغ او رڼا وه. د ټولو مور وه، لکه لمر او باران، بې منته به هر چا ته رسېده. یوازې تا ته ډاډ نه درکوم، بلکې ځان ته هم، هر چا ته چې یو ځل یې لیدلې وه او د هغې د اروا عطر یې بوی کړی و.

هر چا به چې د هغې آرام چلند، موسکې سترگې لیدې او هغه نرم غږ به یې اورېده، خپله ټوله غوسه او غم به یې هېراوه! هر چا به چې هغه موزون اندام، ښکلې صورت او پرانیستې ټنډه لیده، د اروا مرغه به یې د هر غم له بنده خلاصېده، هر چا به چې د هغې له خبرو او نصیحتونو څخه گټه اخیسته، لکه د خپلو ستونزو کیلي یې چې تر لاسه کړې وي، هر غم به ورته خوشحالي جوړېده، هره کینه او بدې به مینه او نېکي .

تا ته به پوښتنه پیداکېږي چې زه ولې هغه جنتي وجود درته ستایم، د دې لپاره چې ته د جلال، وقار، درناوي او د نېکي هغه غره ته دومره ورنژدې وې چې نه دې شول کولای سر تر پښو یې وویښې، زه لیري وم ځکه مې ټوله لیده. آیا ته پوهېدې چې هغه ولې ورځ تر ورځې ناروغه کېده؟ راشه درته ویې وایم:

د دې لپاره چې ستا د خوښې وړ هنري اثار ونه پلوري، د شپې به یې په کور کې کار کاوه او مزدوري به یې اخیسته، یانې خپل ځان یې ذره- ذره تر تا قرباناوه، خو نه یې غوښتل چې ته پوه شې. هغې خپل راز یوازې ما ته وایه.

ته یې په زړه پوهېدې چې څومره یې ستا د نېکمرغۍ او سرلوړۍ هیله درلوده؟ په دې زه پوهېدمه، پوهېږم چې څومره سوز او کړاو یې گاله. نه یې غوښتل چې تا، ستا د خوښې خلاف کار ته وهڅوي، په یوه نظر به یې بدۍ او ښېگڼې پېژندې، خو نه یې غوښتل چې خوله پرانیزي. زه په دې ټولو پوهېدمه، ځکه چې د راز محرمه یې ومه. زما لپاره همدا ویاړ دی، چې د راز داسې یوه محرمه مې درلوده. زما ویاړ او تسلي همدومره ده چې دغسې یوه نېک او سپېڅلي موجود په خپلې همرازۍ منلې ومه .

موږ به که هره ورځ نه سره لیدل، د ټلیفون له لارې به مو خواله کوله، د خپل زړه ټولې خبرې یې ما ته کولې، د خیال یوازې محور یې ته وې، تل به ستا په سوچ کې وه او ستا په اړه به یې خبرې کولې، یا به یې زما سره مشوره کوله.

ما هم د هغې غوندې نظريه درلوده، تل به مې ويل: پر پرده ويليام په ژوند کې خپلواک وي او په خپله خوښه ځان ته د ژوند ملگرې وټاکي، تل به مې غوښتل چې زما په باب څه ونه وايي، ځکه ما ويل پر پرده ته په خپلو خيالونو کې زما په نسبت شکمن واوسې .

هره ورځ به مې په روغتون کې د هغې خبر اخیست، په دې وروستيو شپو کې به يې تر سهاره سر ته ناسته وم. ستا د واده شپه، د هغې وروستۍ شپه وه، کشيش راغی، دعا يې ولوسته، بېرته لاړ .

په هغو وروستيو شپو کې يې وويل:

"ويليام ته ټليفون وکړه او ورته ووايه چې زه ښه يم. نه غواړمه چې زما د مړينې له کبله يې د واده جشن خراب شي، کاشکې زه سل واړه مړه وای، خو چې د ويليام دغه تړون نېکمرغه کېدای."

سبا دې د مور غوښتنه له اسمانونو څخه راوړسېده، تا ته مې ټليفون وکړ چې دوې نورې ورځې هم پاتې شې، نه مې غوښتل د مور په مرگ دې عيش خراب شي، ما يې د جنازې ټول مراسم په خپل لگښت، څنگه چې له هغې سره ښايېدل، تر سره کړل. د هغې په جنازې پسې په سلگونو کسان روان وو، ما ستا پر ځای د هغې پر خاورې اوښکې تويې کړې، د هغې قبر مې د هديرې په لور ځای کې جوړ کړ، چې وکولای شي له هغه ځايه تا وويني!

يوه پلورنځي ته مې پيسې ورکړې، چې له ښو مرمرو څخه د هغې يوه مجسمه جوړه کړي، کله چې جوړه شوه، ته يې د مراسمو او دود له مخې هلته ودروله.

هيله لرم چې خدای (ﷻ) د رحمت يو پرېشته راولېږي، چې پر تا د دې مصيبت زغم اسانه کړي. هيله لرم د رحمت او نېکمرغۍ پرېشته " ليدا " ستا لپاره داسې مېرمن وي چې ژوند دې نېکمرغه کړي. که داسې وي، خو درته مبارکي وایم.

ته ښه، نازنين او د نېکمرغۍ وړ يې. ستا د فطرت گل له نېکۍ څخه راټوکېدلی، که ته مغروره شې او زياتې ناوړه غوښتنې ولرې، ستا گناه نه ده، دا د طبيعت گناه ده چې ته يې تر ټولو ښکلی پيدا کړی يې .

پوهېږم چې پر ما دې هم زياتې گوتنيونې کړي، ته دومره ښه وې چې زړه نه دې غوښتل زما تر ټولو رښتيني عيب راته په گوته کړې او راته ووايې چې ته بدرنگه يې! نورې خطاوې دې پلمه کړې او غوښتل دې، چې زما زړه ازار نه شي.

هو! پوهېږم ته ډېر ښه يې، ځکه چې ډېر وخت دې انتظار وايست، چې زه د حورې غوندې شم او ستا ښکلا ته هم کوم زيان ونه رسېږي، نه دې د خپل زړه غوښتنه لږه کړه، په ما دې قناعت ونه کړ .

پوهېرم چې زړه دې راباندې سوځي، پر ما دې ځکه ملامتي راپرولې، چې هم ما نېکمرغه، هم ځان پر حق وگڼې، گڼې ښه پوهېرې چې ما هېڅکله هم موريس د واده لپاره نه و ټاکلی، له تا پرته به له بل چا سره مينه ونه لرمه او په زړه کې به يې نه ساتمه.

خو زړه دې ډاډه ساته، ځکه زه خپلې هيلې ته رسېدلې يم، پر تا مينه يم، زه دې د خپل وجود بڼ ته بوتلمه او ما ننداره وکړه، زما ارمان پوره شو. ما له دغه باغ څخه د ټول عمر لپاره خپل زړه او سترگې له ښکلا څخه ډکې کړي، نور نو له دنيا څخه څه نه غواړمه: له هغه مينه ناک صورت، پاروونکو سترگو، خوږې اروا څخه چې شعر، نوا او سرور په کې ورگډ دی، بله څه غوښتنه ولرمه؟

څومره چې روزگار تا پوهوي، دغه شعر او نوا هومره خوږه کېږي. له تا څخه مې ډېر يادگارونه ترلاسه کړي، چې ټول عمر به ورسره خوشحاله يم. ډېرې شپې به ستا په ياد اوچتېرمه، هغه خبرې مې چې درسره کړي يا مې اورېدلي، بيا واييمه او اورمه به يې. څومره ډېرې ورځې به ستا په ياد، دښتو، ځنگلونو او سيندونو ته لاره شمه، د هغوی د زړه دردونه به اورمه، د مرغانو له

زمزمو، د نسيم له پستو ورمو او د ونو له سازونو سره به همنوايي کومه...

زما پر حال دې بايد رخه راشي، ځکه چې بدرنگه خلك يوازې د مينې په يو څو شېبو پوهېږي، د غمونو له زغم او له هغو سره په گوزاره کې ډېر خوند اخلي، خو پر خپلې ښکلا مغروره خلك ترې بې برخې دي.

ته زما يې زما او ستا ارواوو سره واده کړی، هېڅ قانون او ځواک نه شي کولای دغه روحاني واده باطل کړي. څومره ښه دې وکړل چې زه دې ونه کړم، که دا خطا دې کړې وای، زه به له دغې اسماني مينې څخه بې برخې وم. ځکه، ته لا د اروا ښکلا نه وينې او په ظاهر کې ښکېل يې. هغه څه دې چې غوښتل، په ما کې دې ونه موندل، تا به په د غوسې له کبله زما بدن او اروا راوژله. خو زه اوس تر پخوا زياته راژوندۍ شوې يم، ځکه نو ښکلاوې او ښېگڼې تر پخوا رڼې وينم او ستا غږ تر پخوا ښه اورم.

پخوا مې هېڅکله اوښکې نه وې تويې کړي، گومان مې کاوه زما سترگې د مينې او شفقت دنيا ته لاره نه لري، يا مې په سينه کې کانی دی چې دغې چينې ته مې نه ورپرېږدي، خو تا چې پر سينه سوک راکړ، هغه کانی يې مات کړی او هغه چينه تاند شوې ده، چې بيا به نه درېږي، په دې پاکو او رڼو اوبو به زما په وجود کې څومره گلونه او چمنونه راشنه شي!

ښايي راته ووايې: هغه وخت چې سره نژدې وو ولې دې په دې اړه خبرې نه کولې! هغه ځکه چې په غمونو کې کړېدل، نينې کېدل او څه نه ويل، د ځانغوښتنې له تخت څخه کېښته کېدل، زما لپاره ډېر ارزښتمن وو. ما ويل:

هېڅکله به هم په دې نړۍ کې له چا څخه گيله ونه کړم. ما ويل کله چې بلې دنيا ته لارم سر به مې د مور پر زنگون
ږدم او زارۍ به ورته کوم، چې ای مورې! زه دې ولې بدرنگه وزېږولم، ولې دې دومره نازکبين زړه راکړ...!

دا دی اوس تا ته ژاړم او شکایت درته کومه، خو له نېکه مرغه چې بيا به دې ونه وينمه، چې درڅخه وشرمېرم، کله
چې دغه ليک لولې، زه به له دې ښاره تللې يم او تا ته به مې يوه نخښه هم په لاس درنه شي. ستا مينه له ځان سره
گرځوم، چې نوره هم شاعرانه شي. د سيندونو، ساراوو، هېوادونو، خلکو، عادتونو، دودونو او رواجونو په ليدلو سره
لويوالی ومومي، ښايي داسې پېښې وشي چې زما مينه له خطرونو سره مخ کړي، داسې خطرونه چې د کيسه کولو وړ
نه وي او زما يادگار د خلکو په سينو کې خوندي پاتې شي.

يو کال وروسته به انجنير شې او کار به پيدا کړې. ځکه چې مور دې ډېره قرباني نه شي ورکولای، چې شپه و ورځ
درته کار وکړي او پيسې وگټي، بيا د کمزورۍ او ناتوانۍ له کبله خپل ژوند له لاسه ورکړي...

له دغه ليک سره ستا او ستا د مېرمنې لپاره ... روپيو يوه حواله هم مله کوم. تا ته څرگنده ده چې پلار مې شتمن
و، ما ته يې ډېر شته په ميراث راپاتې دي، نو په دې توگه دغه پيسې په ډاډه زړه راڅخه ومنه.

پر دې مېز په يوه ډبلي کې د ليدا د غاړې لپاره يو الماس هم ږدم، چې په ليدو يې ما ياده کړې.

بله چاره نه لرم، بايد ووايم چې مور دې تر مړينې يوه شپه مخکې په ډېر زحمت سره سترگې پرانيستې او ويې ويل:

"ويليام ته ووايه د خپلې مېرمنې د بدگوماني او حسادت ناروغي دې تداوي کړي، که داسې ونه کړي زما اروا به
ورته په اندېښنه کې وي."

زه هم هره ورځ د کليسا په کونج، يا په سارا او ځنگل کې خدای ته دعا کوم چې تا د حسادت له بلا څخه وساتي.

ستا لاس په دعا دوسته ماډلن.

لاسلېک

☒☒☒

يو وخت په خود شوم او پام مې شو چې په لاس کې مې يو کاغذ دی او په دالېز کې ولاړ يم! پوه شوم چې مور مې
مړه شوې ده. ماډلن هيڅکله هم د موريس کوژدنه نه ده او اوس هم زما د مينې په اور کې ډاگونو ته وتلې ده!
حيران شوم چې ولې مې اوبښکې نه بهېږي، ولې مې د غوسې او شرم له کبله اروا نه الوزي، ولې نه شم کولای په پښو
ودرېږم او د مړه جسم غوندي نه رانېږم!

لکه له یوه دېو سره چې یوازې اوسم، له ځانه ووپرېدم، ولرېزېدم، لیدل مې دغه دېو مې د مور په مړینې خوشحاله شوی! د مادلن له تگ څخه خوند اخلي، د مادلن له خوا په پرېښودل شویو پیسو خوشحالیږي، حق پېژندنه او د انسانیت ټولې چارې د لیدا پښو ته اچوي! ځان نه ویني چې په یوه تش کور کې، د مور له مزاحم وجود څخه لیرې د سپوږمۍ غوندې ناوې سره په خوشحالی او عیش اخته دی او د دنیا غم یې هېر کړی دی!

چغې مې کړې:

"ای مورې! خطا مې وکړه، ته مې یوازې پرېښودې او په خپلې خوښۍ پسې لاړم، زه د ځانغوښتنې له کبله پروند شوی وم، نه مې لیدل چې تا خپل ځان د بلې شمعې غوندې سوځاوه! کاشکې دې زه هم له ځانه سره بېولای، چې ما دې پښې مچولای او بخښنه مې درڅخه غوښتلای...."

ای د لوی زړه خاوندې مورې! ای د نېکۍ پرېستې! زه دومره کوچنی يم چې نه شم کولای ستا لویوالی ووینم، تا خو زه لیدلم، ولې دې زما لاسنیوی ونه کړ او زه دې نه اوچتولم، ما ته دې ولې خپله اوچته اروا نه راښووله! ولې دې نه پرېښودم چې زه ستا ټوله ښکلا ووینم او په کې وړک شم! ولې ناڅاپه لاړې او د شرم دغه کړاو دې ما ته پرېښود!

ولې پاتې نه شوې چې لیدلای دې، د غم او پښېمانۍ له کبله مې د وصال شربت څومره ترخه شوي دي! خو ښه دې وکړل چې له ما څخه دې غچ واخیست، ما ته دې چې دا پیسې او سره زر پرې اېښي، چې زما لپاره تر هرې ملامتۍ او ښکنځلو دردوونکي دي...."

په دې ژبه ژرېدم او د زړه خواله مې کوله، خو د نفس دېو مې پر دې خبرو خندېده او غوغا یې جوړوله. د دغې دروني جگړې له کبله مې خپل تعادل له لاسه ورکړی و، یو گام به وړاندې تلم، یو گام شا ته، په مېزونو او الماری مې لاسونه تکیه کول چې ونه لوېږم. غوښتل مې پرده لیرې کړم، دومره په زوره مې کش کړه چې څیرې شوه او لاندې ولوېده. پوه شوم چې نه شم کولای په یوازې ځان خپل قدرت کنټرول کړم، له کوره بهر ووتم، دومره په کوڅو او واټونو کې وگرځېدم چې لیدا له دندې څخه راغله. زما په لیدو حیرانه شوه.

ویې ویل:

"ولې خوابدی یې؟"

"_مور مې مړه شوې ده."

لیدا په څېره کې مې د خدا یوه نړۍ خپه ولیده، خو ژر یې خوله راټوله کړه او ویې ویل:

"بار به مې نور هم سپک شي، ځکه تر دې وروسته به ستا لپاره هم مور یمه، هم مېرمن."

ترمتې یې ونيولم، کور ته راغلو، د مادلن لیک مې چې، پر مېز پروت و ورکړ.

ومې ويل:

"ويې لوله!"

کاغذ يې خېرې کړ او ليرې يې واچاوه، په ژرغونې غږ يې وويل:

"زه نه شم کولای تا ته د يوې نجلی لیک لیکل وزغمم. ته باید پخوانی مینې هېرې کړې."

سترگو ته يې اوبسکې راغلې او له ما څخه يې مخ واپراوه.

که څه هم د ما دلن د لیک د خېرې کېدو په وخت کې زما زړه هم څيرې شو، خو د ليدا اوبسکې هغه ملهم و، چې د زړه پر هغه تپ ولگېد.

ومې ويل:

"نه وينې چې ستا د مینې په مستی کې مې مور له ياده ووتله! زه له تا پرته بله معشوقه نه لرم او له بل چا سره مې مینه نه ده کړې. هغه نورې پخوانی مینې هغه څراغونه وې چې زه يې ستا د مینې تر عبادتخايه راوړسولم."

☒☒☒

په کور کې پرتو مېزونو، څوکیو او نورو شيانو زما د مور پر مرگ ژړل او زما څخه يې د هغې د لاس پالنه غوښته. مور د عیش او کامرانۍ په شراب مست وو، آن دوې-درې ورځې خو له کار او پوهنتون څخه وتښتېدو.

له هغه الماس څخه مې ليدا ته يو امېل جوړ کړ، د يکشنبې په يوه سهار مې چې کلیسا ته تلو ورته ډالی کړ، له خدای څخه مې وغوښتل چې پوښتنه ونه کړي:

"دا دې له کومه کړ؟"

ځکه وپېرېدم چې ونه ځورېږي، خو که پوښتنه يې کولای، باید چې حقیقت مې ورته ویلای، ځکه چې تر هغه وخته مې درواغ نه وو ویلي. نه مې غوښتل چې درواغ دې زموږ جنتي ژوند او مینې ته لار ومومي.

يوه ورځ چې وختي کور ته راغلم، نو د چایو مېز مې په شوق سره اوډلی و. ليدا چې له کاره راغله، نو زما غېږې ته ولوېده، خو د نورو ورځو په پرتله بې مینې او سره ښکارېده، تر لاس مې ونیوله او ومې ويل:

"ووايه، څه کیسه ده؟ کومه ناروغي خو به نه لرې؟"

"_نه! ښايي په ډېر کار به سترې شوې يم."

په غېږ کې مې اوچته کړه او پر کټ مې ځملوله، چای او نور خوراکی توکي مې وروړل، پښه مې ورکښکاروله. چې مخ یې راڅخه واراوه او په ژړا سره اوچته شوه.

خوابدی شوم ومې ویل:

"ووايه، څه غم لرې؟ ما کومه گناه کړې ده؟"

"_زموږ د شرکت رئیس ما ته په بد نظر گوري او ځوروي مې. ما د هغه له کبله له مېچل سره واده ته غاړه کښېښوده، چې د دغه بهرحم سړي له شر څخه خلاصه شمه. اوس څه وکړم؟ ته شتمن نه یې، ما د مور و پلار په خوله نه دي کړي او ستا سره مې واده وکړ، اوس مې هغوی نه پرېږدي، زه باید وسوځم او ژوند وکړم"....

ومې خندل او ومې ویل:

"دا خو اسانه معامله ده، ځکه چې زما د زده کړو تر بشپړېدو پورې پیسې لرو، کله چې مې زده کړې بشپړې شوې، بیا به ښه سرچینه ولرو، تا ته معلومه ده چې اوس هم ځینې شرکتونه ما ته د کار وړاندیز کوي، نو ته به سبا بل سبا د دې کور سازادگی یې، د عمر تر پایه به کار نه کوې."

اوچته شوه او زما غاړې ته یې لاسونه راواچول. ویې ویل:

"له تا پرته، د نړۍ هر نارینه زما بد راځي، نه غواړم چې له بل چا سره اړیکې ولرم"....

هغې ویل او د خوښۍ له کبله یې ژړل. بیا خوشحاله شوو او په عیش مو پیل وکړ.

زما غریبۍ ته د لیدا د اشارې له کبله مې دروند گوزار وخوړ، په وجود کې مې ټول پټ قوت او همت راویښ شو، تر هغه وروسته د زده کړو په کار و بار کې نور هم کارنده شوم. خو؛ له بده مرغه چې لیدا نه پرېښوول، له خپل شوق او ځواک سره سم په کور کې کار وکړم، راتله به او که به مې کتاب لوست، په لاس به یې پټاوه او زما مخ ته به یې عاشقانه نظر اچاوه، یا به یې ټینگ په غېږ کې نیولم او ښکلولم به یې، هر څنگه چې به وو، د کار له مېز څخه به یې لیرې کولم او د لوبې د سامان غوندې به یې لوبې راباندې کولې.

ما ته به یې ویل:

"ته چې څومره ډېر کتاب لولې، زه هومره رنځوره کېږمه، زه غواړم چې یا ویده واوسې، یا غلی کښېښې یا زما سره خبرې وکړې، ځکه کله چې کتاب لولې، داسې انگېرم چې زه دې هېره کړې يم او له بل چا سره خبرې کوې."

☒☒☒

د پوهنځي ملگرو زما او د ليدا د واده په وياړ يوه شپه يو جشن جوړ کړ او مور يې د کال تر ټولو ښکلي زوم او ناوې وبللو، دا چې ليدا د هېچا غوښتنه نه منله او له ما پرته له بل چا سره نه نڅېدله، ټولو نيوکه کوله او لوی جنجال رامنځته شو.

ليدا پر څوکۍ ودرېده او وپې ويل:

"گرانو دوستانو! حيرانېرئ مه او مه خپه کېرئ، که مور له تاسو سره نه نڅېرئ دليل يې دا دی چې مور لا له يو بله نه يو ماړه شوي او نه به ماړه شو. له بده مرغه هېڅکله به هم له تاسو سره ونه ناڅو" ...

يو ټولگيوال مې چې ښه خوندور ځوان و، پر څوکۍ ودرېد او وپې ويل:

"زموږ دا عذر نه خوښوو او د دې اورنۍ مينې په وياړ، جامونه هم څښو، خوزه باور لرم چې راروان کال به په همدغه مېلمستون کې زه له ليدا سره ناڅم"

ټولو لاسونه وپړکول او خوشحالي يې وکړه، بيا يې زموږ يوه ټولگيواله چې ښه سازغږوونکې وه، پيانو ته کېښپنوله او له ما څخه يې د سندرو ويلو هيله وکړه. د ليدا په مينه مې ښه له سوزه ډکه سندره وويله، که مې سندره نه بندولای، اوبښکې به مې تويېدلې.

ټولو ستاينه وکړه او بيا مو بله سندره پيل کړه. وروسته تر دې چې درې څلور نورې سندرې هم وويل شوې، ومې ليدل چې ليدا په يوه کوچ کې ناسته ده او په دواړو لاسونو يې سر ټينگ نيولی، څو کسان يې شاوخوا ولاړ دي. حيران شوم، پوښتنه مې ترې وکړه چې څه خبره ده؟

ويې ويل:

"سر مې ټينگ درد کوي، درځه چې ځو."

په ډېره خواشيني سره مې له ملگرو څخه خداي په امانی واخيست او کور ته راغلو. لارم او دوا مې ورته راوړه. پر کټ پرته وه او ژړل يې.

هر څه چې مې ورته وويل، دارو يې ونه خوړل، پوه شوم چې کوم غم لري، په غېږ کې مې ونيوله او هيله مې ځنې وکړه چې د زړه خبره راته وکړي، چې په څه ځورېدلې ده؟

اخر يې په ژړا او سلگيو کې وويل:

"پرېږده مړه شمه! زه درباندي پوه شومه چې پر هغې نجلۍ مين يې، كنه دومره له سوزه ډكه سندرې به دې نه ويلای! ما په خپلو سترگو وليدل چې هغه د تورو ورېښتانو خاونده نجلۍ هم پر تا مينه ده! ما ونه ليدل، ما ونه ليدل...؟"

گنگس او حيران پاتې وم، چې څه ځواب وركړم. ناڅاپه اوچته شوه او زما سترگو ته ځير شوه. ويې ويل:

"وگوره، څومره وشرمېدې، د خجالت له وجې خبرې لا نه شې كولای!"

ومي ويل:

"زما چوپتيا د شرم له وجې نه ده، بلكې د شوق، خوښۍ او حيرانۍ له كبله ده. ژبه مې له خوشحالي څخه بنده شوې او خوشحالي مې دا ده چې زما ليدا له ما پرته بل چا ته متوجه نه ده او ټول خاطر يې ماته ځير دی! خو حيران په دې يم چې زما دغه اورنۍ مينه ولې دومره لمبې نه لري چې زما جنتي ليدا يې وليدلشي؟"

ويې ويل:

"ستا دې زما پر اورنۍ مينې قسم وي، راته ووايه چې پر هغو نجونو خو به مين نه يې؟"

"_هېڅكله هم نه..."

اوچت شوم، هنداره مې راوړه او ورمې كړه. ومې ويل:

"زه ږوند يم او دا جنتي حوره نه وينم، هغه څوك چې دغه حوره يې په غېږ كې وي او د خداى په مخلوقاتو كې د داسې يوه نعمت په لرلو وياړمن وي، څنگه كولای شي له بل چا سره مينه وكړي؟ هغه به لېونى وي، ته په ما كې د لېونتوب نخښې نه وينې؟"

كرار _ كرار يې ژړا بنده شوه، په خدا راغله او لاسونه يې رانه چاپېر كړل. داسې شپه مو تېره كړه چې په يوه عمر ارزېده.

سبا سهار يې پرې نه بڼودم چې له ځايه اوچت شم، زه هم تسليم شوم، تر دې چې د پوهنځي وخت تېر شو، اوچته شوه د سهار چاى يې تيارې كړې، هره گوله يې په خوله كې راکوله، د هغې له مهربانۍ او هيله منو كتو وپوهېدم چې كومه غوښتنه لري.

ومي ويل:

"د هر چا تر ټولو ښه شتمني، د هغه ځان دی. كه ته زما ځان هم وغواړې، درته وړاندې به يې كړم."

سر يې كښته ونيو او يو څه شېبه غلې وه. پوه شوم چې كومه لويه غوښتنه لري. زړه مې ولرېږد، خو ومې ويل:

"ووايه، زما وجود ستا په واك كې دى."

كرار يې د زارى په ډول وويل:

"زما غوښتنه درڅخه دا ده چې نور پوهنتون ته لاړ نه شې."

ووېرېدم او ومې پوښتل:

"ولې؟!"

په ملامتونكي نظر يې راوكتل او زياته يې كړه:

"ته په خپله پوهېږې چې ولې، ته پوهېږې چې هغه پيانوغېروونكې نجلۍ څومره درباندي گرانه ده، هغه تورسترگې نجلۍ ستا په مينه كې هلاكه ده... پوهېږې..."

ومې خندل او ومې ويل:

"څومره بې خونده ټوكه!"

چغه يې كړه:

"ځان ناگاره مه اچوه، ته گومان كوې چې ما غولولای شې؟ زه په خپلو سترگو وينم چې شعور نه لرې، ښكلا او بدرنگي نه سره پېژنې، زما پر ښكلا سربېره د هغې بدرنگې نجلۍ په لومه كې بندېږې!.. زما خواركۍ خاله هم ستا غوندې يوه بې شعوره مېړه سره بنده شوه..."

اوچت شوم او د مسيح د صليب پښو ته ولوېدم، ومې ويل:

"په دې حضرت قسم چې له بل چا سره مينه نه لرم، ته تېر وتلې يې، كه د اسمان كومه پرښته هم راباندي مينه وي، په تا يې نه وركوم."

چغې يې كړې:

"درواغ وايې، درواغ!"

په ژوند كې مې تر هغه وخته نه درواغ ويلي وو او نه مې هم داسې تونده خبره اورېدلې وه، كه له ليدا پرته بل څوك وای، د تل لپاره به مې پرېښوده، خو دا معشوقه مې تر ځان راباندي گرانه وه، له تسليم پرته مې بله چاره نه درلوده."

لاسونو او پښو ته يې ولوېدم، ومې ژړل او زارى مې وكړې، چې وروسته لږه ارامه شوه .

ومې ويل:

"هر څه وايي کوم يې."

"_پوهنتون ته مه ځه."!

"_نه ځم. خو يو کال مې زده کړې ځنډېږي، بيا به له غريبې سره مخامخ شو."

"_زه له غريبې څخه وېره نه لرم، نه زما وېره له رقيب څخه ده، له هغه کس څخه وېرېږم، چې ستا سره مينه ولري او ته پرې مين واوسي"....

پوه شوم چې په هغه حال کې د هغې د زړه د سوځنده اور په وړاندې هېڅ عقل او منطق مقاومت نه لري، د ناچارۍ له وجې تسليم شوم.

تر هغه وروسته، شپې او ورځې خوشحاله وو، زياتره به نندارو او چکر ته تلو، لاس په لاس به مو په باغونو او ځنگلونو کې خبرې اترې کولې. خو داسې ښکارېدل، لکه يوه پرده چې زموږ تر منځ راځوړنده وي او ليدا د دې پردې له شا څخه سم ليدل نه شي کولای او لا مې سم نه پېژني او زه د هغې پر فکرونو او منطق نه پوهېږم، خو هيله مې درلوده چې دغه پرده به ډېر ژر ليرې او هغه پخوانۍ جنتي مينه او صميميت به بيا زموږ په زړونو کې ځای ونيسي.

د دې لپاره چې پوه شم آيا د بدگوماني هغه توره وربخ د هغې پر خاطر کومه لکه پرې ايښې او که نه، نو کله_کله به مې د هغې ماشومانه خيالونو ته اشاره کوله. خو له بده مرغه چې هر ځل به هغه توره وربخ توپاني کېده او پر ما به اورېدله، چې تر پخوا به زياته وپروونکې وه. ويل او ژړل به يې:

"زه پوهېږمه، پوهېږمه چې پر هغې نجلۍ مين يې، ستا له څېرې او پرېشانه نظرونو څخه ښکاري..."

خبرې اترې به مې په چوپتيا سره غوڅولې او بله موضوع به مې رامخې ته کړه.

يوه شپه يې په ډېره وارخطايۍ سره له خوبه راپاڅولم، حيران اوچت شوم او ومې پوښتله:

"څه کيسه ده؟!"

"ما درته کتل چې د مار غوندې اوښتې- رااوښتې، د هغې بدرنگې نجلۍ په مينه کې ذرې_ ذرې کېدې، وينې مې کړې چې زړه دې ونه درېږي"....

د تپي شوي پړانگ غوندې مې په زوره چغه کړه او لاس مې وراوړد شو چې غاړه يې ونيسم، خو د ماډلن هغه اسماني نظر، د مينې د چينې غوندې زما پر زړه رااووړېد او زما لاس يې کښته کړ.

اوچت شوم او د خپل کار په خونه کې کښېناستم، د ماډلن هغه کاغذ مې راواخيست چې ليدا څيرلی و، لوسته مې چې ليدا راغله، کاغذ يې راڅخه واخيست او سل ټوټې يې کړ. چغې يې وهلې:

"ای ظالمه! ته خو پر مادلن مین یې، غواړې ما ته طلاق راکړې او هغه وکړې، ولې دې له شتمن مېچل څخه واخیستم؟"

دومره چغې او زاری یې وکړې چې سترې شوه او خوب یووړه. سبا چې له خوبه پاڅېدو لکه برایی (بېگا) چې گړدسره نه وه راغلې او پر مور هغه توپاني بلا نه وه تېره شوې. ومو ویل، ومو خندل او بیا مو عادي ژوند ته دوام ورکړ.

باور مې نه شو کولای چې لیدا دې بې له وجې دومره خواږدې شوې وي، باوري شوم چې زما د تېروتنې له کبله په هغې کې دا عجیب حالت رامنځته شو. له ځان سره مې ویل: تا له سادگۍ او بې فکری څخه کار اخیستی او داسې خبره دې ورته کړې چې د هغې نازک زړه دې ورسوځلی، دغه توره وربخ چې د لیدا عقل او زړه یې نیولی، له هغه اور څخه پیدا شوې چې تا د هغې په زړه کې پیدا کړی دی.

هغه بدگوماني مې د هغې د اورنۍ مینې دلیل گانه. دا ټول عذاب او ځور مې زغامه. هیله مې درلوده چې نن یا سبا به دغه توره وربخ څېرې او د حقیقت سپین لمر به د لیدا سترگو ته زما مینه، ځانتېرېدنه او لېوالتیا ځلوي. د دې لپاره چې د غم غبار لیرې شي او ژر خپلو هیلو ته ورسېږو. ومې ویل:

"راځه چې یو سفر وکړو."

خوشحاله شوه او ویې ویل:

"ستا څخه زیاته مننه، ته غواړې د دې لپاره سفر وکړې چې د مادلن او هغې بلې نجلۍ مینه هېره کړې، غواړې ما ته قرباني راکړې، څرگنده ده چې زه تر نورو ډېره درباندي گرانه یمه..."

☒☒☒

په مسافرت ووتو، ډېرې خوږې شپې او ورځې مو تېرې کړې، لیدا د ذوق او هنر چینه ده، په بله څانگه کې مهارت نه لري، خو تر نورو هنرمندانو په ښکلا او باریکۍ ښه پوهېږي او خوند ترې اخلي. خو د مادلن غوندې نه شي کولای د خبرو په جادو سره یوه انځور یا طبیعي منظرې ته ساه وروبخښي، خو ښکلا ته په داسې ژور نظر گوري او په څېره کې یې داسې خوښي ځلیږي، چې د شوق له کبله یې له خولې څخه راوتلې لنډې جملې د هنر د ارزولو په یوه کتاب ارزې.

ما به د هغې د سترگو په مرسته لیدل کول، پوهېدم او خوند به مې اخیست. خو ستر خوند مې د هغې خوشحالي وه. خو بیا به یې هم په سترگو کې د کینې یوه لکه راڅرگنده شوه او زه به یې وپېرولم.

یوه بله شپه یې بیا دغسې غموونکې صحنه جوړه کړه. کوکارې یې وهلې، ژړل یې:

"زه ښه ښه؟ زه نه وينم چې له دکاندارو نجونو سره څه وايي، په کوڅه او بازار کې ښکلو نجونو او ښځو ته څنگه گوري؟!"

له هغې وروسته؛ له نجونو او ښځو سره نه مخامخېدم، که کومه پوښتنه به مې ذهن ته راتله، له سپين سرو څخه به مې کوله.

په دې لانجه کې دومره رانښکېل وم او د ليدا څارنه به مې کوله، چې د ژوند حساب راڅخه ورك و، د دې لپاره چې هغه له بېځايه خيالونو څخه راوگرځوم، د لگښتونو او خرڅ مسوليت مې وروسپاره، ټولې پيسې مې ورکړې. زه يې تر ټولو ښه مېلمستون ته بېولم او تر ټولو گرانبيبه خواږه به يې راغوښتل، موږ دواړو ته به يې تر ټولو ښې جامې رانيولې.

يوه ورځ مې ليدا زياته خوشحاله وليده، زما ذهن هم د هيلو په سندريزو ورمو ډك شو، لکه يو څوک چې له يوې لويې بلا څخه ژغورل شوی وي، د خپلې خوښۍ او خواږدۍ كيسه مې په غموونکو او خوشحالوونکو سندرو کې پيل کړه. زموږ د کوټې مخامخ کړکۍ پرانيستل شوه، ومې ليدل چې د پردې تر شا دوه تنه ولاړ دي او زما سندرو ته يې غوږ نيولی. څومره چې توانېدم خپل اواز مې غموونکی کړ، چې هغه دوه کسان مې د زړه له حاله خبر شي او زما لپاره دعا وکړي.

يو څه شېبه وروسته يوه بله کړکۍ پرانيستل شوه او يوې سپين سرې ترې سر راوايست، زما سندرو ته غوږ—غوږ شوه، ليدا ناڅاپه اوچته شوه او په داسې حال کې چې کړکۍ يې په زوره تړله، هغې سپين سرې ته يې ښکښل وکړل، ما د خجالت او شرم له کبله په دواړو لاسونو خپل مخ پټ کړ.

ليدا چغې کړې:

"مخ دې مه پټوه، که پر هغې فاحشې دې زړه سوځي، ولې ناست يې، ورشه تا ته انتظار باسي، ما ونه ليدل چې تاسو يو بل ته اشارې وکړې؟ او پخه ژمنه مو سره وکړه؟"

هغه ورځ يې دومره وژړل، چغې او انگولا يې وکړه چې ساری يې نه درلود. وروسته پرېکړه پر دې وشوه چې تر دې وروسته به سندري نه وایم.

يوه ورځ يې خبر کړم چې پيسې خلاصې شوي او د بيا ستنېدو لپاره د الوتکې د ټکټ رانيولو لپاره يوه انه هم نه لرو. يانې د يوه کال پيسې مو په دوو مياشتو کې مصرف کړې وې، د ژوند او زده کړې لپاره نورې پيسې نه وې پاتې. د ژوند پر پايه مې د هيلو څپې ښکې شوې، تر دې وروسته په ماته بېرې کې سپاره وو او نه پوهېدم چې چېرې مو وړي، په لاره کې يې د ماتېدو امکان زيات و!

عجیبه دا چې د دې خبر په اورېدو او د دغې وپروونکې منظرې په لیدو زیات خوښ شوم، ځکه راته ښکارېدل چې که راروان وخت هر څومره کړاوجن وي، لیدا به هومره بوخته کړي او کېدی شي په دې توگه یې د بدگومانی او حسادت بلا له سره لیرې شي.

ومې خندل او ومې ویل :

"هغه وخت له ژونده وپېرېم چې ته راسره مینه ونه لرې، که نورې بدمرغۍ د غرونو په اندازه هم وي ما نه وپروي." په غېږ کې راولوېده او هغه سوځنده مینه مو بیا له سره پیل کړه.

ویې ویل:

"که ته راباندې گران ونه اوسې، زه ځان وژنمه، که ته له بل چا سره لار شې، زه به مړه شمه، خو څه وکړم چې پر دغو رقیبانو مې زور نه رسېږي..."

☒☒☒

خپل ښار ته راستانه شوو، د ژوند تېرولو لپاره مو د هنري تابلوگانو او د کور د سامانونو په پلورلو پیل وکړ. لاسته راغلې پیسې به د سپل غوندې د لیدا لاس ته تلې، خو زه په دې هیله وم چې ژر به له کومې ستونزې سره مخ شو او د ژوند وضعه به مو رابده کړي.

یوه ورځ یې راته وویل:

"لار شه له هغه دکان څخه ډوډۍ راوړه."

لارم او ډوډۍ مې رانیوله. ومې پوښتله:

"ولې دې هغه دکان ته ولېږلم، دلته نژدې خو هم یوه نانوايي وه؟"

یوه ترخه خندا یې وکړه او ویې ویل:

"خوند دې واخیست؟ یار دې ښکلی و؟"

ومې پوښتل:

"کوم یار؟"

"_هغه ډوډۍ پلورونکې سپين سرې... گومان کوي چې زه دې نه وينم، تا هغې ته تر سترگو لاندې په عاشقانه نظر کتل."!

پرځمکه کښېناسته او دواړه زنگنونه يې په غېږ کې ونيول. په ژړا يې پيل وکړ:

"اى خدايه! دې سرې ته عقل ورکړه، زه په دې ښکلا او ځوانۍ سره څه عيب لرم، چې خاوند مې په سپين سرو پسې ځي."!

ما هم پر خپل بد قسمت ژړل او تندى مې ټکاوه. دغه حالت يو ساعت روان و، وروسته دواړه غلي شوو.

د نيستۍ او بدمرغۍ راروان بهير د دې پر ځاى چې ليدا له بېځايه خيالونو راوگرځوي، لا کم حوصله شوې وه، تر پخوا يې زياته لانه کوله، کله چې به يې موضوع لاسته ورنغله، تېرې پېښې به يې پلمه کولې.

د ساري په توگه، ويل به يې:

"زما نه هېگرېږي، تا هغه ورځ په هغه پلورنځي کې هغې نجلۍ ته څومره عاشقانه نظر کاوه، زما په ياد دي په پلاني ښار کې دې چې له هغې سپين سرې څخه مېوه رانيوله، زړه يې درنه يووړ..."

کله چې مې غوښتل د شتو او ژوند په اړه ورسره خبرې وکړم، نو نارې به يې کړې:

"زه له راتلونکي او غريبۍ څخه وېره نه لرمه، هيله او راتلونکى ما ته مرگ دى، ستا په دې شهوتناک طبيعت سره زما دارو يوازې مرگ دى."

کله_ کله به چې په دې غوغا ستړى کېدم، ځان به مې د ليدا له لاسه خوشې کاوه او د لېونو غونډې به مې کوڅو او واټونو ته منډه کړه. په زړه کې به مې پر لارويانو غږ کاوه چې:

"اى خلکو! د خداى لپاره پر ما ورحمېږئ، زما لاسنيوى وکړئ، زه په يوازې ځان د دې لويې بلا حريف يم... څنگه بلا او څنگه بې درمله درد، چې په نشتوالي کې يې ما ته ژوند تر هرې شکنجې سخت تمامېده."!

داسې راته ښکارېدل لکه د جنت په بڼ کې چې د حورې په غېږ کې يم، خو ناڅاپه يو دېو راځي او زما د حورې پر ځاى کښېښي. نه مې د ليدا د جمال له بڼ څخه د تېښتې همت درلود، نه د دې ځواک چې هغه دېو بېرته په پرښتې بدل کړم.

که څه هم په راروانو شپو کې له يو بله بېل نه وو، خو زموږ تر منځ يو رود پروت و چې سره ليرې کړي يې وو، داسې وپروونکى او توپاني سيند چې يوازې ترې د ډوبېدو تمه کېده، دغه سيند دومره سرکښه و، چې د مين په وينو لژند او د بېرحمو خلکو تر کاني کلک زړونه به يې يو ډول ډوبول!

په تورو شپو کې به اوچتېدم، په غلو چغو او کرپرو به مې خپله ټوله مینه، عجز او زاری د لیدا پښو ته اچولې، خو له بده مرغه هغه به ویده وه او نه به یې اورېدې، گنې د مینې دغه ډالۍ به یې تر پښو لاندې نه خاورې کېدې.

کله به مې خراغ بلاوه، چې خپل خونخواره دشمن ووینم، هغه زندن څاروونکی چې زه یې د مینې په زنجیر تړلی يم. کله چې به مې هغه سپورمۍ غوندې تندی، تورې وروزي او شونډې لیدې، نو هغه لاسونه به مې ښکلول چې زه یې ځورولم.

کله چې به مې لیدله په خوب کې نارې وهي او ماتې. ماتې خبرې کوي، نو پر ځان به مې لعنت وایه او ځان مې ملامتاهو چې دغه جنتي مرغه مې ولې د خپل حسن په دام له غریبۍ سره لاس وگرېوان کړې! ښايي د هغې دا خوابدي له دې کبله وي چې زه ورته د مېچل غوندې د ژوند اسباب نه شم برابرولای.

ځان ته به مې ویل:

"که ته شتمن وای، دومره پلمې به یې نه کولې..."

وبخښئ دغه خبرې زه ځان ته کوم، تر هغه وخته چې چا هغه حال او وضعه نه وي لیدلې، نه پوهېږې زه څه وایم. کله چې به له کورنۍ جگړې څخه ستړی کېدم، د لېونو غوندې به له کوره تښتېدم او خپلې مور ته به مې پناه ورله. د هغې قبر به مې مچاوه او ژړل به مې ورته:

"ای مورې! ولې لاړې او زه دې یوازې پرېښودم؟ چیرې یې چې زما د حال په لیدو راته وژاړې، اوچته شه او پناه راکړه، پرېږده چې ستا تر څنگ ویده شم، تر اوسه دومره د مور غېږ ته نه وم محتاج شوی.

ای مورې! تا ربښتینی لوی کړم، راشه واوره او وگوره چې هره ورځ د درواغو تور راباندې لگول کېږي!... تا مینه، نېکي او وفار رازده کړ، راشه وگوره چې ما تر ټولو بېوفا او بد گڼي!... تا راته وقار، نارینتوب او شرافت وښود، راشه وگوره چې تر هر بدکاره سړي سرټیټی او پست يم، ټولې ښکنځلې او ترخې خبرې پر ځان منم!.. زه د دې خبرو وړ يم، ځکه چې ولې پر خپل ښایست، مست، خو شیطاني صورت باندې غره وم، ستا عقلاني او اسماني لارښوونه مې عملي نه کړه..."

کله چې به د ما دلن دوی کره تلم، زنگ به مې واهه او په تمه به وم چې د دروازې پر سر، وړه کړکۍ به خلاصه شي او د ما دلن غږ، همدغه راز ساه بخښونکی نظر به راباندې لگېږي، خو هغه کړکۍ به نه راته پرانیستل کېده، خو د ما دلن غږ به مې اورېد چې ویل به یې:

"لاړ شه! تا د مینې دغه ځاله ورانه کړه او د دې ځالي مرغۍ دې وشړله، د مینې او نېکمرغۍ دغه ور دې بند کړ.

نور نو له تشې خالې او بې زړه مرغۍ څخه څه غواړې!... د هغې هغه لیک به مې لوسته چې پټ کړی مې و. هره جمله به داسې راباندې لگېده، لکه غمچینه (قمچینه)، پخوا به د هغې له کوره په فاتحانه او مغرورانه انداز وتلم، خو کور ته به له شکایت څخه ډک ستنبدم .

څنگه کور! دا خو هغه قفس دی چې یوه وړې زمرۍ په کې خپل ښکار ته لار څاري!

کور ته به د ستنبدو په وخت کې دا وېره راسره وه، چې لیدا به د جگړې او شخړې لپاره کومه پلمه جوړه کړې وي او زه به تر کومه حده د چوپتیا حوصله ولرم؟ لکه یو ټنبل زده کوونکی چې ښوونځي ته ځي، په لاره کې به مې هسې ځنډ کاوه. د ورځپاڼه پلورونکې په پلورنځي کې به ودرېدم او د ورځپاڼو کرښې به مې لوستلې.

یوه ورځ مې د یوې ورځپاڼې پر ټنډه د یوې ښځې پر عکس سترگې ولگېدې چې راته اشنا وېرېښېده، ورځپاڼه مې رانیوله او ومې لوسته، څرگنده شوه چې د عکس خاونده د "دافنه" په مستعار نوم معرفي شوې، هغې یو کتاب لیکلی چې موضوع یې د پیغلو نجونو "خامې مینې" ده .

لیکوالې ته ښه ځیر شوم، ومې لیدل هغې نجلی ته ورته ده چې په ښوونځي کې یې راسره مینه کوله. هو! داسې ښکارېده لکه هلن.... هغه ښکلې نجلی چې د گل غوندې مې رقیب ته وړاندې کړه...!

لکه ځمکه چې وچوي او زه په کې ننوځم، دا چې د دنیا ټولې ښېگڼې مې له لاسه وتلې وې، گنگس وم. نه پوهېږم دغه حالت تر کومه وخته روان و، یو وخت ځیر شوم چې څوک مې مخې ته ولاړ دی او خبرې راسره کوي، ترور مې وه.

دغه ترور مې تر خپلو دوو خویندو مشره ده، خو واده یې نه دی کړی او خپل عمر یې په ښو کارونو کې تېر کړی. له پلار څخه یوڅه میراث ور پاتې شوی، په هماغه گوزاره کوي، خپل معاش د ستاینې وړ، یا داسې نجونو ته ورکوي، چې هېواد یا خپل ښار ته یې کوم خدمت ترسره کړی وي، یا یې خپلو وړو خویندو یا وروڼو ته.

یو کال به کېده چې یو بل مو نه وو سره لیدلي. زما پوښتنه یې وکړه، چې رنگ مې ولې ژېړ دی؟ که کوم غم لرم ورته ویې وايم.

لکه خپله مور مې چې موندلې وي، د سینې توپاني سمندر مې په غرمېدو شو، ومې ویل او ومې ویل، ومې ژړل، شکایت مې وکړ او څومره کړاوونه مې چې یادېدل ورته ویل.

مثلاً رایه زړه شول چې لیدا ویلي وو:

"په دوولسو ورځو کې مو ټولې پیسې خلاصېږي او د خرڅلاو لپاره یوازې دوه شیان پاتې دي ."

ياد مې شول چې غوښتل مې ليدا وپوښتم دومره زياتې پيسې ولې مصرفوي؟ هر څومره پيسې مې چې پيدا کولې، ژر راڅخه تلې...!

يو وار مې په ياد شول چې په عمومي بڼې کې پر څوکۍ باندې د خپلې ترور څنگ ته ناست يم، لاسونه او مخ مې په اوبڼکو لوند دي! هغې هم ژړلې وو. اوچت شوم، زما سر يې په دواړو لاسونو ونيو او ښکل يې کړم، ويې ويل:

"ته پوهېږې چې پر خپل ښايست باندې غرور لويه گناه ده؟ بايد خداى ته زارى وکړې چې له گناه څخه دې تېر شي."

هغه لاره خو زه تر ډېره وخته هملته ناست وم، د ورځپانې پر تېنده مې د هلن عکس ته کتل او د پښېمانۍ له کبله ځورېدم.

☒☒☒

درې ورځې وروسته مې راته ترور ټليفون وکړ چې په پلاني ساعت، پلاني ځاى ته ورشم .
لارم موسکۍ او خوشحاله وه .

ويې ويل:

"تا ته يو ښه خبر لرم، پروڼ مې ستا د اکا زوى مېچل وليد، ستا خبره راغله ما ستا ټول حال ورته ووايه، ورته ومې ويل چې ويليام د ليدا د بايللو له کبله زيات پښېمانه دى. البته دروغ به مې نه وي ويلى، آيا ته غواړې چې ليدا بيا ونه وينې؟"

ومې ويل:

"خداى دې نه کړي، زما لپاره دا هيله ناشونې ده..."

زياته يې کړه:

"څومره باوفا او کلک يې، کاشکې ټول نارينه ستا غوندې وي.... پرېرده چې خپلې خبرې درته وکړم. کله چې مېچل ستا په اړه زما خبرې واورېدې، اول يې خندل، لکه ستا پر بد حال چې خوشحاله وي، خو کله چې مې وويل پيسې نه لري، يو څه فکر يې وکړ بيا يې چک له جېبه وايست او ستا په نوم يې دغه چک لاسليک کړ. راته ويې ويل: دا ويليام ته ورکړه او ووايه چې د دغه پور په اخيستو کې بېرته نه کوم، کله چې انجنير شوې او معاش دې پيدا کړ، بيا يې راکړه. اوس نو ته يو رسيد راکړه او چک واخله."

رسید مې ورکړ او چک مې واخیست. مېچل ته مې یو تود او له مهربانۍ څخه ډک پیغام ولېږه. سبا ته مې هغه ټولې پیسې لیدلې ته ورکړې، ومې ویل:

"د ښوونځي له یوه ملگري څخه مې پور کړې."

هېڅ یې هم ونه ویل، آن د رضایت موسکا یې هم ونه کړه، پوه شوم چې د مفلسۍ له کبله یې د شکایت لپاره پلمه له لاسه ووتله. نو ځکه خوابدې شوه.

له لیدل سره به تر ټولو لوکسو او گرانبیه هوټلونو ته تلم. د دې لپاره چې هغه راضي او خوشحاله وي، هېڅ مې هم نه ویل. سره له دې چې ډېر به متوجه وم پر کومې ښځې مې نظر ونه لگېږي، خو بیا به هم شپه و ورځ دعوی او شخړې روانې وې.

د ډاډ یوازېنۍ وسیله مې هغه داستان و، چې هلن په ورځپاڼه کې پیل کړی و، لوسته به مې او هر ځل به راته خرگندېده چې د داستان سرچینه زما، هلن او فیلیپ کیسه ده. د داستان اخلاقي پایله داسې ده چې:

"په پسرلي کې ژوند او د ځوانانو په وجود کې د مینې اغېز داسې توپان دی چې پر سیند تېرېږي، اخر کښېني او له یاده وځي. خو پر پېغلو نجونو د مینې داغ داسې دی لکه د خسو یوې کوټې ته چې اور ورسېږي.

هلکان په مینې لوبې، خو نجونې په مینه ژوند کوي"....

☒ ☒ ☒

تر یوې میاشتې او څو ورځو وروسته داستان پایته ورسېد. د ورځپاڼې ادارې ته لارم، چې د لیکوالې د کور پته ځنې واخلم، له ذوق، شرم او شک څخه په ډک حالت د هلن د کور خوا ته روان شوم. یوه شېبه به مې مکان او زمان هېراوه، ځان او هلن به مې هماغسې واړه لیدل چې په ښوونځي کې به مو سره لوبې کولې او نڅېدو به. زما په ذهن کې به هماغه فکرونه او احساسات راژوندي کېدل، د ماشومتوب هماغه خبرې مې خولې ته راتلې، ستونی به مې ډک – ډک شو. خو بله شېبه به بگېرته حقیقت ته ځیر شوم، سوړ اسوبلی به مې تر خولې ووت: لیدل مې چې وخت او پېښو، زموږ صورت، سیرت او خیالونه بدل کړي، زه اوس هغه نه يم چې وم، نه هغه، پخوانۍ هلن ده... خو ما یوې هلن ته اړتیا درلوده، د لیدل له ستم څخه مې باید یوې ته پناه وړلای. هلن که هر څوک وه او ده، بله چاره مې نه درلوده....

هو! لیدل ته د خیانت پر لاره تلم، د شرم له کبله مې سر سینې ته راځوړند و، د دې لپاره چې ځان آرام کړم، یو څه وخت مې ضایع کړ او لاره مې بدله کړه. آخر د کور دروازې ته ورسېدم، په لرژاند لاس مې د وره زنگ وواهه، منتظر

شوم، خو ور خلاص نه شو. بيا مې زنگ کښېکاره، بيا هم څوک را نغی. زړه مې هوسا شو، غوښتل مې بېرته ستون شم، چې د وره د پرانیستل کېدو او اواز اوچت شو او یو سر ترې راووت. هلن مې په هغه حال کې ونه پېژندله، دومره خیرنه- پیرنه او نامنظمه وه چې زما زړه ورباندې وسو.

سلام مې ورکړ او ومې ویل:

"وبخښئ ستاسو د داستان سرچینه هغه کسان دي چې زه یې پېژنم او که نور خلک؟".

پرته له دې چې ما ته وگوري ویې ویل:

"وبخښئ زه اوس په کار لگیا یمه، دا ځواب اوس نه شم درکولای."

آواز او کتل د هلن وو، خو زه بېحرکته پاتې وم، د ویلو لپاره مې کوم توری نه شو موندلای. غوښتل یې ور بند کړي. ومې ویل:

"زما گرانې هلن! ویلیام نه پېژنې؟"

یوه شېبه راته څیر شوه، د دې لپاره چې ونه لوېږي، یو لاس یې په دروازه ټینګ کړ، بل لاس یې تندي ته یووړ. یوه شېبه همداسې وه، د دروازې یوه پله یې خلاصه کړه او په لږزانده غږ یې وویل:

"ولې تر دومره ځنډ وروسته راغلې؟ ولې راغلې او زما هوسایي دې راخراښه کړه!"

ومې ویل:

"که اجازه وي زه به لاړ شم، خو نه لارم هملته ولاړ وم."

کرار یې وویل:

"راځه پاس راوخپښه!"

یوې داسې خونې ته ننوتو چې د یوه سپین ږيري پوه لپاره ښایېگده، نه یوې ځوانې ښځې ته؛ هره خوا پر مېز، څوکی، کټ او فرش باندې کتابونه او کاغذونه گډوډ پراته وو، پر دېوالونو د ادب او پوهې د نامتو کسانو عکسونه راځوړند وو. ما ته یې ځای راوښود، کښېناستم. خو هغې نه شواي کولای کښېني: دومره خپه او اندېښمنه وه چې ما ته یې نه کتل، ځان به یې په مېز او چوکۍ تکیه کاوه، چې ونه لوېږي، ومې ویل:

"زه راغلم زاری درته وکړم، چې ومې بخښې."

یو وار یې راوکتل او بېواکه کښېناسته، سر یې کښته ونيو، له هماغه یوه کاته څخه وپوهېدم چې ویې ویل:

"ته تر دې د زيات خور او کړاو وړ يې، ځکه چې د ليدا لاس خوشې کوې. وگوره ستا له لاسه زما د صورت گلبانه څنگه مړاوې شوې! وگوره هغه گل چې د ژوند له گلبن څخه دې وشکاوه او د بل چا پښو ته دې واچاوه، اوس څومره مړاوی شوی!"

ومې ويل:

"په خدای په ناپوهۍ کې مې درسره ظلم وکړ."

سر يې رااوچت کړ، لکه يوه مور چې خپل گناهکاره ماشوم وبخښي، پر ما يې له سترگو د مينې رڼا اورېده. څېره يې هغو نارينه وو ته ورته وه چې بدمرغيو او کړاوونو ډېر ځپلي او کوتلي وي، خو آخر يې پر درد او کړاو بری موندلی وي، غمجنه، درنه او سنگينه وه. لکه هغه شاعر چې ناڅاپه يې خپل ځان هېر کړی وي او د خپلې خيالي معشوقې لپاره د خپلې اروا په سينگارولو لاس پورې کړي، په بدن کې يې يو ځای هم د سينگار نخښه نه ښکارېده.

په هماغه نرم غږ او نيم پرانيستي نظر يې، چې د ښوونځي له وخته ورسره اشنا وم، وويل:

"هو! تا په ناپامۍ کې پر ما اور ولگاوه او لاړې، خو زه دې ټول عمر په سوز، کړاو او غم کې يوازې پرېښودم... څومره زاری مې وکړې چې د مينې د خدای زړه راباندې ورحمېد او ما ته يې راپه زړه کړې چې دروني اور د قلم په ژبه پر کاغذ انځور کړم، هر څه چې په زړه کې لرم ويې وايم، چې نور خلک يې واوري، ويې وايي او د دغه رنځ د بار په وړلو کې راسره مرسته او همکاري وکړي. لومړی چې غوښتل چې دغه مينه او سوز له خپلې خوا وليکم، خو کله چې مې په ليکلو لاس پورې کړ، ومې ليدل که ووايم چې دا دردونه او ستونزې يوازې ما گاللي، دا زه يم چې ژړا او زاری کومه او همدرد غواړمه، نو ما ويل خلک به مې لېونۍ وبولي، څوک به مې خبره نه اوري، ځکه چې خلک له رانه حقيقت څخه تښتي، يوه خبره، فکر او حال هم د درواغو له جامو پرته نه مني، د ناچارۍ له کبله له ځانه بېله شومه، په مستعار يا بدل نوم مې ليکل پيل کړل، هر څه مې ليکل، داسې مې انگېرل لکه خپل قلم مې چې نشتر وي او پر خپل زړه يې ښخوم. د دغه برخليک تر ليکلو وروسته، ستا له غم او مينې سره دومره بلده شومه، چې له هغو پرته به مې بل همدرد او همراز نه غوښته... زما دغه خوشحاله ژوند دې ولې خراب کړ؟.. ولې راغلي؟"

تر سترگو يې دوې گرانبيبه مرغلرې پر بارڅو تويې شوې، کله چې ما هيله وکړه، هغه دوې مرغلرې غلا کړم، د هغې د خاطر د توپان ننداره په کې وکړم، لمن ته يې وښويېدې.

اسوبلی يې وکېښ او ويې ويل:

"هو! ما د خپل زړه خبرې وليکلې، له ما سره ډېر رانه احساسات، فکرونه او شعرونه وو، خو قلم يې د ليکلو توان نه درلود، ټول مې له اسوبليو او چغو سره يو ځای هوا ته خپاره شول او بېځايه لاړل! ومې ليکل، خو څه وکړم چې لوستونکي مې د ځان په غم اخته دي او د بل چا د زړه په حال نه پوهېږي. څومره ښه دې وکړل چې زما داستان

دې ولوست، ما دغه داستان تا ته وليکه، له تا سره غږېدمه او تا ته مې ليکه، که مې د خپل زړه حال نه شو ليکلای، تا به بيا هم هغه ليکنې لوستلې، که دغه داستان ستا تر گوتو نه رسېدای او نه دې لوست، باور مې درلود چې ستا اروا به يې لولي، ځکه هغه تل له ما سره وه. هر څه چې به مې ليکه يا مې په زړه کې تېرېده او ما نه شواى کولای وېپي ليکم، ستا اروا به لوستل، له ما سره به يې همدردی کوله. څومره خوږ غم او خونديز حالت مې درلود، بيا ولې راغلي؟"

ومې ويل:

"ته هم زما په حال خبره شه او ځان خبره کړه، هغه کاني زړه چې ستا زړه يې درمات کړ او لاړ، څومره غمونه او مصيبتونه وگالل."

هغه توره ورېځ چې زما په ذهن کې خرڅېده او وخت ته يې لار څارله، دغم سپل شو او د هلن لمن ته توی شوه... د خپل زړه ټولې خبرې مې له پردې پرته د مادلن له پېښو نيولې، د مور تر مړينې او د ليدا د بدگوماني او حسادت له کبله مې د زړه په کور کې تر بل شوي اوره پورې دا ټولې خبرې ورته وکړې. د هلن په مخ کې د غم او وحشت په ليدو وپوهېدم، چې زما برخليک تر هغې زيات دردوونکی او غموونکی دی.

هلن په پر له پسې ډول سترگو ته دسمال نيوه او د اوبښکو د تويېگدو مخنيوی يې کاوه.

د هغې په څېره کې مې مادلن وليده چې ما ته يې ژړل. مور مې وليده چې زما پر حال يې کړيږي کښلې...

ومې ويل:

"دا رښتيا ده؟ پر دې دومره ستم سربېره بيا هم راسره مينه لرې او پر ما دې زړه سوځي؟"

هېڅ يې هم ونه ويل، لاندې يې کتل او لمن ته يې د اوبښکو څاڅکي تويېدل.

لکه ورك شوی ماشوم چې خپله مور يې پيدا کړې وي، بېواکه مې د هغې زنگنونه په غېږ کې ونيول او ژړل مې ورته. اوږده وېښتان يې نور هم راکښته شول او زما انگي يې ښکلول. د مينې اوبښکې يې زما پر مخ وڅڅېدې چې اوږدمهالي تنده يې راماته کړه.

په غلي او ستړي غږ يې وويل:

"ولې راغلي او زه دې له دغې خوږې اشتباه څخه رابېره کړم! ما گومان کاوه چې ليکل او نړۍ ته د زړه راز ويل به د معشوق ځای ډک کړي! ته راغلي، خو اوس وپوهېدمه چې ته مې يو درد هم نه شې دوا کولای. وپوهېدمه چې په چغو، ژړا او کړيو سره د تپ درد نه کرارېږي. ته مې وليدې، نو يقين مې وکړ چې هېڅ ښه صورت، فکر، فلسفه او

شعر به ستا خای ونه نیسی، تر اوسه مې یو درد درلود، نور زغم مې له لاسه ورکړی و، تر دې وروسته به ستا له غم سره څه کوم! کاشکې د غم تر بار لاندې مړه کېدای، په دې شرط چې ته مې له دې باره ژغورلای شواى.

نه پوهېږم په دغو خبرو کې څه جادو پټ و، چې زما ټول غمونه او دردونه یې راڅخه واخیستل. دا څه سحر و چې د هلن مخ راته تر سپوږمۍ هم نوراني ښکاره شو. لیدل مې چې په هغه کتابتون کې د نړۍ ستر پوهان زما په ملاتړ ولاړ دي .

ومې ویل:

"ستا په شتون کې زه کوم غم نه لرم، ته وا دا غمونه د دې لپاره وو چې د دغو خوښیو په قدر پوه شم."

سر مې د هغې په لمن کې ایښی و او اوښکې مې تویولې. د هغې گوتو زما په وېښتانو کې د مینې کومه ورکه لټوله، موږ دواړو ژړل او رازونه مو سره ویل. داسې خبرې مو کولې چې یوازې یې په هغه حال کې ځانگړې مانا لرله. ناڅاپه ووېرېدم، چې اوس مې له دغه کوره په زوره ونه شپي.

ومې ویل:

"کاشکې زه د دغو کتابونو غوندې په دې کور کې پروت واى، ته او خدای ما له دې ځایه مه شپه. له خپل سیوري څخه مې مه بې برخې کوه".

ویې ویل:

"ته زما د وجود څراغ یې، له تا پرته زما د زړه کور تیاره او وېروونکی و، اوس چې راغلې، زه دې له وېرې، غم او یوازېتوب څخه وژغورلم، که دا ځل خپل څراغ له لاسه ورکړم، له سترگو څخه به مې رڼا او له بدن څخه به مې اروا کډه شي..."

زما سترې او نهیلې اروا به هره ورځ د لیدا له لاسه نوی گوزار لیده او لا به خوارېده. اوس د دې زېگري په اورېدو سره نور هم راژوندی شوم، کله چې هلن زه د خپل وجود څراغ وبللم، د بدن ذرې مې په نخېدو شوې. ما خو د لیدا له خولې د ملامتۍ او ترخو خبرو بل څه نه اورېده. هره ورځ به مې د گناهونو بار لا درنېده. له هلن څخه مې واورېدل، چې راته ویې ویل :

"ته یو روڼ څراغ یې چې کومه گناه نه لرې."

خپل سوی بدن مې د مینې نسیم ته وسپاره، سر تر پښو غوړۍ غوړ شوم. خو هلن هېر کړم، داسې ښکارېدل لکه له خپل پخواني مین سره یې چې له کلونوۍ کلونو راهیسې سره مینه کړې وي او اوس په مینې بوخته ده، یا هم په خبرو اخته ده. یوه ناڅرگند لوري ته یې وکتل او ویې ویل:

"هغه وخت چې په ټوونځي کې وو، ما ليدل چې زما له اوږدو وپښتانو سره دې زياته مينه وه، ما به هره ورځ په ډېر شوق سره ږمونځول، زړه مې غوښتل هره ورځ درته د وپښتو نوې خپه جوړه کړم، پوهېدم چې زما د لاسونو سپينوالی او د گوتو سينگار دې زيات خوښېده، ما به خيرونو کارونو ته په دې

لاس نه ورنژدې کاوه، چې ستا ورسره مينه وه.

کله چې به مې گلدارې جامې اغوستې، زما به درته پام و، ته به داسې شوې، لکه په يوه بڼ کې چې يې، سترگې به دې زما په جامو کې گنډل شوي وې، ما به هم له خپلې مور څخه غوښتل چې گلداره ټوټې (ټوکړان) راته رانيسي. ستا له کتابونو د نظم او د ليکنو له پاکوالي او منظمو جامو څخه داسې اټکل کېده چې له نظم او پاکوالي سره څومره مينه لرې. ما به هم درته په خيال کې د ژوند کور او د مينې ځاله جوړوله، چې د اسمان پاکي، همدغه راز ستا د وروزو او سترگو ښکلا به يې درلوده. له خواږه غږ، نرمو حرکتونو او مهربانه کتو څخه دې ښکارېدل چې نېکه، د ښه خوی خاونده او ښکلې معشوقه غواړې، ما به هم په سترگو کې درته ويل چې تر عمر به دې ښه مېرمن، مينه خدمتگاره او لېواله يمه، هېڅکله به هم زما له لوري ستا پر نازک زړه باندې کوم نېښ جگ نه شي.

خو ته نه پوهېدې چې زه درته په سترگو کې څه وایم، څه ژمنې درسره کوم او څه زاری...!

افسوس چې ونه پوهېدې، زه دې بل چا ته وسپارلم، گومان دې وکړ چې کولای شې زما زړه هم له ځانه بېل کړې او ليرې يې واچوې!... لاړې خو له ما څخه دې دا ټولې هيلې او ارمانونه واخيستل، ته نه پوهېدې چې کوم جواهر له لاسه ورکوې!...!

ته لاړې، خو ما دې خيال، لکه خوږ بدن داسې وساته، له هغه سره مې مينه کوله او ژوند مې ورسره تېر کړ، کله به خوشحاله، کله به ورسره خوابدې ومه .

له بده مرغه چې خيال دې زما څخه نازک لاسونه، د څپې غوندې زلفې او سمبال شوی کور نه غوښت، ما هم د ځان لپاره څه نه غوښتل، کرار - کرار مې د زلفو هغه څپې ذهن ته لاړې او د زړه نازکوالی مې زړه ته. که څه هم دغه کور مې ډېر خراب او گډوډ دی، خو ما په خپل زړه کې د مينې يوه مانۍ جوړه کړې چې ډېره ښکلې او زړه راکښونکې ده.

اوس چې بېرته راغلې، زما ځان دې بېرته راوړ، بېرته به مې زلفې د څپو غوندې شي، کميس به مې گلداره او مخ و لاسونه به مې نازک شي."

چغې مې کړې:

"دا څه وايې!، دا رښتيا ده؛ ته به زما گناه راويښې او ما به خپل کور ته پرېږدې؟ زه خو روپۍ نه لرم."

ويې ويل:

"ما ته مې له مور څخه ډېر شته په ميراث پاتې دي، له دغه چاپ شوي داستان څخه مې هم څه پيسې لاسته راوړلې، دومره لرم چې زما وستا د ټول عمر لپاره بس شي."

لکه د ماتې او نهیلی په وخت کې چې بریالی شوی یم، له ځایه اوچت شوم، د قدم وهلو په وخت کې مې وویل:

"ستا دا خبرې هغه چکش و، چې زما پر تابوت ولگېد او راوینس یې کړم: زه نیمایي مړ وم، فکرونه او احساسات مې تت شوي وو، آن سترگو او حواسو مې هم کار نه کاوه، ما ډېر ځله سازونو او اوازونو ته غوږ نیوه، خو نه مې اورېدل، په بڼ کې به وم، خو گلونه مې نه لیدل، کتاب به مې لوست، خو نه به پرې پوهېدم، فکر به مې کاوه، خو د فکر مزی زما په لاس کې نه و.

د غم د ورېځو تر شا راته دنیا یو بد خوب او وېره ښکارېده. په دې دنیا کې راته ښکارېدل چې بېشعوره، کانه او پانده خلک، چې د یو بل په خبرو نه پوهېږي، سره په جگړه اخته دي! تر ځوانۍ مخکې سپن ږیری شوی او تر ژوند مخکې خوسا شوی وم. د خپل زړه په کنډواله کې مې له غم پرته بل ملگری نه درلود. څومره به چې هیله او ارمان را څخه لیرې کېده، هومره به له پښو لوېدم او کمزوی کېدم به.

هره ورځ به مړ کېدم. کاشکې داسې مړ کېدای چې خپل تور روزگار مې نه لیدای. خو لکه په خوب کې چې یم. ناتوانه او بېچاره وم. زه د خپل عذاب او کړاو شاهد وم، هېڅ مې هم نه شواي کولای؛ غوښتل به مې، خو نه مې شول کولای. د چارې لپاره لار او د تېښتې لپاره مې پښې نه وې، زه د لیدا د اوسپنیز زړه په لومو کې بند وم، هغه نه پوهېده چې زه ولې په کړاو او عذاب کې یم، نه به یې زما زاری اورېدې، نه مې ترې د ژغورنې هیله درلوده.

ته د اسرافیل د شپیلۍ غوندې پر ما ولگېدې او ژوندی دې کړم، اوس مې بیا سترگې لیدل او غوږونه اورېدل کوي: زما پر خاطر چې د مینې دغه لومړنۍ وړانگه وځلېده، ستا په مخ کې یې وینم. ستا له خولې څخه د مینې زېری اورم. څومره ښه دې وکړل چې د لیدا اوسپنیز زنجیر دې راڅخه واخیست. زما د ځوانۍ نیالگې په وچېدو و، زما د سمسورتیا او شوق ټولې څانگې د ماتمخپلو انسانانو د اوبښکو غوندې څاڅکي- څاڅکي توبېده، د هیلو غوټۍ مې ټولې مړاوې شوي وې.

د لیدا د ظلمونو له کبله مې نارینتوب او شخصیت له لاسه ورکړی و، ځان مې گناهکاره او محکوم لیده، خو نه پوهېدم چې کومه گناه مې کړې ده.

که کومه پېغله یا سپین سرې به مې لیده، پر بدن به مې لږزه راغله، یقین مې درلود، ما ته حتماً د هغو په برخه کې کوم ناروا خیال سر ته راځي! ما گومان کاوه چې یوازې لیدا نه، بلکې ټول خلک ما گناهکاره گڼي، هېڅ سترگې او غوږونه حقیقت نه درک کوي، په هېڅ زړه کې رحم او عاطفه نه شته! ټوله دنیا راته سره او بې مینې ښکارېده. له هر چا او هر څیز څخه بېزاره او په تېښته کې وم؛ ویل مې، اورېدل مې، تلم- راتلم، لوستل مې او خوړل مې، خو زه نه وم چې ژوند وکړم، زه د خیال په زندان کې له غم، وېرې، حیرانۍ او عذاب سره اخته وم. هغه مې یوازې د بدن ماشین و چې د غریزې په حکم یې حیواني کارونه تر سره کول. که ما کولای شول چې هغه زندان او عذاب بیان کړم، هغه احساسات، فکرونه، سوز او درد چې ترې ځورېدم ولیکم، داسې داستان به کېده چې له سترگو څخه به

یې سپل بهاوه. داسې یوه عبرتناکه او وپروونکې کیسه به کېده، چې له نړۍ څخه به یې د بدگومانی او حسادت لوڅرې جارو کولې. افسوس چې نه شم کولای...

هی ارمان چې د زړه د یوازېتوب غوندې بل سخت یوازېتوب نه شته، خو د یار تر څنگ په یوازېتوب کې ژوند کول، ډېر ستونزمن دي. عجیبه لا دا چې زه د دې اور په څنگ کې سوځېدم، خو نه مې غوښتل معشوقه مې راڅخه لیرې شي.

څومره ډېرې شپې تر هغه منطق، استدلال، عجز او زاری وروسته نهیلی شوم. په زړه کې به مې چغه کړه:

"ای لیدا! ای گرانې! ای چې له تا پرته ژوند کول تر مرگ ستونزمن دي! څومره چې کولای شې ظلم وکړه، زما له وجود څخه انسانیت او له ذهن څخه مې هیلې واخله، دغه سوی زړه په وینو او خاورو ولږه، هر څه چې راباندې کوې ویې کړه، خو مه مې پرېگږده. تر تلو مخکې مې ژوند واخله. زه له تا پرته ژوند نه شم کولای..."

د هلن په ژړا ورته ځیر شوم. ومې لیدل چې مخ یې په لاسونو پټ کړی او ژاړي.

ومې ویل:

"گرانې هلن! ایا مور دواړه له عذاب او کړاو څخه خلاص نه شوو او سره نژدې نه شوو؟ بیا نو ولې ژاړې!"

سور اسوبلی یې وکېښ، سترگې یې په دسمال پاکې کړې، په ژړا-ژړا کې یې وویل:

"بسه دې وکړل چې د زړه ټولې خبرې دې راته وکړې؛ ته پر لیدا دومره مین او د هغې د مینې له زندان سره دومره روږدی شوی یې، چې د خلاصون فکر درته تر هر درد او رنج ستونزمن ښکاري... ستا هېر شول چې یوه دقیقه وړاندې دې ما ته څه وویل. زه دې هېره کړم، بیا دې لیدا ته څه وویل:

"له تا پرته ژوند نه شم کولای... دغه سوی زړه په وینو او خاورو ولږه، خو مه مې پرېږده، تر تلو وړاندې مې ژوند واخله..."

ارمان! په دنیا کې زما لپاره د خوښۍ شېبه هماغه وه، چې گومان مې وکړ ته زما یې، زه تېروتمله، ما گومان وکړ چې د بېلتون او کړاو شپې-ورځې پایته ورسېدې!... دا دې څه ظلم راسره وکړ، زه دې ولې جنت ته بوتلمه او یوه شېبه دې هم هلته تمه نه کړمه!... زه هغه ږنده یمه چې یو وار مې سترگې د دنیا د ښکلاگانو په وړاندې پرانیستل شوې، خو بېرته بندې شوې، تر دې وروسته به مې ژوند لا تیاره او وپروونکی وي... ته چې لا د لیدا د مینې په زنجیر کې بند یې، ولې ما ته راغلې!.. پوه شومه، ته راغلې چې زما د زړه اور تازه او زیات کړې او له سوځېدو څخه مې خوند واخلي"....

ژړا خبرو ته پرې نه ښوده. ترلاس مې ونيوله او چغه مې کړه:

"ومې بڅېنه! په ناپامۍ کې راڅخه وځورول شوې... ته ملامته نه یې، زه وینم چې اوس هم د لیدا د مینې په زنځیر تړلی یم، ته باید راسره مرسته وکړې چې دغه زنځیر له خپلې غاړې څخه لیرې کړم... گرانې هلن! په خدای (ځ) قسم، غواړم د لیدا له زندان څخه وتښتم... ته ډاډ، زړورتیا او پناه راکړه..."

ژړا یې بنده شوه، تر څه غور وروسته یې وویل :

"که څه هم دا سخت کار دی خو ستا لپاره هر ډول قربانۍ ته تیاره یم، پوهېږمه چې له لیدا سره زیاته مینه لرې، خو بیا هم تا ته په خپل کور او غېږ کې ځای درکوم، د هغې له بدگوماني او حسادت څخه دې ژغورم. خو تا ته نه معلومېږي پر بل مین، مینېدل څومره سخت کار دی..."!

د هغې لاسونه مې ونيول، په اوبښکو او مچولو مې خړوب کړل، لکه وړک ماشوم چې خپله مور بیا ومومي، په مینې مست شوم، قول مې ورکړ چې په راروانو درېیو ورځو کې به مې له لیدا سره ستونزه غوڅوم او ځان به د هغې پښو ته غورځوم....

☒ ☒ ☒

مست او خوشحاله پر کوڅو ورگډ شوم، نه مې یادېږي چې چېرې وم، څه مې ویل، چېرې ځم او څه وایم! د هلن له کوره تښتېدم، زه له خپله کوره تښتېدم. بله پناه مې غوښته، داسې مینه ناک لاس مې لټاوه چې فکرونه مې سره راټول کړي او له لالهاندۍ څخه مې وژغوري.

خوښیو، پښېمانۍ، غم، سوز، ارمان او زرگونو نورو تاثیراتو زما په زړه کې توپان جوړ کړی و، زه هغې تختې ته ورته وم، چې د څپو په لاس کښېوتلې وي او له ځانه واک ونه لري، یوې پېښې ته په تمه وم، چې برخليک مې بدل کړي، وپېږدم چې نن بیا لیدا د غم شېبه راباندې رانه ولي او هلن ته مې ونه سپاري. وپېږدم چې راباندې مهربانه نه شي او په خپله غېږ کې مې ونه ساتي!

د تښتې یوه لار مې سترگو ته ودرېده. یوه اسانه لار چې زه یې له هرې ستونزې خلاصولم، هوسا شوم، ټولو خواشینيو راڅخه لاس واخیست.

ومې ویل:

"که تر درېیو ورځو پورې مې روزگار ستونزه اواره نه کړه، زه به په خپله دغه کار ترسره کوم. یانې ځانونه به کوم." په زړورتیا سره کور ته راغلم، هرې پېښې ته مې تیاری درلود. هغه څوک چې ځان وژلای شي، له څه نه ووېرېږي؟

ور مې پرانیست، ځکه پوهېدم چې لیدا هر وخت یوازې وي، پر کټ ویده وي، یا هم کتاب لولي. د خوب کوتې ته لارم، حیران شوم. ته وا دا لومړی ځل دی چې لیدا گورم. تر اوسه مې په دې جمال، مینه ناکه څېره او بڼایست کې نه وه لیدلې. هغه حسینې مجسمې ته ورته وه چې ساه یې هم کښله.

پر کټ پرته وه، کتاب یې له لاسه سینې ته ښویېدلی و. که څوک کوم بت هم دومره ښکلی جوړ کړي. بڼایي بتپالان کومه نیوکه ورباندې ونه لري.

دنگ قد یې پر کټ غزېدلی و، پښې یې لاندې راځوړندې وې، زړه مې غوښتل، هغه پښې مچې کړم، خو د دې لپاره چې له خوبه راوښنه نه شي، هماغسې پر خپل ځای وچ پاتې شوم. ورو – ورو مې ساه کښله.

د وېښتانو طلايي څپې یې د څراغ په رڼا کې د لمر د وړانگو غوندې ځلېدې، چې د زړه سترگې یې روڼولې. تندې یې د سپوږمۍ یوې ټوټې ته ورته و، شونډې یې د سره گل د گلپانو غوندې وې، شونډې یې رپېدې، داسې ښکارېدل چې زما د گناهونو حساب کوي او زما سره کومه دعوه لري. په زړه کې مې چغه کړه:

"ته په دې ښکلا او ناز، هر څه چې راباندې کوي، زه گناهگار یم، ته ما تر ځان ښه پېژنې، که هر عذاب او کړاو راباندې راولې، زه یې منم، هسې نه چې له عذاب څخه مې لاس په سر شي او یوازې مې پرېږدي ...

آه! که ته راسره ونه اوسې، نړۍ به توره شپه غوندې شي، چې هېڅکله به هم سبا ورته رانه شي!

په ژوند کې ستا د نه لیدو تصور نه شم کولای، ستا په تندي کې د غوسې له ورېځو څخه وېرېږم. د دې تورې ورېځې تر شا د تهمت او درواغو له تور سپلاو څخه زیاته وېره لرم!

دا چې ته دې یوه ورځ په دې کور کې ونه اوسې، له یوې خونې څخه بلې ته لاړه نه شې، زه دې د پښو ښکالو وانه ورم، د هندارې مخې ته دې کښېنې، سینگار ونه کړې، د عطرو په بوی دې مست نه شم او د جمال په لیدو دې بېواکه نه شم، په دې باب فکر نه شم کولای!! دا ځنګه امکان لري چې له تا پرته دې په چکر لاړ شم، ځملم، پاڅم او ژوند وکړم!

څومره چې دې زړه غواړي ومې ځوروه، هر درد او کړاو راته اسانه ښکاري، خو ته راڅخه مه ځه، دا نه شم زغملای، چې بل څوک دې ستا تر نړۍ ملا لاسونه راتاو کړي، یا دې په دې شنو سترگو کې بل مین ډوب شي....

زه نه غواړم چې له ما پرته بل څوک درڅخه ښکښلې واورې او کړاوونه وگالي، ستا ستونزې باید زه یوسم....

زه څه وکړم چې بتپال یم او ستا پالنه کوم. د بل ښکلي په باب تصور هم نه شم کولای، خدای تر تا بل ښکلی نه دی پیدا کړی..."

د شك او دوه زړه توب له منگولو خلاص شوم، د رضایت او تسلیم له خوښۍ څخه مې په سینه كې فریادونه اوچت وو، خو د دې لپاره چې لیدا راوینښه نه شي او لانجه راسره ونه كړي، هغه د خوشحالی حالت خراب نه شي. نو غلی كې ته لارم او ویده شوم.

خوب مې لیده چې د هلن دوی كړه ځم، څنگ ته یې ناست یم او د هغې لاس مې نیولی، غواړم اقرار ورته وكړم... خو نه پوهېږم څه ورته ووايم... رېږدم، ژبه مې په تالو كې وچه وه ...

هلن نارې وهي:

"آه! زه خو وینم چې د لیدا د مینې له زنځیر څخه خلاصی نه لرې، ستا د زړه ټولې خبرې اورم. تا چې له ځانه اراده او واك نه درلود، ولې راغلې او زما ویده مینه دې ولې راوینښه كړه؟ دا دې څه ظلم راسره وكړ. ایا زما خپگان ستا خپگان كمولای شي؟"...

ویل یې او ژړل یې.

خو ناڅاپه له اسمان څخه د ماډلن غږ اوچت شو:

"ای هلن! د عاشقی دود، گیله او سرتكونه نه ده. زړه دې پر ویلیام وسوځه، هغه تر مور زیات بېچاره دی، ځكه د یوې بې اروا مجسمې پرستش كوي، هغه له كاني زړه څخه مینه غواړي.

مور د معشوق پر اروا مینانې یو، خو هغه د معشوق له بې شعوره جسم سره اخته دی. زموږ مینه خو له بریالیتوب سره مله ده، ځكه چې اروا بې محبتې او بېوفایې نه كوي، د هغه په سینه كې ناکامي او د ویر سندرې پټې دي، ځكه بې اروا جسم یوازې سړښت، بې محبتې او بې هنري لري. زموږ زړه باید پرې وسوځي"...

چغه مې كړه:

"پر خدای قسم دركوم، ما له بتپرستی څخه وژغورئ"...

په خپل غږ اوچت شوم، د لیدا په پلوي له هلن او ماډلن سره په جگړه بوخت شوم.

ویل مې:

"تاسې اشتباه كوی، د لیدا د وجود هره ذره له مینې او وفا څخه ډكه ده. دومره راسره مینه لري چې تل په سوز او كړاو كې ده. زه كه سوځم د هغې د مینې په اور كې سوځم، خدای دې نه كړي چې دغه اور دې غلی شي، كه ما ایرې هم كړي، پروا نه لري"....

سبا سهار چې لیدا له خوبه اوچته شوه، زه له ماډلن او هلن سره په خبرو-اترو لگیا وم.

ویل مې:

"تاسې د لیدا په سترگو کې وگورئ، نه یم غلط شوی، وگورئ څومره خوشحاله ده، څومره عاشقانه نظر لري..."

په همدې وخت کې لیدا په زوره وخنډل او وپې ویل:

"ته عجیبه ساده یې، گومان کوې زه درباندي نه پوهېږم چې د ورځې راڅخه تښتې چېرې ځې؟"

وپوهېدم چې پرون د هلن دوی کړه زما له تلو څخه خبره شوې ده. زړه مې په درزېدو شو. خوله مې پرانیستله چې

ټولې خبرې ورته وکړم، لمن ته یې ولوېږم او زر واره ترې بخښنه وغواړم، چې بیا به داسې نه کوم....

خو وخت یې رانه کړ، وپې ویل:

"له دې الوتې رنګ څخه دې ښکاري چې زما جاسوسان دروغ نه وایي: ته هره ورځ له هغې سپین سرې څخه ورځپاڼه

رانیسې، له هغې نجلۍ څخه سگرېټ او له هغې بلې"....

غلی وم چې هلن ته ورسېږي، زما د مینانو ټولې نخښې یې وویلې، خو د هلن په اړه یې څه ونه ویل.

یو څه زړور شوم، ومې ویل:

"د دې زړو خبرو له یادولو څخه دې مقصد څه دی؟"

"_مقصد مې دا دی چې، که ته شریف او سم سړی وای، زموږ خبره به گدایۍ او سوال ته نه رسېده."

له حیرانۍ سره مې وپوښتل:

"ما خو ډېرې پیسې درکړې، ته بیا هم زموږ ژوند د گدایۍ ژوند گڼې؟"

د پوزخند خندا یې وکړه او وپې ویل:

"کومې پیسې! یوه انه هم نه ده پاتې، ټولې مې له تا څخه په یوه لاس واخیستې، په بل لاس مې پولیسو ته ورکړې،

چې ستا بهوفايۍ او درغلۍ وڅاري، زموږ له واده څخه درې ورځې نه وې تېرې، زما درته پام و چې یوې او بلې ته

دې سترگې نیولي وې. ما هم د پولیسو له دوو ادارو سره پرېکړه لیک لاسلیک کړی چې شپه او ورځ تا وڅاري او ما

ته خبر راکړي چې ته چیرې_ چیرې تللی یې، له کومو ښځو سره دې لیدلي او څه دې کړي... تا ته به معلومات

وې چې خصوصي پولیس ډېر گران تمامېږي، خو ما بله چاره نه درلوده، ما غوښتل ستا له چلندونو ځان خبر کړم...

زه درته وایم چې پرون چېرې وې؟"

لکه ټول بدن چې مې له لرگیو وي، غلی او بېحرکته پاتې وم، لیدا په خپل مټ کې ساعت ته وکتل او وپې ویل:

"تر پنځلسو دقیقو پورې د پټو پولیسو گزارش زموږ د لیکونو په بکس کې لوېږي، زه به بیا خپله درته ووايم چې پرون چېري وي".

غوښتل مې حقیقت ورته ووايم. خو ومې لیدل، لیدا په داسې حالت کې ده، که زه څه ووايم نو لکه د باروتو پر یوه زېرمتون چې اړو ولگېږي، بیا به شر جوړ کړي.

اوچت شوم، ژر مې ځان تیار کړ چې تر پنځلسو دقیقو پورې له کوره وتښتم. د تلو په هڅه وم چې د کور زنگ ووهل شو. پوه شوم چې صندوق ته لیک واچول شو. په بدن کې مې وینه وچه شوه. لیدا مخکې او زه ورپسې له کوتې ووتو، غوښتل مې ور پرانیزم، پرې یې نه ښودم او ویې ویل:

"ته صبر وکړه چې وگورم پرون چېري تللی وي".

لیک یې پرانیست او ویې لوست، ناڅاپه یې چغه کړه:

"پرون دې د هلن دوی کره څه کول! دا فاحشه دې له کومه پیدا کړه!"

یو ځل بیا د گزارش په لوستلو بوخته شوه. په توندۍ سره مې ور پرانیست او کوڅې ته مې ځان ورساوه. غوښتل مې له دې کور څخه د هلن کور ته پناه یوسم او بیا ترې رابهر نه شم. خو پښې مې پر لاره نه تلې، په کوڅه او واټونو کې په یوه غوره تصمیم پسې گرځېدم.

په همدې چورتونو کې وم چې هغه ووژنم، که له هلن څخه لاس واخلم او ځان د لیدا لمن ته واچوم؟ ما ته هېڅ وخت لیدا دومره محبوبه او د مینې وړ نه وه ښکاره شوې، حیران وم چې ولې ژوندی يم او د هغې د پرېښودلو د تصور له کبله ولې نه مرم؟.

گومان مې کاوه چې لیدا له مرگ څخه ژغورلی يم. گنې په دې دومره زیاتو غمونو کې به مړ وم ...

نه پوهېږم څنگه هغې کوڅې ته ورتاو شوم چې زما د ترور کور په کې و، د کور وره ته ورسېدم، دوه درې وارې له هغه کور څخه تېر راتېر شوم. آخر مې زنگ ووايه .

ترور مې راووتله، زه یې دننه بوتلم، تر روغې وروسته ووته او ما ته یې یو گېلاس نشه یي شربت راوړل او ویې ویل:

"زه چې هر څه ووايم ستا به باور نه کېږي، راځه چې یوه پوه سړي ته دې بوځمه، ستا ستونزه به اسانه کړي".

د پسه غوندې په ترور پسې روان شوم. یوه ارواپوه ته یې بوتلم.

لکه ماشوم زده کوونکی چې درس تشرېح کوي، د لیدا اروايي حالت مې ورته څرگند کړ، د هغه هرې پوښتنې ته مې ځواب ورکاوه. کله چې څېړنې پایته ورسېدې، زما ترور ته یې وکتل او په سترگو یې ترې د تلو اجازه وغوښته.

ما ته يې وويل:

"ستا مېرمن اروايي ناروغه ده، کېدی شي دا حالت يې د لېونتوب حد ته ورسېږي، يانې زيات حسد او بدگومانی به يې راښکېله کړي. د اروايي تحليلونو له لارې د دې ناروغۍ درملنه سخته څه چې ناشونې ده، ځکه باور لرم چې هغه ځان ناروغه نه گڼي او نه غواړي له ډاکټر سره مرسته وکړي، يا يې پوښتنې ځواب کړي. په دې وروستيو کې ډاکټر فریمن ناروغانو ته د سترگې په يوه کونج کې پېچکاري ورلگوي، بنايي په سلو کې شپېته داسې ناروغان روغ شي، خو دا څرگنده نه ده چې ستا ناروغ به دغه کار ته غاړه ږدي او که نه؟ زما په اند اوس خو غوره لار دا ده چې سره بېل شی، ښايي ستا په نه لیدو سره يې دغه ناروغي کمه شي."

ومې ويل:

"دغه بېلتون بايد څومره وخت ونيسي؟"

"دوه يا درې کاله، خو بيا هم وېره په کار ده چې تر دې مودې وروسته بيا سره وگورئ، دغه ناروغي بيا ورمخه نه کړي، که ته د دې مېرمنې له روغتيا سره مينه لرې، نو بايد سره بېل شی، دا قرباني ورکړه. له بل چا سره واده وکړه، زه ستاسو د ژوند له ځانگړنو خبر شوم، باور لرم که تاسې هغه پرېږدئ، نو له مېچل سره به واده وکړي، ځکه چې د غوسې په وخت کې د هغه نوم په خوله اخلي، څرگنده ده چې د هغه په بېلتون ځوابدې ده."

ترور مې په مينه ناک نظر راوکتل، اسوېلی يې وايست او ويې ويل:

"له ناچارۍ څخه زه هم همدغه لارښوونه درته کوم، څه وکړو! مينه خو له قربانۍ او سوز پرته نه شي کېدی، ته او مېچل دواړه زما زامن ياست، ما ته توپير نه لري..."

اوچت شوم او د هغه مينه وژونکي ارواپوه له لاسه مې تندي ته ټک ورکړ او په واټونو کې روان شوم. سر مې دروند و او زنگڼونه مې د کمزورۍ له وجې کېږدل، زړه مې پر سينې فشار راوړ، په ستونزو مې ساه کېنله، ستونې مې له ژړا ډک و او په زړه کې مې د اوبښکو سپل روان و، حيران وم چې خلك ولې راڅخه تېرېږي، خو زما الوتې رنگ، بې نوره سترگې او لږزانده غړي نه ويني او نه پوهېږي چې کوم درد لرم! حيران وم چې ولې نه شم کولای په ذهن کې مې دوه تصویره سره وتړم!

يوه پټ لاس، ليدا، هغه تر ورځو روښانه شپې او تر شپو تيارې ورځې، مېچل، اروايي ناروغي، د ماډلن بېلتون، مور او زرگونو نور تصورونه د وړو مېخونو غونډې زما پر سر راټک وهل.

د خيال هغه ټوټې او نيم مړې بدن مې د خلکو له سترگو پټاوه، له يوه واټ څخه بل ته ورننوتم، يو خلوت او غلی ځای مې لټاوه، چې له شرمه د خپل زړه ټولې خبرې ځان ته وکړم، وايې ورم او زاری وکړم.

یوه ځنگله ته ورسېدم. د رود پر غاړه پر یوه اوږده څوکی وغزېدم. یو وخت مې پام شو چې له بدن څخه مې اوبه څاڅي، باران و او ما هم ژړل.

تر پښو لاندې مې یوه نری ویا له وپهېده چې اوبو مېریان او نور واړه موجودات له ځانه سره وړل، هغو خوارانو لاسونه او پښې وهلې، ښایي چغه به یې وهله، خو څه گټه یې نه درلوده.

لیدل مې چې طبیعت له ما سره هم همداسې کوي. لېونی او بېشعوره لیدا د طبیعت لاس دی چې ما نېستی ته ورکاږي. زه چې څومره نارې ورته وهم، نه یې اوري. څومره چې زغم وکړم بیا هم نه پوهېږي! ذهن ته مې راغلل: که دغه مېریان د دغو وړو ډبرو غوندې بېځانه او بې ارزښته شیان وای، اوس به د طبیعت په ظلم او ستم کې نه کړېدل. زما هم ارمان شو چې کاشکې مې وای....

بیا مې د هرې ستونزې د حل کیلي لاس ته ولوېده، یاد مې شول چې ویلي مې وو:

"که تر درېیو ورځو پورې مې دا ستونزه اواره نه شوه، ځان به وژنم."

خو هغه ورځ مې ستونزه نوره هم درنه شوې وه، له ځان سره مې وویل:

"د تشویش او اندېښنې وړ خبره نه ده، د مرگ په یوه نوک په زرگونو غوټې خلاصېږي..."

دغه ډاډ مې زړه تکیه کړ او هوسا شوم، له ځان سره مې سوچ وکړ، که د لیدا له زندان څخه ناڅاپي وتښتم او هلن ته پناه یوسم؛ خو هغه پناه تر دې زندان راته وپروونکې وېرېښېده. داسې ښکارېدل لکه زه چې زړه او ساه پرېږدم او یوه مړه کالبوت ته پناه وړم!... فکر مې وکړ که په دنیا کې وگرځم او مادلن پیدا کړم، پښو ته به یې ولوېږم... خو بیا مې ارمان راغی: هغه وجود ته، چې زړه یې له بل چا سره وي، ولې ستونزې وزېږوم.

چغه مې کړه:

"نه! هېڅکله هم نه! زما لپاره د لیدا وجود ښه پناه ده. د هغې ظلم او ستم په هېڅ قېمت نه پلورم. په دې هکله هېڅ فکر هم نه شم کولای چې زه دې ژوندی واوسم او لیدا دې زما نه وي، د نورو جنت زما زندان دی او د هغوی زندان زما جنت! زما لپاره هوبښپاره او لېونی یوه ده، زه د هغه موزون اندام او ښکلي صوت پرستش کوم، آیا بتپرستان له خپلو بتانو څخه عقل او شعور غواړي!"

ټوله ورځ له انسان خورو خیالونو، لېونتوب، ناکامۍ، شک، وېرې او لالهاندۍ سره لاس وگرېوان وم، په لوړې، ستړیا او باران نه پوهېدم. تر دې چې بدن مې له حس څخه او مغز مې له فکر څخه پاتې شو. لکه حیوان چې خپل استوگنځي ته ځي، خپل کورته لارم. د هغې وړې زمري په اړه مې، چې په کور کې راته ناسته وه، هېڅ فکر ونه کړ.

ليدا په پراخه تېنده زما هرکلی وکړ، پرته له دې چې زما د نشتوالي يادونه وکړي زه يې د ډوډۍ مېز ته بوتلم. کنبېناستو، ومو ويل. ټوکې مو وکړې، وامو وربدل، خو باور مې نه کېده چې زه دې وينې واوسم، گومان مې کاوه ويده يم او د طبيعت زړه راباندې سوى دى، زما له ازاره يې لاس اخيستی، د ليدا له سره يې غلا کړى عقل بېرته ورکړى دى.

هيله من وم، ليدا مې ټينگه کړه او ومې ويل:

"ايا دا رښتيا ده، تا هغه بدگوماني او بېخايه خيالونه له سره ليرې کړل او وپوهېدې چې زه درسره مينه لرم؟ ته پوه شوې چې زما سترگې تر تا ښکلو ته نه گوري او نه به وگوري. ايا"...

اورده او له غوسې ډکه خندا يې وکړه:

"په ټولو وپوهېدمه او اوس مې تصميم هم نيولى... خو ته به پوهېدې چې زه څه تکل لرم... ډېر ژر به پوه شې.. رښتيا راشه درته ووايم چې ما نن څه_ څه وکړل؟"

د هلن دوى کره لارم، څومره ښه معصومه نجلۍ ده. هغه مې له اشتباه څخه وايسته، لکه څنگه چې يې، هغسې مې وروپېژندلې، ستا د يوولسو معشوقو نومونه مې ورکړل، له سگرېټ خرڅوونکې څخه نيولې تر هغې ډوډۍ پلورونکې سپين سرې پورې، ټول نومونه مې د پټو پوليسو د لست له مخې ورته ولوستل، دوولسم نوم د هلن و. ورته ومې ويل: "اى بېچاره نجلۍ! د دې شهواني ناروغ په خبرو مه خطاوخه، هغه دروغجن دى، هغه وحشي حيوان دى، چې تر اوسه يې ډېر کسان دارلي دي، ته هغسې مه کېره، له منگولو يې وتښته!"

ما ويل، هلن ژړل، زړه مې پرې وسو، ومې ليدل، هغه هم ستا د هغو نورو معشوقو غوندې درباندي مينه وه. ورته ومې ويل:

"اى نادانې نجلۍ د دې يوه ساعت پر ځاى بايد ټول عمر وژارې."

لږه سمه شوه، قول يې راکړ چې نور به تا هېروي، زما څخه يې هم قول واخيست، چې تا به نېکمرغه کوم..."

هغې له هلن سره د کتنې خبرې کولې زه د شرم، درد او ارمان له کبله ويلېدم او پر ځمکه تويېدم، د ليدا له څو شېبو چوپټيا څخه غلط پوه شوى وم... په زړه کې مې چغه کړه:

"اى مرگيه! ومې ژغوره!"

اوچت شوم او ومې ويل:

"غواړم تر خوب مخکې مجلې او ورځپاڼې ولولم."

ويې ويل:

"ټول مې پر مېز ايښې دي. زه هم ځم چې ويده شمه، ځکه د کار لپاره بايد ښه قوا ولرمه".

د مېز تر شا کښېناستم او يوه_ يوه ورځپاڼه مې اړوله، خو لکه گړدسره چې سواد نه لرم او نه شم کولای څه ولولم. گومان مې وکړ دغه ستونزه د حل يوه لاره لري، چې هغه مرگ دی. خو په دې وپېرېدم چې، په دې دنيا کې دې ونه اوسم او ليدا دې ونه گورم، د ځانوژنې فکر مې له سره ليرې کړ او ترې وتښتېدم .

په مجلو کې مې يو کاغذ وليد هغه مې پرانيست. مېچل ليکلي وو:

"زما بدمرغه ويليامه! ترور دې همدا اوس زما له دفتر څخه ووته، راغلې وه چې ستا د بدمرغۍ او ستونزو يادونه راته وکړي، د ژوند پر ستونزو دې وپوهېدم، زړه مې درباندي وسو، څه وکړو، روزگار د هر نعمت په پښو کې په سلگونو کړاوونه ليکلي دي. که ته ښکلی نه وای، نه دې شول کولای ليدا راڅخه بېله کړې، څرنگه چې تجربه دې نه درلوده، نو گومان دې کاوه چې مېرمنې يوازې په ښايست راضي کېږي. په دې نه پوهېدې چې مېرمنې له پيسو او شتو پرته په بل څه نه قانع کېږي.

ليدا ته چې دا لېونتوب پيدا شوی، وجه يې دا ده چې هغه زما څخه د بېلتون له کبله ارمان کوي. ستا دغه بدمرغي هغه انتقام دی چې طبيعت يې زما لپاره له تا څخه اخلي. ځکه ما په دغو دوو کلونو کې زياته هڅه وکړه، خو په زړه کې مې د ليدا د مينې اور مړ نه شو کړای. تر هغې لس ښکلې نجونې مې ترلاسه کړې، خو يوې هم د هغې ځای ونه نيو، زه له تا څخه کومه گيله نه لرم، نړۍ د مبارزې ډگر دی، ما له تا څخه ايس واخيسته، تا هم زما څخه ليدا.

د تېرو پېښو يادونه کومه گټه نه لري. غوره دا ده چې د دغو ستونزو د اوارې لپاره يوه غوره لار ومومو، يانې ستا د ژوند او زما د زړه ستونزې. د هغه ارواپوه او ستا د ترورې د څرگندونو له مخې د ليدا درملنه يوازې دا ده چې درڅخه بېله شي. البته ته د ارواپوه خبره منې، خو گومان نه کوم چې وکړای شي د بېلتون غم ته اوږه ورکړې، تر هغه وخته چې رښتيني مين ونه اوسې او د معشوق لپاره هر ستونزه او هر درد ومنې.

خو رښتيا ووايم دا خبرې ټولې کتابي دي، رښتيني مين نه شي کولای يوه دقيقه هم له معشوق څخه بېل واوسي، په داسې حال کې بايد يو بهرنی لاس له مين سره مرسته وکړي، چې خپله دنده تر سره کړي. اوس هغه بهرنی لاس زه يم چې تا په زوره له ليدا څخه بېلوم. سبا ته ستا د غوښتنې لپاره عرض کوم، څرنگه چې ته نه شي کولای زما پيسې بېرته راکړې، زندان ته به لاړ شي او زه به ليدا خپله کړم. په دې توگه به تا له دغې اندېښنې، ليدا له دې لېونتوب او ځان د ناکامۍ له درد څخه وژغورم.

کله چې ليدا زما شوه؛ تا له زندانه باسم او د زده کړې اسانتياوې درته برابرېم، که رښتيا هم ليدا درباندي گرانه ده، لارښوونه ورته وکړه چې کله ته زندان ته ځې، له ځنډ پرته ځان ما ته راوسپاري ."

ستا د اکا زوی او ستا دوست: مېچل

☒☒☒

د مېچل د لیلونه ښه او منطقي وو. د هغه له غوښتنې سره سم باید زندان ته تللای، خو دوه نور مسئولیتونه مې هم درلودل چې له خپلې وینې پرته مې په بل څه نه شول تر سره کولای، یو د ماډلن د ټول عمر هوسایي او بل مې د هلن بری له منځه وړي وو.

هو! غوڅ تصمیم ته د رسېدو او له هغه حالت څخه د خلاصون لپاره، دغو کسانو ته اړ وم، چې خپله غوښتنه راڅخه وکړي، په دې توګه به وکولای شم په ځانوژنې لاس پورې کړم، له دې پرته مې نور څه نه شوای کولای.

لیدا هم وویل چې غواړي کوم لوی کار وکړي؟ هغه لوی کار خو یوازې همدا کېدی شي چې ما پرېږدي او لاړه شي. له لیدا پرته زما بله پناه قبر او مرګ و...

☒☒☒

ته وا مړ یم او د لیدا له شکنجو او زندان څخه ازاد شوی یم، هوسا د خوب کوټې ته لاړم چې ویده شم. لیدا پر کټ ناسته وه او دومره په فکرونو کې ډوبه وه چې زه یې نه لیدم. تندی یې ټینګ نیولی و، مخ یې سور اوښتی و، په څېره کې یې د کرکې، حیرانۍ او وېرې نڅښې له ورايه ښکارېدې.

هېڅ مې ونه ویل، وغزېدم. خو نه مې غوښتل ویده شم. غوښتل مې لیدا ویده شي او راوچت شم د وروستي ځل لپاره مې خپلې سترګې د هغې په جمال خړوبې کړم، هسې هم سبا ته د هغه سیند تر څنګ ځانوژنه کوم. د هغې څېره به مې په سترګو کې ژوندی وي.

یو ساعت وروسته اوچت شوم، څراغ مې بل کړ، خو ومې لیدل لیدا هماغسې ناسته وه!

ویې ویل:

"ولې نه ویده کېږي؟"

ومې ویل:

"غواړم تر خوب وړاندې، مخکې له دې چې سترګې مې سره ورشي، ستا صورت او اندام وګورم."

ویې خندل او ویې ویل:

"ښه راته وگوره، دا به وروستی ځل وي چې گورې مې، سبا به ستا له دغو ښکلو سترگو څخه بېغمه يم."

د دې پر ځای چې د هغې ننداره وکړم، مخ مې واړاوه او په ژړا شوم، په ژړا کې خوب راغی، خوب مې لیده چې مړ يم او په هغه سیند کې ډوبېږم. لیدا او مېچل د سیند پر غاړه ولاړ دي او زما ننداره کوي.

په همدې خوب کې ډوب وم، چې ناڅاپه وسوځېدم! اور مې واخيست! له ځايه اوچت شوم، څراغ مې بل کړ. خو بل نه شو، په هغه تياره کې مې چغې کړې:

"لیدا! مرسته راسگره وکړه!"

د لیدا چغې هم اوچتې شوې:

"ای وای! ای وای! آیا ما دا کار وکړ! ما دا جنايت وکړ؟! هو! هو! له ما پرته خو په کوټه کې بل څوک نه و. وای..."!

نور مې څه وانه وربدل. کله چې په سد شوم د کومې ښځې نری غږ مې واورېد:

"څه خورې؟"

ومې ویل:

"لیدا، ته لیدا یې؟ غږ دې ولې بدل دی؟"

"_لیدا نه شته، زه د ډاکټر مرستیاله يم، دا روغتون دی."

"_زه یې ولې دلته راوستلی يم؟ سترگې مې ولې څه نه ویني؟..."!

د ځواب پر ځای مې د ژړا او سلگیو اواز واورېد.

ومې ویل:

"ولې څه شوي، راباندې ورهمېږئ، راته وواياست."

هغه ژرغوني غږ راته وویل:

"ستاسو سترگو ته زیان رسېدلی..."

"_درملنه به یې وشي؟"

"_له بده مرغه ستاسو سترگې لیدل نه شي کولای!!"

چغه مې کړه:

"چا ړوند كړمه؟! اوه وپوهېدم.. ليدا... ليدا.. اوس چېرې ده، ولې مې پوښتنې ته نه ده راغلې؟"

ويې ويل:

"په زندان كې ده."

ناره مې كړه:

"دوى نه پوهېږي چې هغه لېونۍ ده! هر څه چې يې كړي، له ما سره يې كړي، زه يې بخښمه..."

بيا بېسده شوم. كله چې په سد شوم د يوه نارينه غږ مې واورېد چې زما پوښتنه يې كوله.

ويې ويل:

"زه ډاكټر يم. ستاسو پر حال ډېر تاسف راځي، خو زما لارښوونه درته دا ده، چې د دې ډول دردوونكې پېښې په وړاندې زړور واوسئ، خداى چې پر ړندو كوم مسئوليتونه ايښي، هغوى يې په نره، له كوم شكايث پرته ترسره كوي."

ومې ويل:

"زه د خپلې معشوقې په لاس ړوند شوى يم، زه كوم شكايث نه لرم، كه زندان ته مې هم بوځئ، زه نه وېرېرم، خو تر هغه وخته چې ليدا په زندان كې ده، له ما څخه زړورتيا او زغم مه غواړئ."

ويې پوښتم:

"ته ولې بايد زندان ته لاړ شې؟"

"_د مېچل پور راباندې دى."

"_مېچل څوك دى او څومره پور يې درباندي دى؟"

ټوله كيسه مې ورته وكړه، خو زما د كيسې لړۍ دومره اوږده شوه چې د ژوند پيل ته مې هم ورسېده، يو وخت مې پام شو چې ډاكټر ته مې د ژوند ټوله كيسه كړې ده.

تر لږې چوپتيا وروسته يې زياته كړه:

"ايا امكان لري په دې موده كې چې دلته ياست، د خپل برخليک كيسه بيا تکرار كړئ."

ومې پوښتل:

"تاسې غواړئ ما بوخت کړئ چې خپلگان راباندې برید ونه کړي، خو تر هغه وخته چې لیدا نه وي ازاده شوې، زه به هوسایي ونه لرم."

سبا ته یې ډاکټر ښاغلی... چې لیکوال هم و، له ما سره معرفي کړ، د هغوی په غوښتنه مې د خپل ژوند ټول داستان بیان کړ، هغه لیکوال پر شا وټپولم او ویې ویل:

"خوشحاله واوسه، که څه هم دغه پېښه ستا د بدمرغۍ لامل شوه، خو کولای شي ستا بدمرغۍ کمې کړي، یانې ستاسو مادي ژوند به تر پایه سمبالېږي. زه دا کار کوم، زه ستاسو دغه برخليک لیکم، یو خپرندوی پیدا کوم چې درڅخه رایې نیسي."

بله ورځ د یوه کتابتون مشر راغی او له ما سره یې ژمنه وکړه، چې د هغه کتاب په بدل کې به زیاتې پیسې راکوي او تر ټولو وړاندې به د مېچل پور چې د هغو پیسو په وړاندې ډېرې لږې ښکارېدې، ورسپاري. د لیکوال او ډاکټر په لارښوونه مو وپتېبله چې د لیدا په محاکمه کې هم له هغو پیسو څخه کار واخلو.

☒ ☒ ☒

دا ده د لیدا د محاکمې پایله:

د لیدا مدافع وکیل ما ته راغی او هیله یې وکړه چې د لیدا په پلوي خبرې وکړم. کله چې پوه شو، حاضر يم د لیدا لپاره خپلې سترگې او ځان قربان کړم، خوښ شو، مننه یې وکړه او ویې ویل:

"ستاسو په مرسته دا ښځه ژغورل کېږي، ځکه د هغه عمل په وخت کې یې مغزو ټکان خوړلی و او د لېونتوب له حالته راوتلې ده، تاسې په محکمه کې ټولې پېښې وواياست، همدا بس دي."

د محاکمې په ورځ یې چې محکمې ته بوتلم، نه پوهېدم چې کومې خوا ته وگورم، لیدا چیرې پیدا کړم، خو د هغې غږ مې واورېد، چې ویل یې:

"واي، وی خدایه!"

له هرې خوا څخه د ژړا او سلگیو اوازونه اوچت شول، ما هم اوبښکې تویولې. د لیدا مدافع وکیل د لیدا اروایي ناروغۍ ته په اشارې سره دلیلونه راوړل او ویې ویل:

"د دې خبرې د ثبوت لپاره د هغې د مېړه دعوه واورئ."

زه اوچت شوم، خو چوپ پاتې شوم، مدافع وکیل وویل:

"پوهېږم چې په کوم شک کې گیر یې، تاسې نه غواړئ چې د نورو خلکو په وړاندې د خپلې مېرمنې د ظلم او لېونتوب یادونه وکړئ، خو که د هغې له خلاصون سره مینه لرئ، باید دا ستونزه وگالئ!"

بله چاره نه وه، د لیدا د بدگومانو او بېخایه خیالونو په اړه مې څرگندونې وکړې، هغه دردوونکې صحنې مې هم بیان کړې چې لیدا به جوړولې. لیدا به زما د خبرو په منځ-منځ کې ژړل:

"ای خدایه! دا زه ومه چې دومره جنایتونه مې کول!... ما دا کړاوونه درباندي تپل!... زما گران ویليامه! ته پرېسته یې... زه یوه بېرحمه بلا یمه"...

کله چې د هغې شپه کیسه خلاصه شوه، لیدا چغه کړه او بېسده ولوېده.

واک مې له گوتو ووت، چغه مې کړه:

"ای ښاغلو! ای قضاوت او انصاف کوونکو، زما د سترگو د جبران لپاره، چې روزگار راڅخه اخیستي، زما لیدا خوشې کړئ؛ که زما ژوند پایته ورسېد، پرېږدئ هغه خپل ژوند له سره پیل کړي. زه نه غواړم چې د زندان په کوچ کې داسې ښکلی گل مړاوی شي"...

کله چې یې لیدا په سد کړه. مدافع وکیل وویل:

"اوس د لیدا له مور څخه هیله کوم، د خپلې لور د ژغورنې لپاره، له شرم او پردې پرته، خپل کورني رازونه، هومره چې د لیدا په روزنې او ژوند پورې اړه لري ووايي، چې دلته ناست ښاغلي او اعلیٰ وپوهېږي د دې لېونتوب وجه څه وه؟!"

د لیدا مور په ژړغوني غږ وویل:

"د دغو ټولو بدمرغیو وجه زه یمه، زه باید ږنده شمه، ما باید زندان ته واچوئ، نه پوهېږمه په ازل کې مې کومه گناه کړې وه چې پاک خدای (ﷻ) ښکلا، چې د ټولو هیله ده، راوبخښله.

زه خپله مور نه ملامتومه، ټولې گناوې مې منمه، د خپلې مور د روزنې په اړه هم څه نه وایمه. د ماشومتوب له وخته، هغه مهال چې یادېږي مې، د نورو د هڅونې او ستاینې له کبله مې خپل ښایست ته زیات پام و، نورو نعمتونو او صفاتو ته مې هېڅ توجه نه وه. گومان مې کاوه د ښکلا په لرلو سره ټول نعمتونه زما دي، روزنې او نورو ځانگړنو ته گړدسره اړتیا نه لرمه! گومان مې کاوه خپلوان او دوستان مې چې هر ځای وويني، باید زما تر ښکلا قربان شي. راسره مینه وکړي او زما هره خبره ومني، دنیا دې زما د ښکلا لپاره زما هره غوښتنه او هیله پوره کړي. زما تمه وه چې په راتلونکي کې به د دنیا تر ټولو ښکلی، زړور او شتمن ځوان زما پرستش ته راوړاندې شي او زه به هم په ټولو کې ښکلی ځوان د خپل خدمت لپاره ټاکمه.

د هوس له مخې مې زياتې مرکې او دوستان خُواب کړل. آخر مې البرت خوښ شو، که رښتيا ووايم بيا مې هم خُان هوسا نه گانه، بلکې پښېمانه ومه، ځکه گومان مې کاوه، دی پر ټولو ښېگڼو سربېره زما لپاره وړ مېره نه دی.

دغه نه رضایت او پښېماني، زما د خاوند په وړاندې زما د بد چلند لامل شوه. کله چې عملي ژوند ته ننوتلمه، له خاوند څخه مې چې څه تمې درلودې، يوه هم پوره نه شوه. حيرانه شوم چې البرت ولې راته دندې ټاکي چې زه بايد هغه يا دغه کار وکړم! ولې د لومړيو ورځو غوندې زما هره خبره نه مني!

د نورو په سترگو مې خُان خوار لیده، لیدل مې چې تر البرت ډېر ښکلي شته، زما د ښکلا په قدر پوهېږي او غوره مالي راته کوي، ژمنې راسره کوي، دوی د البرت غوندې نه دي چې ما ته دندې وټاکي، بلکې زما څخه بوازې زما ښکلا غواړي.

ما ته له مور څخه عفت په ميراث راپاتې دی، له هغې څخه مې زده کړي وو، هېڅکله مې هم ناوړو فکرونو ته په ذهن کې ځای نه و ورکړی. بيا هم البرت راته د زړه له کومې زيات گران و.

زه بې تجربې او ناپوهه ومه، گومان مې کاوه چې خاوند مې د نورو غوندې زما د ښکلا قدر نه کوي او زړه يې له بل چا سره تړلی دی. هره ورځ به ترې ناراضه ومه، خو بيا به هم د هرې ورځې په تېرېدو سره پرې مينېدمه. که له هر چا سره به يې خبرې کولې، يا به ورسره نڅېده، نو گومان مې کاوه چې مقابل لوری زما رقيب دی، څرنگه چې زما خاوند د تشخيص شعور نه لري، نو د هغه ښکلي رقيب له لاسه به زياته خورېدمه.

د دې لپاره چې څرگنده کړم ايا البرت رښتيا راسره مينه لري او که نه بل څوک ورباندې گرانه ده، نو هره ورځ به مې ترې نوې- نوې غوښتنه کوله، نوې نيوکه به مې پرې کوله، بد چلند به مې ورسره کاوه، چې وگورم، څومره زغم لري. حال دا چې د خاوند بېزاره کولو لپاره دغه وسيله زيات اغېز لري، دومره به مې پر خپل دې ناوړه چلند ټينگار کاوه، چې خوارکی البرت به زما له کوره بېزاره شو.

څومره چې يې کولای شول له کوره به يې بهر وخت تېراوه او ناوخته به راته، زه يوازې د خپل زړه په غوښتنو او ښکلا باندې بوخته وم، البرت راڅخه هېر و، ځکه ما گومان کاوه چې هغه له بل چا سره په مينه اخته دی.

قهر، گيله، شخړه او لانجه پيل شوه. د خپلې ښکلاپالنې، ناپوهۍ او غرور له کبله مې البرت دومره وځوراوه چې زه به يې پرېښودم او نورو ځايونو ته به يې سفرونه کول، آن يو ځل خو يې يو سفر څلور کاله وځنډېد. په هغه بېلتون او يوازېتوب کې مې يوازېنۍ همرازه ليدا وه، څه چې به مې په زړه وو، ليدا ته به مې ويل، خو دې ته مې پام نه و چې د هغې اروا او فکرونه په کومو زهرو لرم.

اټکل مې کاوه ليدا به په ښکلا کې تر ما مخکې وي، خو گومان مې کاوه که په ماشومتوب کې يې د ښکلا په قدر وپوهومه، نو زما غوندې به يې خاوند له قدره بې خبره نه وي پاتې.

دومره په خپل جمال خوشحاله ومه، چې په ظاهره به مې ليدا ته نصيحت کاوه، خو په حقيقت کې به مې د هغې په ذهن کې د بدگوماني، کينې، ناپوهۍ او حسادت زهر ورپېچکاري کول، ويل به مې:

"وپوهېږه، ټول نارينه بې شعوره دي، ښکلا او بدرنگي نه پېژني، نارينه که هر څومره توانېږي ځانونه گران پلوري، تا ته بايد ډېر ځوانان راشي او بېرته لاړ شي، ته بايد په هغوی کې داسې کس وټاکې چې ستا د ښکلا قدر ورمعلوم وي. دغې د زړه خوالي، له ځانپالنې او بې عقلۍ څخه سرچينه اخيسته، دغو خبرو د ليدا په ذهن کې ځای نيوه. کله... کله به ما ته راتله او ويل به يې:

"مورجانې! وېرېرم چې زما د خوښې ځوان هم زما د ښکلا په قدر ونه پوهېږي، تر ما يوه بله بدرنگه غوره ونه گڼي او راڅخه لاړ نه شي، بيا به څه کوم"...!

يوه شپه له خوبه اوچته شوه، چغه يې کړه:

"مورې! هغه ځوان چې ما خوښ کړی، يوه بدرنگه يې تر ما ښه وگڼله، مه پرېږده مېرپه مې هغې ته گوري، يوه توره پرده يې په سترگو واچوه... پوند يې کړه"..

زه په ځانغوښتنې او لېونتوب اخته ومه، زه بايد د خپلې لور په خوب پوهېداى، چې هغه په يوه ډول لېونتوب اخته ده، همدغه بد فکر به يې بدمرغۍ ته ورکاږي. که زه لېونۍ نه واى، د خپلې گرانې لور زړه او ذهن به مې په هغو خطرناکو او زيانرسوونکو خبرو نه زهرجن کولای، سالم فکر به مې ورکاوه. ما بايد ورته ويلای، تا چې څه خبرې اورېدلي، ټولې د ځانغوښتنې او پر ښکلا باندې د غرور او ناپوهۍ څرگندويي کوي، ټولې هېرې کړه او غوږ شه:

که له ښکلا سره مهرباني، نرم چلند او خوږه ژبه ملگرې نه وي، هغه انځور ته ورته ده، چې معنويت په کې لږ وي. که ښکلی انسان ځانته متوجه وي او خپل ښايست يې هېر نه شي، پر خپل ښايست بيه کښېږدي، دا ځانپلورنه ده چې نن يا سبا يې بازار ماتېږي، که څوک، ځانښود، ځانپاله، مغرور او بدگومانه وي، هغه ښکلی مار يا بل ځناور دی، چې پنډې او غاښونه يې د زړونو په وينو لړلي دي، څومره وينې چې يې توپې کړې، هغه دغه وينه د روزگار له سترگو او زړه څخه بهوي...!

ما بايد ورته څرگندولای چې د نېکمرغۍ اصلي لامل مينه، ښه چلند او عقل دی، چې دغه شيان ښکلا زياتوي، خو که ښکلا د کور د خرابوالي لامل شي، بايد ليرې وغورځول شي.

هغه مور چې د خپل غرور او ناپوهۍ له کبله يې خپل کور وران کړی، پرته له دې چې د خپل اولاد ورځ په غم ولري، بل څه نه شي کولای.

زما بدمرغه ليدا، زموږ کره د غوسو، لانجو کرکو او بدبینیو شاهده ده، له ما څخه یې له ځان ستاینې او بدگومانی پرته بل درس نه دی زده کړی... په خدای هغه هېڅ گناه نه لري، د خلکو گناهونه باید د هغوی په مشرانو پسې ولیکل شي. که ما خپل ماشوم ته د مینې، ادب، ښه خوی او قربانۍ درس ورکولای، د دې پر ځای چې یوه بېشعوره نانځکه ترې جوړه کړم، د فکر او زړه خاوند انسان غوندې به مې روزلای، د هغې په لاس مې څو کسان بدمرغه کړل.... هو! د دغو بدمرغیو اصلي لامل زه یمه. ما باید زندان ته واچوئ...

ای میندو! زما له بدمرغۍ څخه پند واخلي. خپل ماشومان نېکمرغۍ ته چمتو کړئ" ...

☒☒☒

د لیدا د دفاع وار راوړسېد. په کمزوري او ژړغوني غږ یې وویل:

"ما باید ابدی زندان ته واچوئ، باید په دار مې وځړوئ. زما گناه د بخښلو وړ نه ده، که ازاده مې کړئ زه خپل ځان وژنم... یا دې ویلیام ما د خپلې مزدورې په توگه ومني، چې د خپل جنایت سزا ووينم، په دې توگه به د خجالت، شرم او حسرت په اور کې وسوځم"....

☒☒☒

زه اوچت شوم:

"ښاغلو او آغلو! ای هغو خلکو چې د ټولنې مشري کوي او د زړو دردونه کراروي! دا خو روزگار زما سترگې تیارې کړې، تاسې زما لیدا ما ته راکړئ او زما د زړه څراغ بل کړئ"...

☒☒☒

گران لوستونکيه!

لیدا ازاده شوه، په ژړا او خوښۍ سره یې د ویلیام لاس ونيو او خپل کور ته لاړل.

☒☒☒

دا و د لیدا د حال بیان:

اوس له ما څخه غواړئ چې د ځان په اړه درته څه ولیکم. زه قلم نه لرم او لیکوال نه یم. که وای، که مې کولای شول د اروا په تیاره کې د فکرونو وپروونکي صورت تاسو ته څرگند کړم. یا هم د حیرانۍ، پښېمانۍ او غم له کبله دغه سوز تاسو ته شرحه کړم، اوس به لاس په کار شوی وای.

مور مې زما د لېونتوب علت ووايه، زه به څه ووايم. هغه نجلۍ چې د ځان پرستش وکړي، هغه وجود چې د ځان معبود وي، خامخا له نورو څخه هم غواړي چې پرستش يې وکړي. زما له ماشومتوبه همدا کار و چې وگورم نن ښکلې يم که پرون ښکلې ومه؟

دا جامې راسره ښې ښکاري که نورې، آيا کومې سترگې دغه ښېگنې ويني، ايا کوم زړه په حسادت کې سوځي؟. پر شعر او موسيقۍ مينه ومه، خو له ساز او اواز څخه به مې د خپل جمال ستاينه او د خپلو مینانو هيلې اورېدې، باور مې درلود، هغه څوک چې پر ما مينېږي، د شعر او موسيقۍ په همدې ژبه به له ما څخه د واده هيله کوي. خو؛ له بده مرغه ليدل مې چې يو ځوان هم دغه ډول زوروره او مينه ناکه ژبه نه لري!

که کوم کتاب به مې لوست، نو ځان به مې د هغې مېرمنې پر ځای احساساوه چې بېوفايي ورسره شوې وي، يا له بلې وجې له خپل خاوند څخه ځورېدلې وي. ما ته د راتلونکي په اړه پر سترگو تورې پردې درېدې.

زما د مور دا نصيحتونه به مې په ذهن کې گرځېدل:

"ټول نارينه بې شعوره دي، د ښکلا او بدرنگۍ توپير نه شي کولای..."

دغو خبرو د يوې سوزناکې سيمفوني غوندې، چې پر يوه داستاڼ څرخي، کله مستي زېږوي، کله شور، زما فکر پر خپلې ښکلا راگرځاوه. يوه شېبه به پر خپل ښايست، يوه ورځ به له خپلې ناکامۍ او کله به د خپلو ناڅرگندو رقيبانو له لاسه په جگړه او اندېښنه کې ومه.

لکه يو څاڅکی ترڅه چې ډېر خواږه ترخوي، د ناکامۍ له وېرې مې ټولو ښکلاگانو او خوشيو، بدبينۍ او وحشت ته ځای تش کړ، د مور غوندې مې له نارينه وو څخه وېرېدمه، خو بيا هم لکه يوه مرغۍ چې د افعي مار په خوله کې وي، له ناچارۍ مې د هغو په لومه کې ځان بنداوه، خو نه پوهېدمه چې ولې؟! زړه مې غوښتل له لويو خطرونو سره مخ شمه، د نارينه وو د بېوفايۍ او خيانت خوند وځکم او له هغو سره په جگړه اخته شمه.

دوه درې واړه مې کوژده وکړه، خو ټول مې د خپلې شکمنې اروا په مرسته وازمويل، زما ازموينه دا وه چې د هغوی د بېوفايۍ دليل پيدا کړم، ويې ځورومه چې راڅخه ونه تښتي.

کاشکې ويليام هم زما د لېونتوب له لومې څخه تښتېدلای، خو تقدير نه غوښتل، هغه بايد زما څخه د ژغورنې لپاره خپلې دواړې سترگې بايللاي! کاشکې دغه پېښه سرچپه کېدای او ما خپلې سترگې له لاسه ورکولای...

له ميچل سره مې د کوژدې درې مياشتې تېرې شوي وې، خو مور مې راباندې ټينگار کاوه چې بايد له کوم شتمن کس سره واده وکړمه، خو ما ته ميچل بېوفا ښکارېده.

هغه شپه چې مې ویلیام "د اروا جشن" نومي محفل کې ولید، نو باوري شوم چې دی تر مېچل زیات بېوفا او هوسناک دی، که نور ښکلي په مېچل پسې روانېدل، ویلیام په خپلې ښکلا او حُسن سره نور په ځان پسې راکښل. نو زه ولې مېچل ته ورتسلیم شوم؟ ولې! ویلیام څه گناه کړې وه، چې زه یې باید په یوه دیدن کې وټاکم؟ یانې د خپل وجود زنجیر د هغه په غاړه کې واچوم او دومره یې بدمرغه کړم!!

اوس وپوهېدم، د جمال نعمت هغه گناه ده چې سل گناهونه ورسره تړلي دي.

هو! د ویلیام گناه ښکلا وه... داسې قد، اندام او صورت یې درلود چې ما یې په خوب او خیال کې هیله کوله. مخکې له دې چې دی راسره د واده تړون وکړي، زه یې ډېره لېواله او مینه واله ومه، کله چې مو واده سره وکړ، نو ما داسې گومان کاوه دی چې څومره ښکلی دی، هومره بېوفا هم دی، ما داسې انگېرل چې زه نه شم کولای له لاسه یې ورکړم. ای خدایه! ما څه گناه کړې وه چې د ښکلا انتقام مې له ویلیام څخه واخیست! هو! زما گناه هم ښکلا ده... ما هم له ویلیام څخه د غچ اخیستلو لپاره ملا وتړله، خو هغه پر ما بریالی شو: که هغه بهرنۍ نړۍ تیاره ویني، زه د خپل تیاره زړه په گوټ کې د پښېمانۍ او شرم له کبله وینې ژاړم.

هغه پاک، مظلوم او محبوب دی، خو زه ظالمه او ناوړه. هغه به د ټول عمر لپاره پر ما باندې حکومت او پاچایي کوي او زه به د شرم او تېټوالي له کبله ټول عمر د هغه غلامه یمه. زه یې تر بلې هرې ورځې ښکلی وینم، خو هغه مې نه ویني، زما ښکلا به بېځایه ختمېږي.

موږ د مینې ازمویښه ورکړه، څرگنده شوه چې زه بلا یمه، خو هغه پرېښته. له مینې پرته بل داسې محک او ازمویښه نه شته چې انساني خوی او فطرت دې څرگند کړي. هغه څوک چې د پرښتې خوی او جوهر لري، د مینې له بټۍ څخه پاک او روڼ راوځي، خو هغه څوک چې د دېو او بلا خصلت لري، حسود، بدگومانه، بدغوښتونکی او دېو ډوله کېږي. اوه ما سم ونه ویل، ځکه که دېو هم د پرښتې په کچه له چا سره مینه وکړه، د دېوتوب خویونه پرېږدي، زه مینه نه ومه، زه ځانپرسته ومه او غوښتل مې چې خپل جمال د بل د جمال په بدل کې وپلورمه. غوښتل مې چې یو بل وجود د ځان د امر تابع کړم.

ما د هغه پر ښکلا، مهربانۍ، ښه خوی او سخاوت بسنه ونه کړه، ځکه گومان مې کاوه چې زما د ښکلا په قدر پوهېږي، ما آن نه غوښتل چې سترگې یې بل چا ته واوړي!!

که مینه، موږ د نېکۍ، عدل او انصاف جنت ته بیایي، شهوت او ځانپالنه مو لېونتوب، ستم او بدمرغۍ ته هڅوي. زما موږ په محکمه کې زما په اړه وویل چې زما په وجود کې یې د ځانپالنې څومره تخم کرلی دی. هغه تخم راشین شو او زه یې لېونۍ کړمه. که څه هم د بېوفایۍ او خیانت په نڅښو پوهېدم، خو بیا به مې هم په وړه او نه خبره بدبینۍ، بدگومانی او شخړو ته لاس اچاوه...

خوب او خیالونه مې سره گډ وو، په خوب او وینتوب کې مې داسې گومان کاوه چې ما ته یې طلاق را کړی او یوه سپین سرې یې خوښه کړې ده! ډېر ځل به له خوبه پاڅېدمه. کله به مې چې لیده په خپل کت کې یوازې دی، بیا به مې هم باور نه راته، سترگې به مې بندې کړې او هغه سپین سرې به مې په ذهن کې انځوروله او د ځان پر ځای به مې احساسوله، ټول بدن به مې د حسرت او درد په منگولو کې ذرې- ذرې شو. زړه مې غوښتل څومره چې کولای شم، بېوفا او گناهگار یې وگنم او زیات یې وځوروم.

خو یوه شکنجه مې هم د هغه لپاره وړ نه گڼله، هڅه مې کوله د ځورونې او کړاو یوه نوې وسیله ورته ولټومه. خو یوه مرموز نصیحت کوونکي مې په ذهن کې ویل:

"که په سترگو یې یوه توره پرده وغورځوې، د دومره رقیبانو له شره به خلاصه شې..."

د دې شیطاني خیال له کبله مې مخ په لاسونو پټاوه او چغه به مې کړه، لکه یو لوی- وپروونکی مار چې مې په غاړه کې تاو شوی وي او وایي: زه هغه رقیب یم، چې ویلیام به درڅخه اخلم، ته نه یې خبره چې هغه اوس تر ښکلو بدرنگې خوښوي او زما سره زیاته مینه لري! دا گناه د هغه د سترگو ده چې ما ښکلی ویني، دغه سترگې تیارې کړه چې تورې بدرنگې ووینې...

هر فکر او بوختیا ته به مې چې پناه وړله، هغه مار به مې په غاړه کې تاو شو او ستونی به مې د کینې او ژړا په وجه ډک و، څو ځلې مې د ځانونو ټکل هم وکړ، یا به مې غوښتل سفر وکړم، خو د بېلتون توان به مې نه درلود... زه نه شم کولای هغه وپروونکې او هولناکه شپه تاسو ته انځور کړم... اوښکې تویومه... رپرډمه... قلم مې له گوتو ولوېد...

کله چې مې هغه شپه، هغه منظره ولیده، لکه په خوب کې چې مې له کوم لوړ ځای څخه ځان راغورځولی وي، راویښه شومه.

پر خپل لېونتوب او ناوړه کار باندې پوهه شومه، ژر مې روغتون خبر کړ او ځان مې پولیسو ته وسپاره. نور نو تاسې هم پوهېږئ چې څه وشول...

☒ ☒ ☒

ای پرېنسته صفتې ما دلن! ای ناکامې هلن! محکمې بېځایه ازاده کړمه. راشئ او له ما څخه غچ واخلي، زما گناه د بخښنې وړ نه ده، دا چې ژوندی یمه او له خپلو جنایتونو سره مخامخ یمه، هره ورځ به زر واره د شرم او پښېمانۍ له کبله مړه شم، تر دې بله لویه گناه شته؟ راشئ زه مو د زړه له کومې هرکلی کوم.

سړنی دوی مو په "دماوند" نومي ښار کې تېر کړ، بن مو ډېر لوی و، اوچت ډېرین دېوالونه یې لره.

هره ورځ به د لیکنې په پلمه د مېز شا ته کښېناستم، کاغذ او قلم به مې راوړ، خو؛ له مخامخ کړکۍ څخه چې د سهېل (جنوب) خوا ته خلاصېږي د ساز او اواز زمزمه، له کومې تری خندا، د ماشومانو له شور ماشور سره مل زما زړه وي.

کله به د شمال خوا ته له پرانیستل کېدونکې کړکۍ څخه د پېغلو او زلمیانو چغې اورېدل کېدې، دوی به د سمندر او مازیگري لمر سیل ته راتلل. دغو چغو او شور ماشور به زرگونو فکرونه رااچول کله به مې لیدل چې په دې شور ماشور او غالمغال کې کار نه شم کولای، نو د ختیځ د خوا کړکۍ به مې پرانیستله، چې له هغو اوازونو سره د چوغکو چغاری هم یو ځای کړم او په هغه موسیقي کې ډوبه شم.

پر هغو سازونو، شور ماشور، چغو او خبرو اترو ډېره لږه پوهېدمه. خو د چوغکو په غالمغال او چغارو هېڅ نه پوهېدمه. نه پوهېدمه دوی ولې له یو بل څخه تښتي، یا کله سره یو ځای راټولېږي.

ایا دوی کوم سیاسي بحث لري او یا د خپلو شخصي غرضونو له مخې له یو بل سره جگړه کوي، مور ولې د هغوی په ژبه او رمزونو نه پوهېږو؟ ایا دا ښه نه ده چې مور ته د تېټې مرحلې موجوداتو هر څه څرگند وي؟ خو نه! ماشوم د مشر د زړه په حال نه پوهېږي، نو مشر د ماشوم په حال خبر دی؟

کله چې به مازیگر شو، له شمالي بڼ څخه به ځوانان او له جنوبي بڼ څخه به سازغروونکي راتلل، د ودانۍ په وړاندې به د حوض پر غاړه کښېناستل او هنگامه به یې جوړوله، سره ویل به یې، خندل به یې، زیات وخت به یې تر توندو خبرو- اترو وروسته له ما هیله کوله چې روغه یې وکړم. په هغو ځوانانو او پېغلو کې به ناصر او مینه زیات سره وړاندېدل او شخړه به یې کوله، ناصر هوشیار او بااستعداده هنرمند دی، چې د هنرپوهنې په برخه کې به د هېواد ویاړ وگټي، مینه هم یوه هنرپوهه نجلۍ ده چې د هنر په باریکیو ښه پوهېږي. له ما سره یې زیاته مرسته کړې ده. هنرپوهنه تر هنرمندی کمه نه ده. ښایي هنرمند هنرپوه ته زیاته اړتیا ولري، په دې شرط چې هنرمند وي.

نړۍ، طبیعت، ځمکه او اسمان له هنر څخه ډک دی. خو هلته چې هنر نه شته، څوک د هنرمند په کیسه کې نه وي.

خو زما پر روغې سربېره ناصر او مینه نه سره جوړېږي. تل زما قضاوت ناسم گڼي او راڅخه خواږدي کېږي. بیا نو هغه نظر، چې د رانه لمر غوندې ټول قانع کړي چېرې دی؟!

یوه ورځ چې مور ټول چینې ته روان وو، لومړی باید له یوې لویې ویالې څخه اوښتي وای، له ویالې څخه په اوښتلو کې به مشرانو له کشرانو سره مرسته کوله، ناصر د مینې لاس ونيو او دواړه واوښتل...

درې ورځې وروسته د ناصر مور و پلار ما ته راغلل، زما د خاله د لور (مينې) مرکې ته راغلي وو، زما يادېږي، هغه ورځ چې ناصر د مينې لاس ونيو او له ويالې څخه اوښتل، يو دوې ثانيې يې لاس د هغه په لاس کې پاتې شو... هغوی په مرکه اخته وو، خو زه په دې فکر کې ومه، چې نه زه يوازې د چوغکو (مرغيو) په ژبه نه پوهېږمه، بلکې د ځوانانو او پېغلو په ژبه هم نه پوهېږمه او نه ومه خبره چې هغو اختلافونو او لانجو څه مانا درلوده...! زړه مې غوښتل چې يو داستان وليکم، دغه زلمي او پېغلې (ناصر او مينې) ته يې ډالۍ کړم، دغه دی دغه کتاب مې وليکه او هيله لرم چې د لوستونکو لپاره يو عبرتناک درس او د کورنيو په نېکمرغۍ، همدغه راز د ټولني په سعادت کې مرسته وکړي.

په مينه

د ژباړې نېټه

1382/2/8 ل. کال - کابل، خيرخانه مېنه

توره ورځ

پای

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**